

САВА осигурување а.д. Скопје

Консолидирани финансиски извештаи
за годината завршена на 31 декември 2020
со Извештај на независните ревизори

Содржина :

Извештај на независните ревизори

Консолидирани финансиски извештаи

Консолидиран извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)	3-7
Консолидиран извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	8-10
Консолидиран извештај за промени во капиталот	11-12
Консолидиран извештај за паричните текови	13-14
Белешки кон консолидираните финансиски извештаи	15-73

Извештај на
независниот
ревизор

КПМГ РЕВИЗИЈА ДОО Скопје
Ул. „Филип Втори Македонски“ бр.3
Скопје 1000, Република Северна Македонија
+389 (2) 3135 220
mk-office@kpmg.com
kpmg.com/mk

Извештај на независниот ревизор до акционерите на Сава Осигурување АД Скопје

Извештај за консолидираните финансиски извештаи

Извршивме ревизија на придружните консолидирани финансиски извештаи на Сава Осигурување АД Скопје и нејзината подружница ("Групата"), како што се прикажани на страните од 1 до 73, кои се состојат од консолидираниот биланс на состојба на 31 декември 2020 година и консолидираниот биланс на успех, консолидираниот извештај за промени во капиталот и консолидираниот извештај за паричниот тек за годината тогаш завршена, и белешките кои се состојат од преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството на Групата е одговорно за изготвување и реална презентација на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување, како и за таква интерна контрола за која раководството смета дека е неопходна за да се овозможи изготвување на консолидирани финансиски извештаи кои се ослободени од материјално значајни грешки, било да се резултат на измама или ненамерно направени грешки.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да искажеме мнение за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Стандардите за ревизија прифатени и објавени во Република Северна Македонија во Службен Весник бр. 79 од 11 јуни 2010 година. Овие стандарди изискуваат да се придржуваме на релевантните етички стандарди и да ја планираме и да ја извршиме ревизијата со цел да се здобиеме со разумна увереност дека консолидираните финансиски извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури за добивање на ревизорски докази за износите и образложенијата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните процедури зависат од нашите проценки, вклучувајќи ги и проценките на ризиците за значајни грешки во консолидираните финансиски извештаи како резултат на измама или ненамерно направени грешки. Во проценувањето на овие ризици, ги разгледаваме соодветните интерни контроли воспоставени во Групата за изготвување и реално прикажување на консолидираните финансиски извештаи со цел да дизајнираме ревизорски процедури соодветни на околностите, но не и за да изразиме мнение за ефикасноста на интерните контроли воспоставени во Групата. Ревизијата, исто така вклучува осврт на користените сметководствени

принципи и значајните проценки направени од раководството, како и оценка на адекватноста на прикажувањето на информациите во консолидираните финансиски извештаи.

Ние сме убедени дека ревизорските докази кои ги добивме се достаточни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мнение.

Мнение

Според наше мнение, консолидираните финансиски извештаи реално и објективно ја прикажуваат консолидираната финансиска состојба на Групата на 31 декември 2020 година, како и нејзината консолидирана финансиска успешност и нејзиниот консолидиран паричен тек за годината тогаш завршена, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување.

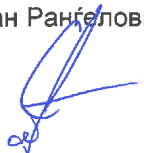
Извештај за други правни и регулаторни барања

Годишен извештај за работата на Групата изготвен согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва

Согласно изискувањата на член 34(д) од Законот за ревизија, ние известуваме дека историските финансиски информации обелоденети во консолидираниот годишен извештај на Групата, изготвен од раководството согласно барањата на член 384(г) од Законот за трговски друштва, се конзистентни во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка на Групата и со финансиските информации обелоденети во ревидираните консолидирани финансиски извештаи на Групата, на и за годината која завршува на 31 декември 2020 година. Раководството е одговорно за изготвување на консолидираната годишна сметка на Групата која што беше одобрена од извршните членови на Одборот на Директори на 4 февруари 2021 година и за изготвување на консолидираниот годишен извештај на активностите на Групата, кој што беше одобрен од извршните членови на Одборот на Директори на 22 март 2021 година.

Скопје, 22 март 2021 година

ОВЛАСТЕН РЕВИЗОР
Срѓан Ранѓеловиќ

КПМГ Ревизија ДОО
Управител
Срѓан Ранѓеловиќ

A vertical blue gradient bar on the right side of the page, transitioning from a darker blue at the top to a lighter blue at the bottom.

Консолидирани финансиски извештаи

Консолидиран извештај за финансиска состојба (Биланс на состојба)

На 31 декември 2020 година

Опис на позицијата	Број на пози- ција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
A. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	19	3,930,787	4,279,766
1. Гудвил	002		-	-
2. Останати нематеријални средства	003		3,930,787	4,279,766
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004		1,066,906,474	1,050,766,508
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005	20	139,671,672	141,724,541
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		139,671,672	141,724,541
1.1 Земјиште	007		-	-
1.2 Градежни објекти	008		139,671,672	141,724,541
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		-	-
2.1 Земјиште	010		-	-
2.2 Градежни објекти	011		-	-
2.3 Останати материјални средства	012		-	-
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013	21	17,390,502	17,225,036
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		0	0
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		-	-
3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		-	-
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		-	-
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		-	-
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		-	-
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		17,390,502	17,225,036
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021		909,844,300	891,816,931
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022		-	-
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		-	-

1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		-	-
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	22	663,162,605	652,307,878
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		34,835,629	138,069,019
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		452,321,590	350,934,120
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		-	-
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		176,005,386	163,304,739
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030		-	-
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		-	-
3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		-	-
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		-	-
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		-	-
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	23	246,681,695	239,509,053
4.1 Дадени депозити	036		246,681,695	239,509,053
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		-	-
4.3 останати заеми	038		-	-
4.4 Останати пласмани	039		-	-
5. Деривативни финансиски инструменти	040		-	-
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		-	-
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042	28	79,115,331	51,625,096
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		34,839,888	29,636,011
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		-	-
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		42,811,132	21,989,085
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		1,464,311	-
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизационата резерва	047		-	-
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		-	-
7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		-	-

Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050		-	-
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		328,717	467,543
1. Одложени даночни средства	052		-	-
2. Тековни даночни средства	053		328,717	467,543
Ѓ. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		250,709,020	217,547,427
И. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	24	226,973,267	187,010,379
1. Побарувања од осигуреници	056		222,756,180	182,809,775
2. Побарувања од посредници	057		4,217,087	4,200,604
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		-	-
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		6,449,070	8,497,354
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		-	-
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		6,449,070	8,497,354
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		-	-
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	25	17,286,683	22,039,694
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		7,671,734	12,612,919
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		1,562,532	1,596,080
3. Останати побарувања	066		8,052,417	7,830,695
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		-	-
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		38,585,418	44,285,805
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	20	13,357,607	16,471,280
1. Опрема	070		13,357,607	16,471,280
2. Останати материјални средства	071		-	-
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	26	25,189,450	27,781,972
1. Парични средства во банка	073		24,610,856	27,214,781
2. Парични средства во благајна	074		578,594	567,191

3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		-	-
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		-	-
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		38,361	32,553
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078		32,742,561	32,512,742
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		-	-
2. Одложени трошоци на стекнување	080		30,421,924	29,233,194
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		2,320,637	3,279,548
3. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		-	-
S. ВКУПНА АКТИВА (A+B+V+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З)	083		1,472,318,308	1,401,484,888
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		46,924,851	45,166,746
ПАСИВА				
A. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103-104)	085		407,396,211	381,642,402
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	27	234,072,672	234,072,672
1. Запишан капитал од обични акции	087		234,072,672	234,072,672
2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		-	-
3. Запишан а неуплатен капитал	089		-	-
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		-	-
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		5,320,305	5,202,280
1. Материјални средства	092		-	-
2. Финансиски вложувања	093		5,320,305	5,202,280
3. Останати ревалоризациони резерви	094		-	-
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095		45,904,274	41,761,548
1. Законски резерви	096		45,904,274	41,761,548
2. Статутарни резерви	097		-	-
3. Резерви за сопствени акции	098		-	-
4. Откупени сопствени акции	099		-	-
5 Останати резерви	100		-	-
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		96,463,175	89,775,580
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		-	-
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		25,635,785	10,830,322
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		-	-

Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		-	-
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	28	867,498,349	831,271,637
I. Бруто резерви за преносни премии	107		423,094,678	429,682,631
II. Бруто математичка резерва	108		-	-
III. Бруто резерви за штети	109		440,560,226	397,648,069
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		3,843,445	3,940,937
V. Бруто еквализациона резерва	111		-	-
VI. Бруто останати технички резерви	112		-	-
Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113		-	-
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114	29	15,995,488	20,293,236
1. Резерви за вработени	115		15,995,488	20,293,236
2. Останати резерви	116		-	-
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117		1,704,055	748,489
1. Одложени даночни обврски	118		-	-
2. Тековни даночни обврски	119		1,704,055	748,489
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		-	-
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		177,396,720	166,321,404
И. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122	30	3,768,588	5,370,414
1. Обврски спрема осигуреници	123		3,609,308	4,622,898
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		-	-
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		159,280	747,516
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		34,504,603	23,054,153
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		34,458,594	23,008,299
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		-	-
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		46,009	45,854
III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	31	139,123,529	137,896,837
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		113,632,800	114,893,845
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		-	-
3. Останати обврски	133		25,490,729	23,002,992
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		2,327,485	1,207,720
С. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		-	-
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Ѓ+Е+Ж+З+С	136		1,472,318,308	1,401,484,888
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		46,924,851	45,166,746

**Консолидиран извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)
за годината што завршува на 31 декември 2020 година**

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
A. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223a+224+225)	200		813,362,853	813,168,472
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	766,682,831	759,301,357
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202		848,373,150	886,395,676
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		-	-
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		-	-
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		-	-
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ ретроцесија	206		-93,482,148	-82,977,359
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		6,587,953	-48,627,534
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		-	-
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		5,203,876	4,510,574
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	10	21,393,001	22,555,261
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		-	-
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		-	-
2.1 Приходи од наемнини	213		-	-
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		-	-
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		-	-
3. Приходи од камати	216		18,698,735	17,736,758
4. Позитивни курсни разлики	217		921,255	1,327,526
5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218		-	-
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		1,724,422	3,490,977
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		1,724,422	3,490,977
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		-	-
6.3 Останати финансиски вложувања	222		-	-
7. Останати приходи од вложувања	223		48,589	-
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		8,363,014	9,126,149
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224	11	5,588,834	8,300,160
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	12	11,335,173	13,885,545
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		783,933,811	799,320,542
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	9	365,791,653	346,207,418

1. Бруто исплатени штети	228		371,768,050	388,463,635
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		-8,612,499	-13,073,801
3. Бруто исплатени штети – дел за соосигурување	230		-	-
4. Бруто исплатени штети – дел за реосигурување/ретроцесија	231		-19,454,008	-37,941,779
5. Промени во бруто резервите за штети	232		42,912,157	4,696,256
6. Промени во бруто резервите за штети – дел за соосигурување	233		-	-
7. Промени во бруто резервите за штети – дел за реосигурување	234		-20,822,047	4,063,107
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235		-1,561,803	1,449,575
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		-	-
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		-	-
1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		-	-
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		-	-
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		-	-
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		-	-
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		-1,561,803	1,449,575
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		-97,492	1,449,575
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви – дел за соосигурување и реосигурување	244		-1,464,311	-
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		-	-
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		-	-
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот – дел за соосигурување и реосигурување	247		-	-
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		29,511,374	28,438,542
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		3,912,118	2,482,338
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		25,599,256	25,956,204
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	352,123,209	379,780,293
1. Трошоци за стекнување (253+253a+254+255)	252		196,315,762	210,999,179
1.1 Провизија	253		68,149,523	71,940,303
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешна продажна мрежа	253a		107,190,412	113,720,951
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		22,164,558	26,952,840
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		-1,188,731	-1,614,915
2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256		155,807,447	168,781,114
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		12,677,727	12,761,437

2.2 Трошоци за вработени (258а+258б+258в+258г+258д)	258		64,627,944	70,273,836
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		37,875,461	36,079,506
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		3,428,210	4,011,357
2.2.3 Придонеси за задолжително социјално осигурување	258в		15,659,364	14,935,539
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување на вработени	258г		3,193,694	3,228,648
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		4,471,215	12,018,786
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		6,358,170	4,706,996
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		72,143,606	81,038,845
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		55,961,974	55,129,784
2.4.2 Материјални трошоци	260б		9,198,315	11,228,847
2.4.3 трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		6,983,317	14,680,214
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	18,304	1,373,012
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		-	-
2. Трошоци за камати	263		-	-
3. Негативни курсни разлики	264		18,304	1,373,012
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265		-	-
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		-	-
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		-	-
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		-	-
5.3 Останати финансиски вложувања	269		-	-
6. Останати трошоци од вложувања	270		-	-
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271	15	41,808,388	41,140,292
1. Трошоци за превентива	272		-	-
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		41,808,388	41,140,292
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274		-5,138,257	-13,390
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	16	1,380,942	944,800
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		29,429,042	13,847,930
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		-	-
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	18	3,793,257	3,017,608
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		-	-
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		25,635,785	10,830,322
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		-	-

Консолидираните финансиски извештаи прикажани на страниците од 1 до 73 се одобрени од страна на Одборот на Директори на 22 март 2021 година и беа потпишани во нивно име од:

Ило Ристовски
Генерален Директор

Мелита Гугуловска
Извршен Директор

Мирче Маринковиќ
(овластен сметководител бр. на уверение 0106855)

Посебен извештај за промени во капиталот
За годината што завршува на 31 декември 2020 година

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризација на резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година	I	234,072,672	-	33,637,157	-	-	-	33,637,157	-	4,865,552	71,967,958	25,932,012	370,475,351
Промена во сметководствените политики	I1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	I2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари претходната деловна година – исправено	II	234,072,672	-	33,637,157	-	-	-	33,637,157	-	4,865,552	71,967,958	25,932,012	370,475,351
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	-	-	8,124,391	-	-	-	8,124,391	-	336,728	17,807,622	-15,101,690	11,167,051
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10,830,322	10,830,322
Несопственички промени во капиталот	III2	-	-	8,124,391	-	-	-	8,124,391	-	336,728	17,807,622	- 25,932,012	336,729
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	3,827,705	-	-	3,827,705
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	- 3,490,977	-	-	- 3,490,977
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	-	-	8,124,391	-	-	-	8,124,391	-	-	17,807,622	- 25,932,012	-
Сопственички промени во капиталот	IV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување.намалување на акционерскиот капитал	IV1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IV3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IV4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	234,072,672	-	41,761,548	-	-	-	41,761,548	-	5,202,280	89,775,580	10,830,322	381,642,402
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	234,072,672	-	41,761,548	-	-	-	41,761,548	-	5,202,280	89,775,580	10,830,322	381,642,402
Промена во сметководствените политики	VI1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари тековната деловна година – преправено	VII	234,072,672	-	41,761,548	-	-	-	41,761,548	-	5,202,280	89,775,580	10,830,322	381,642,402
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	-	-	4,142,726	-	-	-	4,142,726	-	118,025	6,687,595	14,805,463	25,753,810
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,635,785	25,635,785
Несопственички промени во капиталот	VIII2	-	-	4,142,726	-	-	-	4,142,726	-	118,025	6,687,595	- 10,830,322	118,025
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	-	-	-	-	-	-	-	-	1,842,447	-	-	1,842,447
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1,724,422	-	-	- 1,724,422
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	-	-	4,142,726	-	-	-	4,142,726	-	-	6,687,595	- 10,830,322	-
Сопственички промени во капиталот	IX	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исплата на дивиденда	IX3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останата распределба на сопствениците	IX4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	234,072,672	-	45,904,274	-	-	-	45,904,274	-	5,320,305	96,463,175	25,635,785	407,396,211

Посебен извештај за паричните текови
За годината што завршува на 31 декември 2020 година

ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
A. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ	a		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	866,741,571	969,805,289
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	808,410,262	872,310,104
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	-	-
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	30,114,791	71,877,098
4. Примени камати од работи на осигурување	304	1,340,966	3,016,612
5. Останати приливи од деловни активности	305	26,875,552	22,601,475
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	866,197,411	914,556,059
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	402,881,249	432,077,541
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	-	-
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	82,031,698	83,715,497
4. Надоместоци и други лични расходи	310	64,627,944	70,273,836
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	275,547,913	286,275,128
6. Платени камати	312	343	147
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	3,104,868	3,863,114
8. Останати одливи од редовни активности	314	38,003,396	38,350,796
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	544,160	55,249,230
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	-	-
Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА	б		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	125,860,197	38,534,055
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	-	-
2. Приливи по основ на материјални средства	319	-	-
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	1,200,258	-
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	-	-
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	-	-
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	105,927,656	20,749,347
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	-	-
8. Приливи од камати	325	18,732,283	17,784,708

II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	128,996,878	94,832,746
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	5,663,873	3,648,326
2. Одливи по основ на материјални средства	328	2,171,966	4,405,300
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	-	-
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група – подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	-	-
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	-	-
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	121,161,039	86,779,120
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	-	-
8. Одливи од камати	334	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	3,136,681	56,298,691
V. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ	В		
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	-	-
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	-	-
2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	-	-
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	-	-
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	-	-
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	-	-
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	-	-
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	-	-
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	-	-
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	-	-
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	992,601,767	1,008,339,344
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	995,194,289	1,009,388,805
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349		
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	2,592,521	1,049,461
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	27,781,972	28,831,433
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352		
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (349-350+351+352))	353	25,189,450	27,781,972

1. Општи информации

Сава Осигурување а.д. Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво регистрирано и со седиште во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е:

Ул. Загребска бр. 28А

1000 Скопје

Република Северна Македонија

Друштвото припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија и е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,57% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото. Крајна матична компанија на Друштвото е Позаваровалница САВА дд.

Друштвото е регистрирано за вршење на 17 класи на неживотно осигурување, а најзначајни активности на Друштвото се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот.

Овие консолидирани финансиски извештаи го вклучуваат Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје (“подружница”), заедно именувани како “Групацијата”. Основната дејност на подружницата е техничко испитување и анализа на моторни возила.

Бројот на вработени во Групацијата на 31 декември 2020 е: 246 вработени (2019: 240 вработени).

2. Основа за изготвување**(а) Извештај за усогласеност**

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија објавени во “Правилникот за водење сметководство” и “Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси”, и се презентирани во согласност со “Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или и реосигурување”.

(б) Основи за консолидација

Консолидираните финансиски извештаи се состојат од финансиските извештаи на Друштвото и неговата подружница Сава Стејшн ДООЕЛ, со сопственост од 100% на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2020 година. Финансиските извештаи на консолидираната подружница се подготвени за истата година на известување како и извештаите на матичната компанија, користејќи конзистентни сметководствени политики. Сите меѓукомпаниски салда, трансакции, приходи и трошоци и добивки и загуби кои произлегуваат од трансакциите во Групацијата, а кои се евидентираат како средства целосно се елиминираат. Подружницата целосно се консолидира од датумот на отворањето, кој всушност е датумот на кој Групацијата ја стекнала контролата, и продолжува да се консолидира се до датумот до кој таквата контрола ќе постои. Консолидираните финансиски извештаи обезбедуваат и компаративни податоци во врска со претходниот период

(в) Основи за мерење

Финансиските извештаи се изготвени според историската вредност освен за:

- средствата расположливи-за-продажба кои што се мерат по објективна вредност.

2. Основа за изготвување (продолжение)**(г) Функционална и известувачка валута**

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари ("МКД" или "денари"), која е функционална и известувачка валута на Групацијата. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во апсолутни износи во македонски денари.

(д) Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија и "Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси" изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки редовно се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

Информациите во врска со расудувањата направени од менаџментот во примената на сметководствените стандарди кои имаат значително влијание на финансиските извештаи се прикажани во белешка 4.

(ѓ) Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакциите. Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на известувањето. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута, и кои се мерат по објективна вредност, се превреднуваат во денари според курсот важечки на денот на определувањето на објективната вредност. Курсните разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута се признаени во добивката или загубата, освен курсните разлики кои произлегуваат од превреднување на сопственичките хартии од вредност, кои се признаваат директно во капиталот. Немонетарните средства и обврски искажани во странска валута кои се мерат по историска вредност се превреднуваат според курсот важечки на денот на трансакцијата.

Девизните средства со кои што работи Групацијата се претежно евра (ЕУР) и американски долари (УСД). Официјалните курсеви важечки на 31 декември 2020 и 2019 година беа како што следи:

	2020	2019
	МКД	МКД
1 EUR	61.694	61.4856
1 USD	50.2353	54.9518

3. Значајни сметководствени политики

Сметководствените политики наведени подолу се конзистентно применети за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

(а) Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Групацијата прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансискиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од специфицираните каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странски валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се менува во случај на нефинансиска променлива која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансиски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Групацијата да плати значителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(б) Договори за осигурување

(и) Признавање и мерење

Премии

Бруто полисирани премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанување на ризикот за времетраење на периодот на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици. Пренесената премија за реосигурителот се признава како трошок во согласност со моделот на добиени услуги од реосигурителот во истиот сметководствен период како и директно поврзаната премија за соодветното осигурување.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети

Настанати штети ги опфаќаат трошоците за подмирување и решавање на платени и неподмирени штети кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година заедно со корекциите на резервата за штети од претходната година.

Исплатените штети се признаваат во моментот на обработката на штетите и се признаваат во износот кој ќе биде исплатен при подмирувањето на штетата. Износот на исплатената штета во неживотното осигурување се зголемува за трошоците за обработка на штетата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(б) Договори за осигурување (продолжение)****(и) Признавање и мерење (продолжение)**

Наплатените штети кои се надоместени од трети лица и штети за кои се очекува дека ќе бидат надоместени и наплатени од трети лица се одземаат од исплатените штети.

Резервите за штети ги опфаќаат резервите на Групацијата за проценетите трошоци за подмирување на сите настанати штети на денот на извештајот за финансиската состојба без оглед дали штетите се пријавени или не, и со нив поврзаните интерни трошоци за решавање на штетите, како и соодветната маржа за внимателност. Резервираните штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за штети не се дисконтираат.

Предвидените надомести од реосигурителот и проценетиот поврат се прикажани поединечно како средства. Надоместите од реосигурителот и останати надомести се проценуваат на ист начин како и пријавените штети.

Додека менаџментот смета дека бруто резервите за штети и поврзаните со нив надомести од реосигурителот се објективно презентирани врз основа на податоците моментално достапни, конечната обврска ќе варира како резултат на последователни информации и настани и може да резултира со значајни корекции на резервирањот износ. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и посебно се обелоденети, доколку се материјални. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

(ии) Средства од реосигурување

Групацијата цедира премија во реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не ја ослободуваат Групацијата од нејзините директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис, премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

Делот од преотстапената премија за реосигурување што не се признава како расход се вклучува во средствата од реосигурување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(б) Договори за осигурување (продолжение)****(ии) Средства од реосигурување (продолжение)**

Нето износот платен на реосигурителот на почетокот на договорот може да биде помал од средствата од реосигурување признаени од Групацијата врз основа на правата од договорот за реосигурување. Разликата помеѓу премијата за реосигурителот и признаеното средство од реосигурување се вклучува во извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога премијата од реосигурување достасува.

Износот на признаеното средство од реосигурување се мери конзистентно со мерењето на резервата за со нив поврзаните договори за осигурување.

На секој датум на известување се проценува безвреднувањето на средствата од реосигурување. Средството се смета дека е безвредното доколку постои објективен доказ дека, како резултат на настан кој се случил по почетното признавање, Групацијата не е во можност да го поврати целиот преостанат износ на средството и дека настанот има влијание на износот кој Групацијата ќе го прими од реосигурителот и кој може соодветно да се измери. Групацијата склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Групацијата преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година.

(иии) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(в) Приходи**(и) Заработени премии од договори за осигурување**

Сметководствените политики за признавање на приходите од договорите за осигурување се прикажани во белешка 3(б).

(ии) Приходи од вложувања

Приходите од вложувања се состојат од приходите од вложувања во финансиски средства. Приходот од вложувања во финансиски средства се состои од приходи од камати и дивиденди, како и остварени добивки од финансиските средства класифицирани како расположливи-за-продажба.

(иии) Приходи од провизии и надомести

Приходите од провизии и надомести претставуваат приходи добиени од странски осигурителни компании и Националното Биро по основ на исплатени штети како и приходи добиени од реосигурителите врз основ на договорите за реосигурување.

Приходите од провизии и надомести се признаваат кога ќе се изврши соодветната услуга.

(г) Расходи**(и) Трошоци за стекнување на договори**

Трошоците за запишани премии се составени од сите директни трошоци кои произлегуваат од склучените договори за осигурување како што се провизиите за агенти и брокери вклучени во продажбата, маркетинг трошоци и трошоци за реклами.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(г) Расходи (продолжение)****(ии) Одложени трошоци за стекнување**

Одложените трошоци за стекнување се пресметуваат како производ од заработената провизија во текот на годината, и количникот од преносната премија на денот на пресметката и заработената премија за годината, за секоја класа на осигурување.

Единствен трошок што е земен во предвид при пресметката на одложените трошоци за стекнување е провизијата.

На денот на извештајот за финансиска состојба, Групацијата ги евидентира провизиите во однос на наплатената премија, додека преносната премија се пресметува во однос на полисираната премија. Групацијата во пропишаниот временски рок ќе ги усогласи сметководствени политики на признавање, последователно мерење и обелоденување за трошоците за стекнување кои се разликуваат од барањата што се содржани во Упатството за примена на контниот план за друштвата за осигурување и реосигурување („Службен весник на РМ“, бр. 170 од 16.08.2019 година).

(иии) Расходи од закупнини направени за оперативен наем

Плаќањата по основ на оперативен наем се признаваат како расход во извештајот за сеопфатна добивка според пропорционална метода во времетраење на наемот. Примените попусти се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како составен дел на вкупните трошоци од наемот.

(д) Користи за вработените**(и) Планови за дефинирани придонеси**

Групацијата плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на законската регулатива. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платите на вработените се уплатуваат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Групацијата нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови. Обврските за уплата на придонеси во плановите за дефинирани придонеси се признаваат како расход во билансот на успех во периодот во кој настануваат, како дел од трошоците за вработени.

(ии) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога ќе се добие соодветната услуга. Групацијата признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како бонус или како удел во добивката доколку Групацијата има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период од вработените и доколку обврската може да се процени веродостојно.

(иии) Планови за дефинирани користи

Согласно македонската законска регулатива Групацијата исплаќа на вработените две просечни плати во Република Северна Македонија во моментот на заминување во пензија.

План за дефинирани користи претставува план за користи по завршување на вработувањето и истиот е различен од плановите за дефинирани придонеси. Нето обврската на Групацијата во однос на плановите за дефинирани користи се пресметува со проценување на износот на идни користи кои вработените ги стекнале како надомест за нивната служба во тековниот и минатиот период, тие користи се дисконтирани за да се утврди нивната сегашна вредност. Пресметката се извршува од страна на квалификуван актуар.

Премерувањата кои произлегуваат од дефинираните планови за користи вклучуваат актуарски добивки и загуби. Групацијата веднаш ги признава во останата сеопфатна добивка и сите други трошоци поврзани со дефинираните планови за користи во трошоци за користи за вработените во добивка или загуба.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(д) Користи за вработените (продолжение)****(и) Плани за дефинирани користи (продолжение)**

Кога користите од планот се менуваат, делот од променетите користи поврзани со минатата служба на вработениот, се признава веднаш во Извештајот за сеопфатна добивка кога се случува измена на планот.

Групацијата признава добивка или загуба како резултат на исплата на дефиниран план за користи во моментот на реализација. Добивката или загубата како резултат на исплатата на дефинираниот план за користи претставува разлика помеѓу сегашната вредност на обврската за дефинираниот план за користи исплатена согласно определениот датум на исплата и износот на исплатата вклучувајќи ги сите плаќања во врска со конкретната исплата направени директно од страна на Групацијата.

(ѓ) Тековни даночни средства /обврски

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех освен кога се однесува за ставки коишто се пренесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2019: 10%) на денот на извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредноста на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат.

Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

(е) Недвижности и опрема**(и) Признавање и мерење**

Недвижностите и опремата се мерат според набавната вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои директно можат да се припишат на набавката на средството. Купениот софтвер кој е интегрален дел од функционалноста на соодветната опрема се капитализира како дел од таа опрема.

Кога делови од ставките на недвижностите и опремата имаат различен корисен век, тие се евидентираат како одделни ставки (главни компоненти) на недвижностите и опремата.

Добивките и загубите од продажбите на недвижностите и опремата се определуваат споредувајќи ги приливите од отуѓување со сегашната вредност на недвижностите и опремата и се признаваат нето во рамките на останати приходи или останати расходи во извештајот за сеопфатна добивка.

(и) Последователни издатоци

Издатоците направени за замена на дел од средството од недвижностите и опремата се признаваат во сегашната вредност на тоа средство, доколку е веројатно дека Групацијата ќе има идни економски користи од тој дел и доколку неговата вредност може да се измери веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Сите останати трошоци за секојдневно одржување на недвижностите и опремата се признаваат во добивката или загубата во моментот на нивното настанување.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(е) Недвижности и опрема (продолжение)****(иии) Амортизација**

Амортизацијата се пресметува на набавна вредност намалена за резидуалната вредност на средството. Значајните компоненти на индивидуалното средство се оценуваат, и доколку компонентата има корисен век различен од остатокот од средството, таа компонента се амортизира одделно.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на секоја компонента од недвижностите, постројките и опремата.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век на траење за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Згради	1.30%
Транспортни средства	15.50%
Компјутери	33%
Мебел и опрема	10-20%

Методите на амортизација, проценетиот век на траење како и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(ж) Нематеријални средства**(и) Признавање и мерење**

Нематеријалните средства набавени од страна на Групацијата кои имаат определен век на траење се мерат според набавната вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради обезвреднување.

(ии) Последователни издатоци

Последователните издатоци за нематеријалните средства се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска корист од нематеријалните средства. Сите останати издатоци се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на настанување.

(иии) Амортизација

Амортизацијата се пресметува на набавната вредност на средството, намалена за резидуалната вредност на средството.

Амортизацијата се признава во добивката или загубата по пропорционална метода во текот на проценетиот корисен век на нематеријалните средства, од денот кога тие се расположливи за употреба.

Годишните стапки на амортизација утврдени врз основа на проценетиот корисен век за тековниот и споредбениот период се како што следи:

Софтвер и лиценци	20%
-------------------	-----

Методите на амортизација, корисниот век на траење и резидуалната вредност на средствата се преоценуваат на секоја дата на известување.

(з) Средства земени под наем - наемател

Наемите на средства во услови кога Групацијата ги презема суштински сите ризици и награди својствени за сопственоста се класифицирани како финансиски наем. При почетното признавање, средството земено под наем се мери според пониската од неговата објективна вредност и сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Последователно на почетното признавање, средството се евидентира во согласност со сметководствената политика применлива на тоа средство.

Сите останати наеми се класифицираат како оперативни наеми, а средствата под наем не се признаваат во извештајот на финансиска состојба на Групацијата.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(s) Финансиски инструменти****(u) Недеривативни финансиски средства**

Недеривативните финансиски инструменти на Групацијата се класифицираат во следните категории: заеми и побарувања и финансиски средства расположливи-за-продажба.

Групацијата почетно ги признава заемите и побарувањата и депозитите на денот кога тие се настанати. Сите останати финансиски средства (вклучувајќи ги финансиските средства расположливи за продажба) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групацијата станува страна на договорните одредби на инструментот.

Групацијата ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од финансиското средство со трансакција во која се пренесени суштински сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство на друг. Секој остаток од пренесените финансиски средства кој е креиран или задржан од страна на Групацијата се признава како посебно средство или обврска.

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во извештајот за финансиска состојба кога, и само кога, Групацијата има законско право да ги нетира признаените износи и има намера или да ги порамни трансакциите на нето основа или да го реализира средството и да ја порамни обврската истовремено.

Заеми и побарувања

Заемите и побарувањата се финансиски средства со фиксни или предвидливи плаќања кои не котираат на активен пазар. Ваквите средства почетно се признаени по објективната вредност плус трансакциските трошоци кои директно се припишуваат на стекнувањето на финансиското средство. Последователно на почетното признавање, заемите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на методата на ефективна камата, намалена за загубите поради безвреднување.

Заемите и побарувањата се содржат од депозити и побарувања од купувачи и другите побарувања.

Финансиски средства расположливи-за-продажба

Финансиски средства расположливи-за-продажба се недеривативни средства кои се определени како финансиски средства расположливи-за-продажба или не се квалификувани во некоја друга категорија на финансиски средства. Последователно на почетното признавање, тие се мерат по објективна вредност и промените кои произлегуваат, освен загубите поради безвреднување, се признаваат директно во ревалоризационата резерва во капиталот. Кога вложувањето се депризнава, добивката или загубата акумулирана во капиталот се рекласификува во добивката или загубата.

Финансиските средства расположливи за продажба се состојат од сопственички и должнички хартии од вредност и удели во инвестициски фондови.

Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од парични средства на жиро сметка, благајна и краткорочни депозити во банки со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци.

(uu) Недеривативни финансиски обврски

Групацијата почетно ги признава издадените должнички хартии од вредност и субординираните обврски на датумот на кој тие настануваат. Сите други финансиските обврски (вклучувајќи ги обврските кои се по објективна вредност преку добивката или загубата) почетно се признаваат на датумот на тргување на кој што Групацијата станува страна на договорните одредби на инструментот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(s) Финансиски инструменти (продолжение)**

Групацијата ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Не-деривативните финансиски обврски вклучуваат останати обврски.

Таквите финансиски обврски почетно се признаваат по објективна вредност плус било какви директно поврзани трансакциски трошоци. Последователно на почетното признавање, овие финансиски обврски се мерат според амортизирана набавна вредност користејќи го методот на ефективна камата.

(j) Акционерски капитал**Обични акции**

Обичните акции се класификуваат како капитал. Дополнителните трошоци кои се директно поврзани со емисијата на обични акции, се признаваат како намалување од капиталот.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат како обврски во периодот кога се објавени.

(к) Заработка по акција

Групацијата презентира основна и разводнета заработка по акција за своите обични акции. Основната заработка по акција е пресметана со поделба на добивката расположлива на сопствениците на обични акции на Групацијата со пондерираниот просечен број на обични акции во периодот. Разводнетата заработка по акција е утврдена со корекција на добивката или загубата расположлива на сопствениците на обични акции и пондерираниот просечен број на обични акции за ефектите од сите разводнувачки потенцијални обични акции.

(л) Обезвреднување на средствата**(u) Недеривативни финансиски средства**

На секој датум на известување финансиското средство кое не е по објективна вредност преку добивката и загубата се проценува за да се утврди дали постои некој објективен доказ дека е обезвреднето. Финансиското средство се смета обезвреднето доколку постои објективен доказ дека се има случено настан на загуба после почетното признавање на средството, и дека настанот има негативен ефект на проценетите идни парични текови од тоа средство кои што можат да се проценат веродостојно.

Како објективен доказ дека финансиските средства (вклучувајќи ги и сопственичките хартии од вредност) се обезвреднети може да биде неисполнување на обврските или доцнење со плаќањата од страна на должникот, реструктурирање на износ од страна на Групацијата според услови кои Групацијата инаку не ги одобрува, индикации дека должникот банкротирал, негативни промени во платежната состојба на должниците или издавачите на Групацијата, економски услови кои кореспондираат со неисполнување на обврските или исчезнување на активниот пазар за хартии од вредност. Дополнително, за вложувања во сопственички инструменти, значителното или продолженото намалување на објективната вредност под неговата набавна вредност претставува објективен доказ дека средството е обезвреднето.

Заеми и побарувања

Групацијата издвојува загуби поради оштетување согласно Правилникот за методот за вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси. Согласно овој правилник, Групацијата ги класификува сите поединечни побарувања по основ на премија за осигурување и побарувања по основ на регрес во категории во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, сметано од денот на доспевање на побарувањето. Групацијата утврдува загуба поради обезвреднување со примена на проценти кои во зависност од деновите на доцнење во интервали се пропишани во правилникот.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)

(л) Обезвреднување на средствата (продолжение)

Загуба поради обезвреднување на финансиските средства мерени по амортизирана набавна вредност се пресметува како разлика помеѓу сметководствената вредност и сегашната вредност на очекуваните идни парични текови, дисконтирани со оригиналната ефективна каматна стапка на средството. Загубите поради обезвреднувањето се признаваат во добивката или загубата и се рефлектирани во сметката за исправка на вредноста во позициите вредносно усогласување во Билансот на успех. Каматата на обезвреднетите средства продолжува да се признава. Кога последователен настан (на пример плаќање на долгот од страна на должникот) предизвика намалување на износот на загубата поради обезвреднување, намалувањето на загубата поради обезвреднување се анулира преку добивката или загубата.

Финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на кумулативните загуби кои биле признаени во ревалоризационата резерва во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главницата во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ добивката или загубата.

Сепак, секое дополнително, идно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се прикажува во ревалоризационата резерва во капиталот.

Објективната вредност на вложувањата во обврзници како средства расположливи за продажба се утврдува преку последната пазарна цена на овие обврзници наведена во извештајот на Македонска берза која важела на датумот на билансот на состојба, при што разликата до објективната вредност е признаена во билансот на состојба како ревалоризациона резерва.

(ии) Не-финансиски средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Групацијата, се проценува на секој датум на известување за да се утврди дали постои било каква индикација според која некое средство може да биде обезвреднето. Доколку таква индикација постои, тогаш се проценува надоместувачкиот износ на средството. Загуба поради обезвреднување се признава кога сметководствената вредност на средството, или неговата единица која генерира пари, го надминува неговиот надоместлив износ.

Надоместувачкиот износ на средството или единицата која генерира пари е поголемата од неговата употребна вредност и неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството или единицата која генерира пари.

3. Значајни сметководствени политики (продолжение)**(л) Обезвреднување на средствата (продолжение)****(ии) Не-финансиски средства (продолжение)**

За целите на тестирање на загубите поради обезвреднување, средствата кои не можат да се тестираат индивидуално се групирани заедно во најмалата група на средства којашто генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од паричните приливи од други средства или единици кои генерираат пари.

Загубите поради обезвреднување се признаваат во извештајот за сеопфатна добивка. Загубата поради обезвреднување се анулира доколку постои промена во проценките користени за утврдување на надоместувачкиот износ.

(љ) Резервирања

Резервирање се признава доколку, како резултат на минат настан, Групацијата има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери, и за кое е веројатно дека ќе постои одлив на ресурси кои содржат економски користи за подмирување на обврската. Резервирањата се одредени со дисконтирање на очекуваните идни парични текови користејќи дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и оние ризици, специфични за обврската.

Резервирање за неповолен договор се признава кога очекуваните користи кои што се очекува да се примат од страна на Групацијата од истиот договор се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските утврдени со договорот. Резервирањето се мери според сегашната вредност на пониските од очекуваните трошоци за раскинување на договорот и очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред резервирањето да биде воспоставено, Групацијата признава загуба за обезвреднување на средствата кои се поврзани со договорот.

(м) Известување по сегменти

Оперативен сегмент е компонента на Групацијата вклучена во деловни активности од кои може да заработува приходи и да прави расходи, вклучувајќи приходи и расходи поврзани со трансакции со било кои компоненти на Групацијата. Оперативните резултати на оперативните сегменти на Групацијата редовно се прегледуваат од страна на Одбор на Директори на Групацијата со цел за донесување на одлуки во врска со алокација на ресурсите на сегментот и оценување на нивната успешност, и за кои се расположливи дискрециони финансиски информации. Групацијата има само еден известувачки сегмент.

(н) Нови стандарди и правилници

Агенцијата за супервизија на осигурување донесе измени и дополнувања на неколку правилници кои беа објавени во "Службен Весник на Република Северна Македонија" бр.170 на 16 август 2019 година. Со овие измени: се воспоставуваат правила за вреднување на одложени трошоци за стекнување; се променуваат правилата за пресметка на капиталот на друштвата за осигурување; се променуваат правилата за вреднување на недвижностите и се променува основот за признавање на приход од реализирани регресни побарувања. На 31 декември 2020 година, Групацијата е усогласена со новата регулатива на Агенцијата за супервизија на осигурување освен како што е наведено во точка 3 (г) (ии).

Во текот на 2020 година Агенцијата за супервизија на осигурување изврши измена на класификацијата на ризичните категории, според староста на ненаплатените побарувања, а во согласност Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловните биланси (Службен весник на РСМ 107/20). На 31 декември 2020 година, Друштвото е усогласено со новата регулатива на Агенцијата за супервизија на осигурување.

(њ) Споредбени податоци

Со цел порелевантно да се обезбеди конзистентност во тековната година, компаративните податоци може да бидат променети соодветно. Направените промени не се значајни и се со цел подобрување на споредбеноста, освен оние кои се опишани детално во белешките, доколку истите ги има.

4. Сметководствени проценки и расудувања

Групацијата прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

(и) Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување. Во белешката 5 се обелоденети факторите на ризик кои произлегуваат од овие договори.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат.

Сепак, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е крајниот резултат да се разликува од претходно утврдената обврска.

Општи договори за осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени.

Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Групацијата, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно. Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Групацијата обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети ("IBNR") генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Групацијата располага со повеќе информации. IBNR штетите често може да станат видливи за Групацијата дури неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува пооделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по пооделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации.

Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

Резерви по договори за осигурување (продолжение)

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)**(и) Клучни извори на несигурност во проценките (продолжение)**

Кај одредени класи на осигурување може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така да не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба.

Вредноста на резервите за настанати а сеуште непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат штетните настани, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети.

Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder method) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети.

Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влијанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на кратки рокови, најчесто за период од една година, при што Групацијата има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот.

Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Групацијата да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети што влијае на пресметката на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Групацијата е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување.

Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Групацијата

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Групацијата се презентирани подолу.

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)*Класификација на договорите за осигурување*

Договори за осигурување се договори со кои Групацијата прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Групацијата овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класифицирани во одредени категории, во зависност од условите.

(iii) Анализа на сензитивност

Групацијата го има проценето влијанието на промената на одредени клучни варијабли врз добивката или загубата за годината, капиталот и коефициентот на покриеност.

Сензитивноста на добивката за годината и капиталот на промените во принос на вложувањата, настанатите штети и вкупните трошоци на 31 декември 2020 година и 31 декември 2019 година се презентирани во табелата подолу:

Анализа на сензитивност

За годината завршена на 31 декември 2020

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	25,635,785	407,396,211	140,333,479	290%	
Принос од вложувања (+200 п.п.)	26,063,645	407,824,071	140,333,479	292%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	25,207,925	406,968,351	140,333,479	290%	0%
5% зголемување на настанати штети	7,424,293	389,184,719	140,333,479	277%	-13%
5% намалување на настанати штети	43,847,278	425,607,704	140,333,479	303%	13%
5% зголемување на вкупните трошоци	6,126,156	387,886,582	140,333,479	277%	-13%
5% намалување на вкупните трошоци	45,145,414	426,905,840	140,333,479	304%	14%

За годината завршена на 31 декември 2019

	Добивка за годината	Капитал и резерви	Потребно ниво на маргина на солвентност	Коефициент на покриеност	Промена на коефициент на покриеност
Тековна позиција на капиталот	10,830,322	381,642,402	139,071,770	274%	
Принос од вложувања (+200 п.п.)	11,281,427	382,093,507	139,071,770	275%	1%
Принос од вложувања (-200 п.п.)	10,379,217	381,191,297	139,071,770	274%	0%
5% зголемување на настанати штети	(6,552,528)	364,259,551	139,071,770	262%	-12%
5% намалување на настанати штети	28,213,171	399,025,251	139,071,770	287%	12%
5% зголемување на вкупните трошоци	(10,330,929)	360,481,150	139,071,770	260%	-14%
5% намалување на вкупните трошоци	31,991,572	402,803,651	139,071,770	290%	15%

4. Сметководствени проценки и расудувања (продолжение)**(iii) Анализа на сензитивност (продолжение)**

Најзначајно влијание врз (загубата)/добивката за годината, капиталот и коефициентот на покриеност има потенцијалната промена на настанатите штети и вкупните трошоци.

При извршувањето на овие анализи претпоставка е дека останатите фактори се константни, а се менува само една варијабла. Треба да се нагласи дека информациите презентирани во табелата погоре се подготвени со примена на детерминистички пристап, така да не постои корелација помеѓу клучните варијабли и анализата не може да се пренесе на нив.

Каде што се смета дека варијаблите се нематеријални, не е проценето влијанието на незначајните промени на овие варијабли. Одредени варијабли може да не бидат материјални во моментот, но доколку се промени нивото на материјалност на одредена варијабла, треба да се направи проценка на влијанието на таа варијабла во иднина.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик***Цели на управување со ризикот и политики за намалување на ризикот од осигурување***

Управувањето на Групацијата со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Групацијата. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Групацијата претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на имот, обврска, здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурени настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Групацијата исто така е изложена и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестиционите активности.

Групацијата управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или производи со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Групацијата за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило многубројно и избалансирано портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегијата на Групацијата за запишување на полиси за осигурување е презентирана во годишниот деловен план во кој се утврдени класите за осигурување, територијата на дејствување, како и индустриските сектори во кои Групацијата е подготвена да осигурува. Сите општи договори за осигурување се по природа годишни и осигурителот има право да одбие обновување или продолжување на истите, како и промена на условите на договорот при неговото продолжување.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**Стратегија за реосигурување**

Групацијата реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Групацијата склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик. Исто така Групацијата купува и факултативно реосигурување во одредени специфични случаи.

Факултативните договори мора претходно да бидат посебно одобрени и трошоците по нив редовно се следат.

Договорите за реосигурување содржат кредитен ризик и таквите средства повратени од реосигурителите, се искажуваат по утврдување на загуба за обезвреднување на признаеното средство. Групацијата редовно ја следи финансиската состојба на реосигурителите и периодично ги проверува договорите со реосигурителите. Раководството на Групацијата ги определува минималните безбедносни критериуми за прифатливо реосигурување и следи дали при склучувањето на договорите за реосигурување истите се запазени. Исто така раководството на Групацијата редовно ја следи успешноста на програмата за реосигурување. Кредитниот ризик на реосигурувањето е подетално објаснет подолу во оваа белешка.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Групацијата.

Групацијата активно управува со својата финансиска позиција користејќи пристап со кој се балансира квалитетот, дисперзија, ликвидноста и повратот на вложувањата, земајќи ги во предвид лимитите одредени во Законот за супервизија на осигурувањето. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)****Усогласеност на средствата и обврските (продолжение)**

Во табелата е презентирано усогласувањето на средствата со обврските согласно законските барања, во врска со средствата што ги покриваат техничките резерви:

Усогласеност на средствата и обврските

	2020	2019
Средства		
Депозити во банки кои имаат дозвола од НБРСМ	246,681,695	239,509,053
Парични средства и средства на банкарски сметки	25,189,450	27,781,972
Хартии од вредност издадени од РСМ или НБРСМ	487,157,219	489,003,139
Акции и удели во инвестициски фондови	176,005,386	163,304,739
	935,033,750	919,598,903
Обврски (технички резерви)		
Резерви по договори за осигурување нето од делот на реосигурителот	400,128,228	379,599,921
Преносна премија нето од делот на реосигурителот	388,254,791	400,046,620
	788,383,019	779,646,541
Усогласеност на средствата и обврските	146,650,731	139,952,362

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, Групацијата е усогласена во поглед на вложувањата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Одговорност кон трети лица**Карактеристики**

Групацијата склучува договори за осигурување од одговорност кон трети лица. Согласно овие договори надомест се исплатува за претрпени повреди од физички лица, вклучувајќи вработени или трети лица. Главно оваа класа на осигурување се однесува на претрпени телесни повреди.

Времетраењето на процесот на исплата на штетата од датумот на пријавување на штета до датумот на разрешување на истата зависи од повеќе фактори како што се природата на покритието, условите на полисата како и тоа кој суд е надлежен според договорот.

Најголем дел од договорите за осигурување од одговорност кон трети лица не се предмет на значајна комплексност така да и крајниот исход е помалку неизвесен. Генерално овие договори резултираат со помала неизвесност во проценките.

Управување со ризикот

Управувањето со ризикот од договори за осигурување од одговорност кон трети лица се прави главно преку цената, дизајнот на производот, изборот на ризик, соодветна стратегија за инвестирање, проценка и реосигурување. Групацијата ги следи и реагира на промените на општите економски и комерцијални услови во опкружувањето во кое работи за да се осигура дека само оние ризици кои се во согласност со критериумите на Групацијата се предмет на осигурување.

Главен ризик во договорите за осигурување од одговорност кои резултираат со претрпени телесни повреди е трендот судовите да одредуваат високо ниво на надомест.

При утврдувањето на премијата Групацијата претпоставува дека трошоците ќе се зголемат пропорционално со крајно расположливите информации.

Клучните ризици поврзани со овие договори се поврзани со осигурувањето, конкуренцијата, искуството со штети и евентуалноста осигурениците да преувеличат или измислат штета.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)****Имот****Карактеристики**

Групацијата склучува договори за осигурување на имот што се наоѓа на територијата на Република Северна Македонија. Договорите за осигурување на имот до одредени лимити го заштитуваат осигуреникот од загуба или штета на нивниот имот.

Настанот што предизвикува штета на градежни објекти или друг имот најчесто се случува ненадејно (како што е пожар или кражба) при што причината за штета лесно се определува. Во овој случај штетата ќе биде брзо пријавена и може да биде разрешена без одлагање. Соодветно имотното осигурување се класификува како краткорочно, што значи дека зголемувањето на трошоците и повратот на вложувањето се од помало значење.

Управување со ризикот

Главните ризици поврзани со овие договори е ризикот од осигурување, ризикот од дејствувањата на конкуренцијата и искуството со штети (вклучувајќи го и променливото настанување на природни непогоди). Групацијата исто така е изложена и на ризик од осигурениците да ја преувеличат или измислат штетата. Ова во голема мерка објаснува зошто економските услови се во корелација со профитабилноста на портфолиото на договори за осигурување на имот.

Ризикот од овие осигурувања е ризикот Групацијата да наплати несоодветна премија за различните имоти што ги осигурува. Ризикот од секоја поодделна полиса ќе варира во зависност од повеќе фактори како што се локацијата, воспоставените сигурносни мерки и староста на имотот. За осигурувањето на домашен имот, се очекува голем број од имотите да бидат изложени на слични ризици. Меѓутоа, ова не важи за деловните објекти.

Голем број од деловните објекти претставуваат специфична комбинација на локација, вид на работење и воспоставени сигурносни мерки. Пресметката на премијата е пропорционална со ризикот овие полиси да бидат субјективни и со тоа и по ризични.

Групацијата го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

Осигурување на возила**Карактеристики**

Групацијата склучува договори за осигурување на возила на територијата на Република Северна Македонија. Ова осигурување вклучува осигурување и на имот и одговорност кон трети лица и е краткорочно.

За разрешување на штетите во кои се претрпени телесни повреди е потребно повеќе време и се покомплексни да се проценат. Овие видови на осигурување на моторни возила исто така покриваат и штети од одговорност кон трети лица и смртен случај или повреда.

Управување со ризикот

Генерално гледано овие штети се помалку комплексни и е потребно пократок период за да се разрешат, така што тие носат умерен ризик. Групацијата редовно ги следи трендовите и соодветно реагира на промените на надоместот за овој вид на повреди, судските парници и зачестеноста на пријавување на штети.

Зачестеноста на овие штети зависи од неповолните временски услови и бројот на пријавени штети е поголем во зимските месеци. Исто така тие зависат и од цената на горивото и економските активности, кои што влијаат на сообраќајните активности.

Групацијата го реосигурува ризикот пропорционално со задржување на ризикот до определен лимит кој е различен во зависност од типот на производот и територијата.

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)****Осигурување на возила****Здравствено осигурување****Карактеристики**

Групацијата исто така склучува и договори за здравствено осигурување во Република Северна Македонија.

Според овие договори се исплаќаат средства за покривање на медицински услуги и болнички трошоци во фиксен износ за секој ден поминат во болница од страна на осигуреникот.

Вообичаено осигуреникот е покриен само за дел од медицинските трошоци или му се исплаќа фиксен износ без оглед на реалните трошоци.

Управување со ризикот

Здравственото осигурување е примарно изложено на ризик од потребата за болнички третман. Групацијата управува со ризикот преку медицинско следење со цел да се осигури дека тековните премии се во согласност со здравствената состојба на осигуреникот и неговата фамилијарна медицинска историја.

Развој на штети

Групацијата нема презентирано информација за развојот на штети т.е споредба меѓу исплатените штети и резервата, првенствено поради тоа што тие типично се разрешуваат во рок од една година.

Главен аспект на ризикот од осигурување со кој се соочува Групацијата е концентрацијата на ризик која може да постои доколку се случи одреден штетен настан кој би можел значително да влијае врз обврските на Групацијата. Ова може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали, но поврзани договори кои би можеле да предизвикаат значителни обврски за Групацијата. Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(ii) Географска и секторска концентрација

Ризиците на кои е изложена Групацијата се лоцирани во Република Северна Македонија.

Раководството верува дека Групацијата не е изложена на значително концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

(iii) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Групацијата бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително негативно влијание врз паричните текови на Групацијата.

Групацијата управува со овие ризици на следните начини:

- Првенствено ризикот се управува преку склучување на соодветни договори за осигурување. Агентите за осигурување не смеат да склучат договор доколку очекуваните добивки не се пропорционални на ризикот.

- Како второ, овој ризик се управува и преку склучување на договори за реосигурување. Групацијата склучува договори за реосигурување, како што се - вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик, како и целосно реосигурување кое обезбедува заштита од вкупниот ризик. Групацијата редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**Концентрација на ризикот од осигурување****Финансиски ризик**

Групацијата е изложена на финансиски ризик преку финансиските средства, финансиските обврски, средствата од реосигурување, обврските за осигурување и реосигурување. Поконкретно, главен финансиски ризик е дека приливите по основ на финансиски средства нема да бидат доволни за да се подмират обврските кои произлегуваат од договорите за осигурување. Финансискиот ризик ги опфаќа ризикот од каматни стапки, валутниот ризик, ликвидносниот ризик и кредитниот ризик.

Цел на Групацијата е да ги усогласи обврските по основ на договорите за осигурување со средства со ист или сличен ризик. Ова и обезбедува на Групацијата сите достасани обврски редовно да ги исплаќа.

(ii) Каматен ризик

Изложеноста на Групацијата на каматен ризик првенствено произлегува од портфолиото на вложувања.

Најголем дел од осигурителните договори се краткорочни и каматниот ризик се намалува преку вложување во краткорочни депозити во банки.

Краткорочните обврски за осигурување и реосигурување не се директно осетливи на пазарните каматни стапки бидејќи се недисконтирани и се некаматносни.

Заеднички обврски

Групацијата има обврски кон Националното Биро за Осигурување во сооднос со учеството на Групацијата во штетите кои произлегуваат од осигурување на моторни возила, причинети од непознати сторители или неосигурани возила. Дополнително, Групацијата како и останатите друштва кои се вклучени на пазарот и вршат осигурување на моторни возила, е обврзано да учествува со дел во неисплатените штети кои произлегуваат од осигурувањето на моторни возила, во случај на ликвидирање на било кое осигурително друштво на пазарот, во согласност со Законот за супервизија на осигурувањето.

Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2020

	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматоносни
			До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1,282,248,604	100,362,371	-	-	52,054,271	248,192,222	365,231,409	516,408,331
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	17,390,502	17,390,502	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	663,162,605	-	-	-	34,835,629	87,090,182	365,231,409	176,005,386
Депозити, заеми и останати пласмани	246,681,695	58,361,013	-	-	17,218,642	161,102,040	-	10,000,000
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	79,115,331	-	-	-	-	-	-	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	226,973,267	-	-	-	-	-	-	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	6,449,070	-	-	-	-	-	-	6,449,070
Останати побарувања	17,286,683	-	-	-	-	-	-	17,286,683
Парични средства и парични еквиваленти	25,189,450	24,610,856	-	-	-	-	-	578,594
Обврски	1,024,455,937	-	-	-	-	-	-	1,024,455,937
Бруто технички резерви	867,498,349	-	-	-	-	-	-	867,498,349
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,768,588	-	-	-	-	-	-	3,768,588
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	34,504,603	-	-	-	-	-	-	34,504,603
Останати обврски	118,684,397	-	-	-	-	-	-	118,684,397
Неусогласеност на средствата и обврските	257,792,667	100,362,371	-	-	52,054,271	248,192,222	365,231,409	(508,047,606)

Финансиски ризик (продолжение)

Каматен ризик (продолжение)

Каматен ризик

За годината завршена на 31 декември 2019

	Вкупно	Инструменти со променлива каматна стапка	Инструменти со фиксна каматна стапка					Некаматоносни
			До 1 месец	1 до 3 месеци	3 месеци до 1 година	1 до 5 години	Повеќе од 5 години	
Средства	1,205,996,462	60,976,773	-	-	236,881,097	182,893,326	289,126,533	436,118,733
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	17,225,036	17,225,036	-	-	-	-	-	-
Финансиски вложувања расположливи за продажба	652,307,878	-	-	-	138,069,019	61,807,587	289,126,533	163,304,739
Депозити, заеми и останати пласмани	239,509,053	16,536,955	-	-	98,812,078	121,085,739	-	3,074,280
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	51,625,096	-	-	-	-	-	-	51,625,096
Побарувања од непосредни работи на осигурување	187,010,379	-	-	-	-	-	-	187,010,379
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	8,497,354	-	-	-	-	-	-	8,497,354
Останати побарувања	22,039,694	-	-	-	-	-	-	22,039,694
Парични средства и парични еквиваленти	27,781,972	16,536,956	-	-	-	-	-	567,191
Обврски	980,002,905	-	-	-	-	-	-	980,002,905
Бруто технички резерви	831,271,637	-	-	-	-	-	-	831,271,637
Обврски од непосредни работи на осигурување	5,370,414	-	-	-	-	-	-	5,370,414
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	23,054,153	-	-	-	-	-	-	23,054,153
Останати обврски	120,306,701	-	-	-	-	-	-	120,306,701
Неусогласеност на средствата и обврските	225,993,557	60,976,773	-	-	236,881,097	182,893,326	289,126,533	(543,884,172)

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**Финансиски ризик (продолжение)****(iii) Кредитен ризик**

Кредитниот ризик претставува сметководствена загуба што би била признаена доколку договорната странка не ги исполни договорените обврски. За да ја контролира изложеноста кон кредитниот ризик, Групацијата редовно врши кредитна проценка на финансиската состојба на овие странки.

Побарувања по основ на осигурување

Групацијата е изложена на кредитен ризик во случај кога осигурениците нема да ги исполнат своите финансиски обврски што произлегуваат од договорите за осигурување. Изложеноста на Групацијата изнесува максимално до износот на сметководствената вредност на побарувањата по основ на премија и останатите побарувања. Побарувањата по основ на премии се од голем број на клиенти и се на нормална комерцијална основа, така да концентрацијата на кредитен ризик е минимална. Групацијата редовно ги следи побарувањата по основ на премии, со што изложеноста кон лоши побарувања е контролирана.

Средства од реосигурување

Групацијата е изложена на кредитен ризик и преку средствата од реосигурување. Групацијата склучува договори за реосигурување со првокласни реосигурители и концентрацијата на ризик се избегнува преку следењето на политиката на Групацијата преку поставените лимити кои се ревидираат секоја година. Раководството на Групацијата редовно прави оценка на кредитоспособноста на реосигурителите за да може да ја ажурира стратегијата за реосигурување.

Финансиски инструменти

Управувањето со кредитен ризик на Групацијата во најголема мера е законски регулирано со видовите на дозволени вложувања и ограничување на истите. Друштвото управува со кредитниот ризик така што вложува само во законски дозволени инструменти.

Земајќи во предвид дека Групацијата вложува во орочени депозити во домашни банки, не се очекува некоја од договорените страни да не ги исполни обврските.

Групацијата редовно ја анализира надоместливоста на вложувањата расположливи-за-продажба и дадените заеми и доколку е потребно, одредува соодветна исправка на вредноста.

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii) Кредитен ризик (продолжение)

Анализа на максимална изложеност на кредитен ризик

	Побарувања по основ на осигурување		Други побарувања		Финансиски вложувања расположливи за продажба		Орочени депозити и дадени заеми		Побарувања по основ на реосигурување	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Сметководствена вредност на побарувања за кои Друштвото има издвоено исправка на вредноста	176,588,365	193,971,318	49,542,492	162,053,954	2,159,452	2,159,452	650,000	650,000	-	-
Исправка на вредност на побарувањата	(148,710,479)	(153,848,726)	(46,572,199)	(159,359,952)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	-	-
Сметководствена вредност на побарувањата намалени за исправка на вредноста	27,877,885	40,122,592	2,970,293	2,694,002	-	-	-	-	-	-
Старосна структура на достасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста										
до 3 месеци	45,583,665	21,815,707	1,613,794	1,931,094	-	-	-	-	-	20,052
од 3 месеци до 12 месеци	-	-	44,897	39,289	-	-	-	-	-	-
над 12 месеци	-	-	227,010	233,226	-	-	-	-	219,939	219,284
Сметководствена вредност на достасани побарувања за кои Друштвото нема издвоено исправка на вредност	45,583,665	21,815,707	1,885,701	2,203,609	-	-	-	-	219,939	239,336
Недостасани побарувања за кои нема издвоено исправка на вредноста	153,511,706	125,072,080	12,430,688	17,142,083	663,162,605	652,307,878	246,681,695	239,509,053	6,229,130	8,258,018
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста	375,683,736	340,859,105	63,858,882	181,399,646	665,322,057	654,467,330	247,331,695	240,159,053	6,449,070	8,497,354
Вкупна исправка на вредност	(148,710,468)	(153,848,726)	(46,572,199)	(159,359,952)	(2,159,452)	(2,159,452)	(650,000)	(650,000)	-	-
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик намалени за исправката на вредноста	226,973,267	187,010,379	17,286,683	22,039,694	663,162,605	652,307,878	246,681,695	239,509,053	6,449,070	8,497,354

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

Финансиски ризик (продолжение)

(iii)

Валутен ризик

Групацијата е изложена на валутен ризик преку трансакциите во странска валута и преку средствата и обврските во странска валута.

За да го избегне ризикот од негативното влијание на промената на девизните курсеви, Групацијата претежно има средства и обврски во евра. Денарот е врзан за еврото и монетарната проекција е дека девизниот курс на денарот во однос на еврото ќе биде стабилен.

Во табелите подолу е прикажана изложеноста на Групацијата на валутен ризик. Во табелите е презентирана сметководствената вредност на средствата и обврските, по валути.

Валутен ризик

За годината завршена на 31 декември 2020

	МКД	ЕУР	СЕК	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	17,390,502	-	-	17,390,502
Финансиски вложувања расположливи за продажба	409,166,020	253,996,586	-	663,162,605
Депозити, заеми и останати пласмани	246,681,695	-	-	246,681,695
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	79,115,331	-	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	226,973,267	-	-	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	6,449,070	-	6,449,070
Останати побарувања	13,585,647	3,701,037	-	17,286,683
Парични средства и парични еквиваленти	24,898,774	286,075	4,601	25,189,450
Вкупно средства	938,695,904	343,548,098	4,601	1,282,248,603
Бруто технички резерви	867,498,349	-	-	867,498,349
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,768,588	-	-	3,768,588
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	34,504,603	-	34,504,603
Останати обврски	117,925,258	759,139	-	118,684,397
Вкупно обврски	989,192,195	35,263,742	-	1,024,455,937
Нето вредност	(50,496,291)	308,284,356	4,601	257,792,666

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)****Финансиски ризик (продолжение)****Валутен ризик (продолжение)**

За годината завршена на 31 декември 2019

	МКД	ЕУР	СЕК	Вкупно
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	17,225,036	-	-	17,225,036
Финансиски вложувања расположливи за продажба	385,324,613	266,983,265	-	652,307,878
Депозити, заеми и останати пласмани	236,434,773	3,074,280	-	239,509,053
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	51,625,096	-	51,625,096
Побарувања од непосредни работи на осигурување	187,010,379	-	-	187,010,379
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	-	8,497,354	-	8,497,354
Останати побарувања	15,945,048	6,094,646	-	22,039,694
Парични средства и парични еквиваленти	27,434,251	347,721	-	27,781,972
Вкупно средства	869,374,100	336,622,362	-	1,205,996,462
Бруто технички резерви	831,271,637	-	-	831,271,637
Обврски од непосредни работи на осигурување	5,221,251	149,163	-	5,370,414
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	23,054,153	-	23,054,153
Останати обврски	120,094,257	212,444	-	120,306,701
Вкупно обврски	956,587,145	23,415,760	-	980,002,905
Нето вредност	(87,213,045)	313,206,602	-	225,993,557

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**Финансиски ризик (продолжение)****(ив) Ризик на ликвидност**

Ризикот на ликвидност претставува ризик дека Групацијата ќе се соочи со тешкотии при обезбедувањето на средства за да ги подмири обврските што произлегуваат од финансиските инструменти. Ризикот на ликвидност може да произлезе или од неможност да се продадат финансиски средства во најкус можен рок по нивната објективна вредност; или неспособност на подмирување на обврските кои произлегуваат од договорите; или пак обврските за осигурување доспеале порано за исплата од очекуваното; или пак неспособност да генерира парични средства според предвидувањата.

Најголемиот ризик од ликвидност со кој се соочува Групацијата се дневните барања за расположливите парични средства во однос на појавата на штети од договорите за осигурување.

Друштвото управува со ликвидноста преку политиката за ризик на ликвидност која определува што го сочинува ризикот на ликвидност за Групацијата; ги утврдува минималните фондови за да излезе во пресрет на итните барања; определува резервен план за финансирање на можните обврски; ги утврдува изворите на финансирање и настаните кои би го активирале планот; концентрацијата на извори на финансирање; известување за изложеноста на ризик од ликвидност и прегледување на политиката за ризик на ликвидност во однос на нејзината адекватност и во однос на околностите кои се менуваат

Групацијата е должна да ја одржува својата ликвидност согласно Законот за супервизија на осигурувањето, врз основ на кој капиталот на осигурителното друштво кое се занимава со неживотно осигурување и/или пак реосигурување треба во секој момент да биде барем еднаков на бараната граница на солвентност, пресметана со користење на методот на премија или методот на штета, во зависност од тоа кој метод дава највисок износ.

Групацијата исто така има готовина во банки и други високо ликвидни средства во секој момент, за да се заштити од непотребна концентрација на ризикот и за да биде во можност да ги превземе обврските за плаќање како и потенцијалните обврски за плаќање како што достасуваат.

Анализа на пандемијата врз работењето на Друштвото

На 11 март 2020 година Светската Здравствена Организација прогласи пандемија на корона вирусот и Владата на Република Северна Македонија прогласи вонредна состојба на 18 март 2020 година. Земајќи ги во предвид потенцијалните сериозни закани од коронавирусот врз јавното здравје, македонските власти превземаа низа мерки за намалување на ширењето на вирусот. Дел од бизнис секторот во Северна Македонија даде насоки на вработените да останат дома и намали или привремено затвори одредени деловни операции. Вонредната состојба заврши на 23 јуни 2020 година и рестрикциите за бизнис секторот беа намалени или укинати. И покрај тоа, одредени компании продолжуваат со работа од дома.

Согласно јавно достапните информации на датумот на издавање на финансиските извештаи, раководството го зеде во предвид потенцијалниот понатамошен развој на епидемијата, како и очекувањето за ефектите на работењето на Групацијата од истата, вклучувајќи ги веќе преземените мерки од страна на македонските власти и владите на останатите земји.

Друштвото работи во високо регулирана индустрија. Групацијата признава приходи по основ на полисирана премија за осигурување, приходи од вложувања, од провизии за реосигурување и од останати технички приходи. Најголемиот ризик кој што произлегува од појавата на КОВИД-19 е поврзан со негативното влијание на рестриktivните мерки врз движењето на населението, односно директно негативно влијание врз бруто полисираната премија од патничко и автомобилско осигурување кои претставуваат значаен дел од портфолиото на Друштвото. Бруто полисираната премија бележи пад од 4% во споредба со минатата година. Ефектите на пандемијата врз резултатите на Друштвото се во рамките на ефектите на индустријата на ниво на вкупна бруто полисирана премија

5. **Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)****Финансиски ризик (продолжение)**

(ив)

Ризик на ликвидност*Анализа на пандемијата врз работењето на Друштвото (продолжение)*

Во април 2020 година, Агенцијата за супервизија на осигурување донесе мерка за поддршка на осигурителната индустрија, преку донесување на Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките во билансот на состојба и изготвување на деловните биланси.

Според овој Правилник кој започна да се применува за финансиските извештаи со состојба на 30 јуни 2020, а заклучно со 31 декември 2020 година, друштвата за осигурување вршат нова класификација на побарувањата во зависност од времето на доцнење на исполнување на обврските од страна на должникот, при што во однос на стариот правилник истата е променета со додавање на дополнителни 60 дена во секоја поединечна категорија. Според проценките на менаџментот на Групацијата, ефектите од примената на новиот Правилник во однос на стариот Правилник за методот на вреднување на ставките во билансот на состојба и изготвување на деловните биланси кој повторно е во примена од 1 јануари 2021, се разлика од дополнителен трошок за исправка на побарувања од приближно 14 милиони Денари кој би се признал во Билансот на успех на Групацијата доколку не беше извршена измена на истиот како што е истакнато погоре.

Раководството не предвидува значително негативно влијание на КОВИД-19 врз Групацијата, нејзината финансиска состојба и ликвидност. Сепак, Групацијата не може да ја исклучи можноста дека во случај на повторно воведување на ограничувачки мерки, како и нивно засилување, а следствено на тоа и влијанието на овие мерки на економското опкружување во кое работи Групацијата, нема да имаат негативно влијание врз Групацијата, нејзината финансиска состојба и врз оперативните резултати на среден и долг рок во однос на остварување на планираната стратегија. Раководството продолжува внимателно да ја следи состојбата и соодветно ќе реагира со цел да се намали влијанието на ваквите настани и околности во моментот на нивното случување.

Анализа според достасаноста на финансиските средства и обврски

Анализата на финансиските средства и обврски на Групацијата во соодветни групи на достасување, според нивниот преостанат период до денот на нивната договорена достасаност е како што следи:

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**Финансиски ризик (продолжение)****(и) Ризик на ликвидност (продолжение)****Ризик на ликвидност**

За годината завршена на 31 декември 2020 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	17,390,502	17,390,502
Финансиски вложувања расположливи за продажба	176,005,386	-	34,835,629	87,090,182	365,231,409	663,162,605
Депозити, заеми и останати пласмани	10,000,000	30,473	36,725,359	199,925,863	-	246,681,695
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	-	-	79,115,331	-	-	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	153,511,717	45,583,664	26,387,362	1,490,524	-	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	6,229,130	-	-	219,940	-	6,449,070
Останати побарувања	13,749,026	692,985	153,823	2,690,849	-	17,286,683
Парични средства и парични еквиваленти	25,189,450	-	-	-	-	25,189,450
	384,684,708	46,307,123	177,217,504	291,417,358	382,621,911	1,282,248,603
Обврски						
Бруто технички резерви	-	-	645,291,772	154,301,231	67,905,346	867,498,349
Обврски од непосредни работи на осигурување	3,768,588	-	-	-	-	3,768,588
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	1,433,774	28,047,136	5,023,694	-	-	34,504,603
Останати обврски	118,184,152	-	-	500,245	-	118,684,397
	123,386,514	28,047,136	650,315,466	154,801,476	67,905,346	1,024,455,937
Рочна неусогласеност	261,298,194	18,259,988	(473,097,962)	136,615,882	314,716,565	257,792,666

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**Финансиски ризик (продолжение)****(ив) Ризик на ликвидност (продолжение)****Ризик на ликвидност**

За годината завршена на 31 декември 2019 е како што следи:

	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	1-5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	-	17,225,036	17,225,036
Финансиски вложувања расположливи за продажба	163,304,739	-	138,069,019	61,807,587	289,126,533	652,307,878
Депозити, заеми и останати пласмани	-	3,074,280	98,812,078	137,622,695	-	239,509,053
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	51,625,096	-	-	-	-	51,625,096
Побарувања од непосредни работи на осигурување	125,072,080	40,074,571	21,687,890	175,838	-	187,010,379
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	8,258,018	20,051	-	219,285	-	8,497,354
Останати побарувања	17,668,666	787,692	523,973	3,059,363	-	22,039,694
Парични средства и парични еквиваленти	27,781,972	-	-	-	-	27,781,972
	393,710,571	43,956,594	259,092,960	202,884,768	306,351,569	1,205,996,462
Обврски						
Бруто технички резерви	51,625,096	779,646,541	-	-	-	831,271,637
Обврски од непосредни работи на осигурување	5,370,414	-	-	-	-	5,370,414
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	22,900,796	153,357	-	23,054,153
Останати обврски	119,737,073	-	-	569,628	-	120,306,701
	176,732,583	779,646,541	22,900,796	722,985	-	980,002,905
Рочна неусогласеност	216,977,988	(735,689,947)	236,192,164	202,161,783	306,351,569	225,993,557

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)**(в) Управување со капиталот**

Групацијата е должна во секое време да располага со соодветен капитал во однос на обемот на работата и класите во рамките на неживотното осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Согласно Законот за супервизија на осигурување, законски утврдениот капитал на Друштвото треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргина на солвентност и на гарантниот фонд од ЕУР 3,000,000.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и останати придонеси, како и дивидендата предвидена за исплата), доколку износот на добивка е потврден од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото за осигурување следните ставки ќе се сметаат за одбитни

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото за осигурување;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година.
- износот на нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност
- нереализиранаа загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба
- нето негативните ревалоризациски резерви и останати разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружни друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина
- непочитување на ограничувањата при вложување на средствата од капиталот, предвидени во член 73-а од Законот за супервизија на осигурување

Пресметката на капиталот на Друштвото е како што следи:

	Ознака		
		2020	2019
Основен капитал, чл. 69 (I1+I2+I3+I4+I5-I6-I7-I8-I9-I10-I11-I12)	I	366,577,397	353,760,019
Уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатениот	I1	234,072,672	234,072,672
Премии од емитирани обични акции	I2	-	-
Законски и статутарни резерви	I3	45,536,481	41,393,755
Пренесена нераспределена добивка	I4	91,072,962	82,787,511
Нераспределена добивка од тековната година	I5	-	-
Сопствени акции кои ги поседува друштвото за осигурување	I6	-	-
Долгорочни нематеријални средства	I7	3,876,079	4,137,836
Пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година	I8	-	-
Нереализирана загуба од сопственички инструменти расположливи за продажба мерени по објективна вредност	I9	-	-
Нереализирана загуба од вреднување на финансиските средства расположливи за продажба	I10	228,638	356,083
Нето негативни ревалоризациски резерви и останатите разлики од вреднување коишто произлегуваат од вложувања во придружени друштва или заеднички вложувања коишто се вреднуваат со користење на методот на главнина	I11	-	-
Останати одбивни ставки поради непочитување на	I12	-	-
Дополнителен капитал, чл. 71 (II1+II2+II3+II4), доколку не е	II	4,439,154	4,446,685
Уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции	II1	-	-
Премии од емитирани кумулативни приоритетни акции	II2	-	-
Субординирани должнички инструменти	II3	-	-
Хартии од вредност со неопределен рок на доспевање	II4	-	-
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на сопственичките инструменти коишто се расположливи за продажба и мерени по објективна вредност	II5	918,646	537,665
Нереализирана добивка од ревалоризацијата на должничките инструменти расположливи за продажба, мерени по објективна вредност	II6	3,520,509	3,909,020
Вкупно основен и дополнителен капитал I.+II.	III	371,016,552	358,206,704
Одбивни ставки, чл. 72 (IV1+IV2)	IV	-	-
Вложувања во акции во правни лица од членот 72 од Законот	IV1	-	-
Вложувања во субординирани должнички инструменти и други вложувања во правни лица од членот 72 од ЗСО	IV2	-	-
КАПИТАЛ I + II - IV	V	371,016,552	358,206,704

Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување)	VI1	140,333,479	139,071,770
Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот)	VI2		
Капитал	VI3	371,016,552	358,206,704
Гарантен фонд*	VI4	185,082,000	184,456,800
Вишок/недостаток на Капитал во однос на Гарантен фонд (VI5 = VI3 -VI4)	VI5	185,934,552	173,749,904
Вишок/недостаток на Капитал (за неживотно осигурување) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за неживотно осигурување) (VI6 = VI3 - VI1)	VI6	230,683,073	219,134,934
Вишок/недостаток на Капитал (за осигурување на живот) во однос на Потребно ниво на маргина на солвентност (за друштва за осигурување на живот) (VI7 = VI3 - VI2)	VI7		

5. Управување со ризикот од осигурување и финансискиот ризик (продолжение)

(v) Управување со капиталот

Потребно ниво на маргина на солвентност

		Неживотно осигурување освен здравствено осигурување на кое се применуваат одредбите од член 75 став 6 од Законот	
		Тековна година	Претходна година
		100	101
Бруто полисирана премија	1	848,399,024.00	886,425,348.00
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 0.18	2	111,049,200.00	110,674,080.00
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 0.16	3	37,033,443.84	43,451,095.84
Бруто полисирана премија < 10 милиони евра x 18/300	4		
Бруто полисирана премија > 10 милиони евра x 16/300	5		
Вкупен износ од Бруто полисирана премија ([6]=[2] + [3] или [6]=[4] + [5])	6	148,082,643.84	154,125,175.84
Бруто исплатени штети	7	371,768,050.06	388,463,635.00
Нето исплатени штети	8	352,314,042.46	350,521,856.00
Коефициент ([9]=[8]/[7] или 0.50, доколку е помал)	9	0.95	0.90
Маргина на солвентност - метод стапка на премија ([10]=[6]*[9])	10	140,333,479.09	139,071,769.92
Референтен период (во години)	11	3.00	3.00
Бруто исплатени штети во референтниот период	12	1,140,144,824.00	1,324,351,578.00
Бруто резерви за штети на крајот на референтниот период	13	440,560,226.00	397,648,069.00
Бруто резерви за штети на почетокот на референтниот период	14	443,035,357.00	551,598,541.00
Бруто настанати штети ([15]=[12] + [13] - [14])/[11])	15	379,223,231.00	390,133,702.00
Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 0,26	16	98,598,040.06	101,434,762.52
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 0,23	17	0.00	0.00

Бруто настанати штети < 7 милиони евра x 26/300	18		
Бруто настанати штети > 7 милиони евра x 23/300	19		
Вкупен износ од Бруто настанати штети ([20]=[16] + [17] или [20]=[18] + [19])	20	98,598,040.06	101,434,762.52
Маргина на солвентност - метод стапка на штети ([21]=[20]*[9])	21	93,438,404.62	91,527,629.26
Потребно ниво на маргина на солвентност ([22]=max([10],[21]))	22	140,333,479.09	139,071,769.92
МС_2 (н.о.): Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност			
		Тековна година	Претходна година
		400	401
Конечна пресметка на потребното ниво на маргината на солвентност	1	140,333,479.09	139,071,769.92

6. ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Табелата ја прикажува класификацијата на секоја класа на финансиски средства и обврски на Друштвото и нивната објективна вредност:

	Кредити и побарувања	Чувани до достасаност	Расположлив и за продажба	Останата амортизирана набавна вредност	Вкупна сметководствена вредност	Објективна вредност
31 декември 2020						
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	17,390,502	17,390,502	17,390,502
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	663,162,605	-	663,162,605	663,162,605
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	-	246,681,695	246,681,695	246,681,695
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	79,115,331	-	-	-	79,115,331	79,115,331
Побарувања од непосредни работи на осигурување	226,973,267	-	-	-	226,973,267	226,973,267
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	6,449,070	-	-	-	6,449,070	6,449,070
Останати побарувања	17,286,683	-	-	-	17,286,683	17,286,683
Парични средства и останати парични еквиваленти	25,189,450	-	-	-	25,189,450	25,189,450
	355,013,801	-	663,162,605	264,072,197	1,282,248,604	1,282,248,604
Останати обврски	-	-	-	118,684,397	118,684,397	118,684,397
Бруто технички резерви	-	-	-	867,498,349	867,498,349	867,498,349
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-	34,504,603	34,504,603	34,504,603
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	3,768,588	3,768,588	3,768,588
Обврски	-	-	-	1,024,455,937	1,024,455,937	1,024,455,937
31 декември 2019						
Средства						
Финансиски вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	-	-	-	17,225,036	17,225,036	17,225,036
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	652,307,878	-	652,307,878	652,307,878
Депозити, заеми и останати пласмани	-	-	-	239,509,053	239,509,053	239,509,053
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	51,625,096	-	-	-	51,625,096	51,625,096
Побарувања од непосредни работи на осигурување	187,010,379	-	-	-	187,010,379	187,010,379
Побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	8,497,354	-	-	-	8,497,354	8,497,354
Останати побарувања	22,039,694	-	-	-	22,039,694	22,039,694
Парични средства и останати парични еквиваленти	27,781,972	-	-	-	27,781,972	27,781,972
	296,954,495	-	652,307,878	256,734,089	1,205,996,462	1,205,996,462
Останати обврски	-	-	-	120,306,701	120,306,701	120,306,701
Бруто технички резерви	-	-	-	831,271,637	831,271,637	831,271,637
Обврски од работи на соосигурување и реосигурување	-	-	-	23,054,153	23,054,153	23,054,153
Обврски од непосредни работи на осигурување	-	-	-	5,370,414	5,370,414	5,370,414
Обврски	-	-	-	980,002,905	980,002,905	980,002,905

7. Оперативни сегменти

Продукти, услуги и главни потрошувачи

Основна дејност на Групацијата е неживотно осигурување, а најзначајни активности на Групацијата се осигурување од незгоди, осигурување на моторни возила, осигурување од пожар, туристичко осигурување, осигурување на домаќинства, како и осигурување на имот и технички преглед на возила. Во овие области на компанијата нуди широк асортиман на производи, за покривање на зголемената побарувачка на пазарот на осигурување во Република Северна Македонија.

Приходот на Групацијата во најголем дел е составен од приходи од премија за осигурување, приходи од вложувања и приходи од реосигурители.

Групацијата нуди услуги за осигурување на некои од најголемите локални компании во областа на производство и дистрибуција на енергија, производство, транспорт и логистика, како и финансиски услуги.

Географски области

При презентирање на информациите врз основа на географските области, приходот се прикажува врз основа на географската локација на потрошувачите, а средствата се прикажуваат врз основа на географската локација на средствата.

Приход од сегменти

Приходот од сегменти се состои од бруто приход од премија за осигурување, приходи од провизии и надомести и финансиски приход.

	Република Северна Македонија	Остаток од Европа	Вкупно
2020			
Приходи од бруто премија од осигурување	848,373,150	-	848,373,150
Финансиски приход	21,393,001	-	21,393,001
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	8,363,014	8,363,014
Нетековни средства	156,960,066	-	156,960,066
2019			
Приходи од бруто премија од осигурување	886,395,676	-	886,395,676
Финансиски приход	22,555,261	-	22,555,261
Приходи од надоместоци од реосигурители	-	9,126,149	9,126,149
Нетековни средства	158,195,821	-	158,195,821

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА)

Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2020:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурува ње и соосигурува ње(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурув ање и соосигурув ање (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	85,721,052	(709,078)	(1,280,660)	15	83,731,329
2 Здравствено осигурување	10,531,015	-	(1,810,338)	-	8,720,677
3 Моторни возила(каско)	143,997,048	(735,025)	(1,350,750)	7,832	141,919,105
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	121,209	-	6,472	-	127,681
7 Стока во превоз	2,671,780	(815,981)	298,512	(301,886)	1,852,424
8 Имот од пожар	56,566,206	(25,069,152)	(1,507,491)	2,984,127	32,973,690
9 Други осигурувања на имот	119,887,642	(34,520,883)	(5,189,852)	(1,430,414)	78,746,493
10 Одговорност-моторни возила	394,166,516	(14,562,854)	15,698,697	-	395,302,359
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	729,279	-	(62,068)	-	667,211
13 Општа одговорност	8,362,539	(4,627,701)	524,816	1,573,954	5,833,608
14 Осигурување на кредити	9,762,087	(9,790,587)	(1,060,199)	1,073,087	(15,613)
15 Осигурување на гаранции	747	(198,336)	997	-	(196,592)
16 Финансиски загуби	3,629,887	(2,088,514)	(472,663)	1,297,161	2,365,871
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	12,252,017	(364,037)	2,792,480	-	14,680,460
Вкупно премии	848,399,024	(93,482,148)	6,587,953	5,203,876	766,708,705

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (продолжение)

8. Анализа на остварени премии со состојба 31 декември 2019:

	Бруто полисирана премија	Пренесена премија во реосигурува ње и соосигурува ње(-)	Промена во бруто резерви за преносна премија (+/-)	Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурув ање и соосигурув ање (+/-)	Нето приходи од премија за осигурување
1 Осигурување од незгода	87,535,062	(843,865)	(4,857,026)	17,257	81,851,428
2 Здравствено осигурување	8,926,979	-	(1,792,107)	-	7,134,872
3 Моторни возила(каско)	136,848,623	(684,278)	(6,132,441)	-	130,031,904
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	148,145	-	(40,361)	-	107,784
7 Стока во превоз	4,931,313	(1,277,239)	(73,109)	81,287	3,662,252
8 Имот од пожар	53,663,672	(22,325,054)	60,567	(487,166)	30,912,019
9 Други осигурувања на имот	106,700,856	(35,741,459)	(16,843,360)	4,597,661	58,713,698
10 Одговорност-моторни возила	433,669,097	(16,755,293)	(21,931,187)	-	394,982,617
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	633,203	-	107,220	-	740,423
13 Општа одговорност	9,414,073	(3,672,265)	(372,149)	329,918	5,699,577
14 Осигурување на кредити	38,776	-	(12,890)	-	25,886
15 Осигурување на гаранции	4,944,902	(722,995)	4,817,955	(28,383)	9,011,479
16 Финансиски загуби	3,424,815	(680,105)	(483,735)	-	2,260,975
17 Правна заштита	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	35,545,832	(274,806)	(1,074,911)	-	34,196,115
Вкупно премии	886,425,348	(82,977,359)	(48,627,534)	4,510,574	759,331,029

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ)

Анализа на настанати штети за 2020:

		Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања ()	Учество на реосигурител ите во ликвидирани те штети (-)	Промени на брuto резервирани те штети (+/-)	Промена во резервирани те штети за делот на реосигурува њето (+/-)	Нето
1	Осигурување од незгода	33,042,944	-	-	7,628,712	-	40,671,656
2	Здравствено осигурување	7,469,676	-	-	1,267,093	-	8,736,769
3	Моторни возила(каско)	72,594,509	(3,616,969)	-	5,950,382	-	74,927,922
4	Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5	Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6	Пловни објекти	128,679	-	-	-	-	128,679
7	Стока во превоз	243,268	-	-	(82,155)	-	161,113
8	Имот од пожар	10,911,372	-	(2,900,206)	4,766,854	(2,065,230)	10,712,790
9	Други осигурувања на имот	32,938,613	-	(5,861,091)	11,674,776	(2,570,608)	36,181,691
10	Одговорност-моторни возила	204,168,916	(4,995,530)	(10,692,711)	17,599,988	(18,594,720)	187,485,943
11	Одговорност- воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12	Одговорност-пловни објекти	-	-	-	-	-	-
13	Општа одговорност	823,903	-	-	(4,155,506)	2,408,511	(923,092)
14	Осигурување на кредити	-	-	-	-	-	-
15	Осигурување на гаранции	682,424	-	-	-	-	682,424
16	Финансиски загуби	2,053,486	-	-	-	-	2,053,486
17	Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18	Туристичка помош	6,710,260	-	-	(1,737,987)	-	4,972,273
	Вкупно	371,768,050	(8,612,499)	(19,454,008)	42,912,157	(20,822,047)	365,791,653

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)

9. Анализа на настанати штети за 2019:

	Вкупно ликвидирани штети	Приходи од регресни побарувања (·)	Учество на реосигурител ите во ликвидирани те штети (-)	Промени на брuto резервирани те штети (+/-)	Промена во резервирани те штети за делот на реосигурува њето (+/-)	Нето
1 Осигурување од незгода	27,546,502	-	(358,615)	409,891	-	27,597,778
2 Здравствено осигурување	4,462,498	-	(5,610)	261,796	-	4,718,684
3 Моторни возила(каско)	95,076,221	(4,731,110)	(570,072)	(66,921)	-	89,708,118
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	-	-	-	-	-	-
7 Стока во превоз	11,757	-	(8,631)	82,297	-	85,423
8 Имот од пожар	13,443,381	-	(7,648,967)	(1,526,518)	448,411	4,716,307
9 Други осигурувања на имот	47,806,603	-	(22,723,663)	3,648,061	(2,678,837)	26,052,164
10 Одговорност-моторни возила	174,916,903	(8,342,691)	(1,694,249)	8,142,559	282,487	173,305,009
11 Одговорност- воздухоплови	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	-	-	(432)	-	-	(432)
13 Општа одговорност	13,048,594	-	(4,747,271)	(6,729,477)	6,011,046	7,582,892
14 Осигурување на кредити	-	-	(432)	-	-	(432)
15 Осигурување на гаранции	-	-	(3,021)	-	-	(3,021)
16 Финансиски загуби	-	-	(66,027)	-	-	(66,027)
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	12,151,175	-	(114,789)	474,568	-	12,510,955
Вкупно	388,463,635	(13,073,801)	(37,941,779)	4,696,256	4,063,107	346,207,418

9. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (продолжение)

Основни коефициенти на работењето

		бруто меродавен коефициент		бруто трошковен коефициент		Бруто комбиниран коефициент (збир од меродавен и трошковен коефициент)		Бруто штетен коефициент	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
1	Осигурување од незгода	34.2%	48.2%	43.7%	41.3%	77.9%	89.5%	31.5%	31.5%
2	Здравствено осигурување	66.2%	98.6%	35.4%	35.3%	101.6%	133.9%	50.0%	50.0%
3	Моторни возила(каска)	69.1%	52.6%	39.6%	37.5%	108.6%	90.0%	66.0%	66.0%
4	Шински возила(каска)	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
5	Воздухоплови	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
6	Пловни објекти	0.0%	101.1%	34.7%	85.5%	34.7%	186.7%	0.0%	0.0%
7	Стока во превоз	1.9%	5.4%	38.6%	37.5%	40.6%	42.9%	0.2%	0.2%
8	Имот од пожар	22.2%	28.5%	45.6%	42.3%	67.8%	70.7%	25.1%	25.1%
9	Други осигурувања на имот	56.7%	38.9%	42.9%	39.1%	99.6%	78.0%	44.8%	44.8%
10	Одговорност-моторни возила	42.4%	52.9%	42.6%	41.8%	85.1%	94.7%	38.4%	38.4%
11	Одговорност- воздухоплови	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
12	Одговорност-пловни објекти	0.0%	0.0%	35.2%	32.5%	35.2%	32.5%	0.0%	0.0%
13	Општа одговорност	69.9%	-37.5%	39.3%	36.3%	109.3%	-1.1%	138.6%	138.6%
14	Осигурување на кредити	0.0%	0.0%	36.6%	31.4%	36.6%	31.4%	0.0%	0.0%
15	Осигурување на гаранции	0.0%	32.9%	53.8%	24.3%	53.8%	57.2%	0.0%	0.0%
16	Финансиски загуби	0.0%	65.0%	45.6%	41.2%	45.6%	106.3%	0.0%	0.0%
17	Правна заштита	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
18	Туристичка помош	36.6%	33.1%	45.6%	47.4%	82.2%	80.4%	34.2%	34.2%
	Неживотно осигурување	45.4%	47.5%	42.5%	40.5%	87.9%	88.0%	42.3%	42,3%

10. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2020	2019
Приходи од камати од депозити во банки	4,065,415	3,614,572
Приходи од камати од Гарантен фонд	327,049	367,436
Приходи од камати по обврзници	14,306,271	13,754,750
Капитална добивка од продажба на акции и удели	1,724,422	3,490,977
Позитивни курсни разлики	921,252	1,327,526
Останати приходи од вложувања	48,592	-
Вкупно	21,393,001	22,555,261

Во текот на минатата 2019 година Групацијата оствари поголема капитална добивка од продажба на удели

11. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ

	2020	2019
Приходи од Гарантен фонд по регресни побарувања	2,826,236	3,348,698
Приходи за услужни штети	603,427	1,586,338
Останати осигурително технички приходи	2,142,093	2,177,333
Приходи од претходни години	17,078	1,187,791
Вкупно	5,588,834	8,300,160

12. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	2020	2019
Отпис на останати обврски	370,952	373,318
Приходи од камати по задоцнети плаќања	1,340,966	3,016,612
Приходи од технички прегледи и други услуги	7,038,131	7,854,723
Приходи по процесни трошоци	1,284,250	1,795,743
Останати приходи	1,300,874	845,149
Вкупно	11,335,173	13,885,545

Во текот на годината Групацијата оствари помали приходи од камати по задоцнети плаќања, пред се поради пандемијата со Covid-19 и донесените законски измени

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	2020	2019
Трошоци за провизија	68,149,523	71,940,303
Трошоци за вработени во продажна мрежа	107,190,412	113,720,951
Трошоци за маркетинг	15,967,552	16,255,280
Трошоци за репрезентација	4,979,449	8,432,526
Трошоци за печатење обрасци	1,217,557	2,265,034
Промена во одложени трошоци за стекнување	(1,188,731)	(1,614,915)
Вкупно трошоци за стекнување	196,315,762	210,999,179
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	12,677,727	12,761,437
Трошоци за вработените	64,627,944	70,273,836
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност	7,408,714	4,706,996
Закупнина	21,602,653	21,691,339
Трошоци за телекомуникации	6,511,583	7,337,162
Професионални и интелектуални услуги	15,642,662	13,135,959
Трошоци за енергија и комунални услуги	4,726,882	4,138,607
Банкарски услуги, платен промет	3,084,046	3,013,635
Трошоци за услуги за одржување	4,461,190	4,309,071
Трошоци за обезбедување	1,923,066	1,753,646
Административни такси	469,315	813,783
Трошоци за канцелариски и потрошен материјал	1,811,989	2,000,346
Отпис на ситен инвентар	852,455	1,409,470
Трошоци за потрошено гориво и топлотна енергија	896,440	1,811,563
Трошоци за надомест на службени патувања	189,822	2,083,380
Трошоци за стручно усовршување	200,431	647,950
Трошоци за спонзорства и донации	1,009,298	2,746,454
Трошоци за јубилејни награди и отпремнини	1,489,882	1,254,149
Трошоци за резервации на вработени	564,273	6,833,330
Останати трошоци	5,657,074	6,059,001
Вкупно административни трошоци	155,807,447	168,781,114
Нето трошоци за спроведување на осигурувањ	352,123,209	379,780,293

13 НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (продолжение)

Трошоците за вработените се искажани на позициите трошоци за вработени во продажна мрежа и трошоци за вработени. Ги опфаќаат платите на вработените, регрес, отпремнина и други лични примања. Трошоци за вработени се помали во тековната година во однос на минатата поради исплати на суми по спогодба за прекин на менаџерски договори во текот на 2019 година.

Трошоци за резервации се помали во тековната година, поради извршена резервација за остварена дополнителна провизиска стапка на вработени во продажна мрежа во 2019 година

Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност во тековната година се поголеми во однос на минатата поради зголемена реализација на промотерските договори

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	2020	2019
Негативни курсни разлики	18,304	1,373,012
Вкупно	18,304	1,373,012

15. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ

	2020	2019
Противпожарен придонес и придонес за безбедност во сообраќајот	15,593,985	16,013,517
Трошоци за неосигурани возила	14,027,014	12,088,479
Трошоци за финансирање на АСО и НБО	9,684,670	9,479,399
Останати трошоци за осигурување	2,502,719	3,558,897
Вкупно	41,808,388	41,140,292

16. ДРУГИ РАСХОДИ

	2020	2019
Расходи за извршени услуги	211,090	158,210
Расходи за камата за задоцнето плаќање	343	147
Негативни курсни разлики	354,111	360,596
Загуба/Ослободување на загуба од обезвреднување на останати побарувања освен премија на осигурување	183,018	(476,134)
Останати расходи	632,380	901,981
Вкупно	1,380,942	944,800

17. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Пресметката на основната/разводната заработка по акција на 31 декември 2020 година е направена врз основа на добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции во износ од МКД 25.635.785(нето добивка за 2019: МКД 10.830.322) и пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината завршена на 31 декември 2020 година од 18.326 (2019: 18,326).

Добивка расположива за имателите на обичните акции

	2020	2019
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции	25,635,785	10,830,322
Пондериран просечен број на обични акции		
<i>Број на акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	18,326	18,326
Издадени во текот на годината	-	-
Пондериран просечен број на обични акции на 31 декември	18,326	18,326
Основна/разводната добивка по акција (денари)	1,399	591

18. ДАНОК НА ДОБИВКА

	2020	2019
Данок на добивка	3,793,257	3,017,608
Вкупно	3,793,257	3,017,608
Бруто добивка	29,429,042	13,847,930
Пресметан данок по стапка од 10%	2,942,904	1,384,793
Зголемување за непризнати расходи за даночни цели	748,481	1,966,823
Загуба за годината за која не е признаено одложено даночно средство	701,872	(159,785)
Намалување на даночна основа за износ на реинвестирана добивка	(600,000)	(174,223)
Данок на добивка	3,793,257	3,017,608
Ефективна каматна стапка	12.89%	21.79%

19. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Софтвер и лиценци	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност			
На 1 јануари 2019	135,722,671	-	135,722,671
Набавки	4,137,370	-	4,137,370
На 31 декември 2019	139,860,041	-	139,860,041
На 1 јануари 2020	139,860,041	-	139,860,041
Набавки	5,064,208	599,666	5,663,874
Отпис/отуѓување	-	-	-
На 31 декември 2020	144,924,249	599,666	145,523,915
Акумулирана амортизација			
На 1 јануари 2019	129,640,053	-	129,640,053
Амортизација за годината	5,940,222	-	5,940,222
Отпис/отуѓување	-	-	-
На 31 декември 2019	135,580,275	-	135,580,275
На 1 јануари 2020	135,580,275	-	135,580,275
Амортизација за годината	6,012,852	-	6,012,852
На 31 декември 2020	141,593,127	-	141,593,127
Сметководствена вредност			
На 1 јануари 2019	6,082,618	-	6,082,618
На 31 декември 2019	4,279,766	-	4,279,766
На 1 јануари 2020	4,279,766	-	4,279,766
На 31 декември 2020	3,331,121	599,666	3,930,787

20. ЗЕМЈИШТЕ, НЕДВИЖНОСТИ И ОПРЕМА

	Објекти за дејност	Објекти кои не се наменети за основна дејност	Опрема	Вкупно
Набавна вредност				
На 1 јануари 2019	267,845,056	1,762,352	57,213,327	326,820,735
Набавки	49,853	-	4,355,448	4,405,301
Отпис/отуѓување	-	-	(555,582)	(555,582)
На 31 декември 2019	267,894,909	1,762,352	61,013,193	330,670,454
На 1 јануари 2020	267,894,909	1,762,352	61,013,193	330,670,454
Набавки	76,199	-	2,095,767	2,171,966
Отпис/отуѓување	-	-	(2,346,219)	(2,346,219)
На 31 декември 2020	267,971,108	1,762,352	60,762,741	330,496,201
Акумулирана амортизација				
На 1 јануари 2019	124,042,089	1,762,352	40,326,439	166,130,880
Амортизација за годината	2,128,279	-	4,692,935	6,821,214
Отпис/отуѓување	-	-	(477,461)	(477,461)
На 31 декември 2019	126,170,368	1,762,352	44,541,913	172,474,633
На 1 јануари 2020	126,170,368	1,762,352	44,541,913	172,474,633
Амортизација за годината	2,129,068	-	4,535,807	6,664,875
Отпис/отуѓување	-	-	(1,672,585)	(1,672,585)
На 31 декември 2020	128,299,436	1,762,352	47,405,135	177,466,923
Сметководствена вредност				
На 1 јануари 2019	143,802,967	-	16,886,888	160,689,855
На 31 декември 2019	141,724,541	-	16,471,280	158,195,821
На 1 јануари 2020	141,724,541	-	16,471,280	158,195,821
На 31 декември 2020	139,671,672	-	13,357,607	153,029,278

На 31 декември 2020 година, Групацијата нема дадени недвижности и опрема под залог (2019: нема).

21. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ
ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ

	2020	2019
Вложувања во заеднички контролирани ентитети		
Вложувања во Гарантен фонд	17,390,502	17,225,036
Вкупно финансиски пласмани	17,390,502	17,225,036

Вложување во Гарантниот фонд претставува депозит за членување во согласност со барањата на Законот за супервизија на осигурувањето на Република Македонија. Националното биро за Осигурување е непрофитна организација основана од страна на сите домашни осигурителни компании чија цел е да го заштити интересот на нејзините членови при меѓународното осигурување на моторни возила и да ги претставува членовите пред меѓународните осигурителни компании. Депозитите на членовите се чуваат на посебна сметка во банка и Бирото е обврзано да не ги вложува и да го врати депозитот на секој член при престанување на нивното работење со осигурување на моторни возила.

22. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	2020	2019
А. Вложувања во должнички хартии од вредност		
Државни хартии од вредност со рок на доспевање до 1 год.	34,835,629	138,069,019
Државни хартии од вредност со рок на доспевање над 1 год.	452,321,590	350,934,120
Акции и удели во инвестициски фондови	176,005,386	163,304,739
Вкупно	663,162,605	652,307,878
Б. Вложувања во акции кои немаат активен пазар		
Табак АД Охрид под 5%	2,159,452	2,159,452
Вкупно	2,159,452	2,159,452
Оштетување на вложувања во акции кои не котираат на официјален пазар	(2,159,452)	(2,159,452)
Вкупно	-	-
Вкупно вложувања расположливи за продажба	663,162,605	652,307,878
Котирани	487,157,219	209,419,726
Некотирани	176,005,386	442,888,152
Вкупно	663,162,605	652,307,878

На 31 декември 2020 година, Групацијата има вложувања расположливи за продажба во државни обврзници за денационализација и континуирани обврзници издадени од Министерството за Финансии на Република Северна Македонија. Овие обврзници се со рок на доспевање од 1 до 30 години и каматни стапки од 1.2% до 4.5%.

23. ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	2020	2019
Орочени депозити во домашни бани	246,681,695	239,509,053
	246,681,695	239,509,053
Дадени заеми	650,000	650,000
Исправка на вредноста на дадените заеми	(650,000)	(650,000)
Вкупно дадени заеми	-	-
Вкупно	246,681,695	239,509,053

На 31 декември 2020 година, Групацијата има депозити орочени во домашни банки со рок на доспевање од 1 месец до 5 години и каматни стапки до 2.5%.

24. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Побарувања произлезени од договори за осигурување	367,101,406	332,037,502
Побарувања од посредници	8,582,329	8,821,603
Вкупно побарувања	375,683,735	340,859,105
Исправка на вредноста на побарувањата	(144,345,226)	(149,227,727)
Исправка на вредноста на побарувањата од застапници во осигурувањето	(4,365,242)	(4,620,999)
Вкупно исправка на вредност на побарувањата	(148,710,468)	(153,848,726)
Вкупно	226,973,267	187,010,379

Зголемувањето на побарувањата од непосредни работи на осигурување се должи на поголема премија остварена во тековната година во однос на минатата.

Движењето на посебната резерва за побарувањата и исправката на вредноста на побарувањата произлезени од договори за осигурување во текот на годината се како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари	153,848,726	153,862,115
Дополнителна исправка на вредност во добивката или загубата	7,668,535	8,056,904
Ослободување на исправка на вредност	(12,806,793)	(8,070,293)
На 31 декември	148,710,468	153,848,726

25. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	2020	2019
Побарувања за аванси, депозити и кауции	5,018,651	3,901,946
Побарувања по основ на камати	11,601,930	11,656,687
Други побарувања од вработени	381,687	345,624
Побарувања по основ на регрес	7,653,776	8,376,902
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	7,649,036	11,684,077
Останати побарувања	31,532,594	145,434,410
Останати побарувања од вложување	21,209	-
Вкупно бруто останати побарувања	63,858,882	181,399,646
Исправка на вредност на побарувања по основ на камати	(10,060,607)	(10,060,607)
Исправка на вредност на побарувања по основ на регрес	(7,631,078)	(7,448,060)
Исправка на вредност на останати побарувања	(28,880,514)	(141,851,285)
Вкупно исправка на вредност на останати побарувања	(46,572,199)	(159,359,952)
Вкупно нето вредност на останати побарувања	17,286,683	22,039,694

Во рамки на позицијата Останати побарувања на 31 декември 2019 година, Групацијата евидентираше побарувања по основ на судски спор со Македонска Банка во износ од 113 милиони денари. Овие побарувања беа со 100% исправка на 31 декември 2019 година поради тоа што раководството сметаше дека е повеќе од веројатно дека спорот ќе биде изгубен и истите нема да се наплатат. Во текот на 2020 година извршен е отпис на побарувањата и издвоената исправка по основ на овој спор.

Движењето на исправката на вредност е како што следи:

	2020	2019
На 1 јануари	159,359,952	159,836,086
Дополнителна исправка на вредност на регресни побарувања	607,589	477,230
Ослободување на исправката на вредност	(424,571)	(953,364)
Отпишани побарувања	(112,970,771)	-
На 31 декември	46,572,199	159,359,952

26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	2020	2019
Денарски сметки во домашни банки	24,429,008	26,947,184
Парични средства во благајна	578,594	567,191
Девизни сметки во домашни банки	181,848	308,802
Вкупно парични средства	25,189,450	27,823,177
Исправка на вредност за жиро сметка во Македонска Банка	-	(41,205)
Вкупно исправка на вредност	-	(41,205)
Вкупно	25,189,450	27,781,972

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

	Обични акции	
Во број на акции	2020	2019
На 1 јануари - целосно платени	18,326	18,326
На 31 декември - целосно платени	18,326	18,326

На 31 декември 2020 година одобриот акционерски капитал се состои од 18,326 обични акции со номинална вредност од 207.6779 ЕУР по акција. Имателите на обични акции имаат право на дивиденда кога ќе биде објавена и имаат право на глас на Собрание на Друштвото за еквивалент од една обична акција. Сите акции носат право на сразмерно учество во поделбата на остатокот на стечајната, односно ликвидационата маса. Сите издадени акции се целосно платени. За годината завршена на 31 декември 2020 и по денот на известување Друштвото нема објавено дивиденди (2019: нема).

Акционерската структура на Друштвото е:

	Број на акции	% на учество
Позаваровалница САВА дд Словенија	16,964	92.57%
МТ ДОО Штип	920	5.02%
Останати помали акционери (под 5%)	442	2.41%
	18,326	100.00%

Резерви на сигурност

Според Законот за супервизија во осигурувањето, Групацијата треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви на сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка.

Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

27. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (продолжение)

Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва за финансиски средства расположливи за продажба го вклучува кумулативниот нето ефект од промените во објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се до моментот на нивното депризнавање или оштетување.

Добивка издвоена за реинвестирање

Во текот на 2019 и 2020 година, Друштвото изврши инвестициски вложувања од добивката во материјални и нематеријални средства за проширување на дејноста. Даночната основа беше намалена за износот на вложувањата од добивката од претходната година. Реинвестираната добивка не може да се распределува како дивиденда во следните периоди. Вкупната кумулативна добивка издвоена за реинвестирање во 2020 година изнесува МКД 27,444,168 (2019: МКД 22,416,030).

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	2020			2019		
	Бруто	Реосигурување	Нето	Бруто	Реосигурување	Нето
Пријавени штети	288,451,453	36,873,520	251,577,933	259,035,884	18,098,706	240,937,178
Настанати, но непријавени штети	136,799,731	5,937,613	130,862,118	125,165,150	3,890,379	121,274,771
Други технички резерви	19,152,487	1,464,311	17,688,176	17,387,972	-	17,387,972
Преносна премија	423,094,678	34,839,887	388,254,791	429,682,631	29,636,011	400,046,620
	867,498,349	79,115,331	788,383,018	831,271,637	51,625,096	779,646,541

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2020 година:

	Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1 Осигурување од незгода	27,873,357	17,272	27,856,085	25,771,374	-	25,771,374	53,644,731	17,272	53,627,459
2 Здравствено осигурување	5,271,429	-	5,271,429	2,210,051	-	2,210,051	7,481,480	-	7,481,480
3 Моторни возила(каско)	78,606,338	7,832	78,598,506	28,723,253	-	28,723,253	107,329,591	7,832	107,321,759
4 Шински возила(каско)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	61,149	-	61,149	-	-	-	61,149	-	61,149
7 Стока во превоз	687,148	7,691	679,457	-	-	-	687,148	7,691	679,457
8 Имот од пожар	30,376,772	10,768,445	19,608,327	14,140,295	3,112,631	11,027,664	44,517,067	13,881,077	30,635,991
9 Други осигурувања на имот	65,822,153	19,372,135	46,450,018	22,746,167	5,702,460	17,043,707	88,568,320	25,074,595	63,493,725
10 Одговорност-моторни возила	201,985,754	-	201,985,754	330,192,672	20,269,983	309,922,689	532,178,426	20,269,983	511,908,443
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	390,623	-	390,623	-	-	-	390,623	-	390,623
13 Општа одговорност	5,827,794	2,296,264	3,531,530	16,533,335	13,726,058	2,807,277	22,361,129	16,022,322	6,338,807
14 Осигурување на кредити	1,073,087	1,073,087	-	1,464,311	1,464,311	-	2,537,398	2,537,398	-
15 Осигурување на гаранции	3,154	-	3,154	-	-	-	3,154	-	3,154
16 Финансиски загуби	2,481,160	1,297,161	1,183,999	-	-	-	2,481,160	1,297,161	1,183,999
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	2,634,760	-	2,634,760	2,622,213	-	2,622,213	5,256,973	-	5,256,973
Вкупно	423,094,678	34,839,887	388,254,791	444,403,671	44,275,443	400,128,228	867,498,349	79,115,331	788,383,018

28. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (продолжение)

Движење во преносната премија и резервите за штети во 2019 година:

	Преносна премија			Резерви за штети и др. технички резерви			Технички резерви		
	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето	Бруто	Дел во реосигурување	Нето
1 Осигурување од незгода	26,592,697	17,257	26,575,440	19,704,465	-	19,704,465	46,297,162	17,257	46,279,905
2 Здравствено осигурување	3,599,535	-	3,599,535	942,958	-	942,958	4,542,493	-	4,542,493
3 Моторни возила(каска)	77,117,144	-	77,117,144	22,772,871	-	22,772,871	99,890,015	-	99,890,015
4 Шински возила(каска)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5 Воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6 Пловни објекти	67,621	-	67,621	-	-	-	67,621	-	67,621
7 Стока во превоз	985,660	309,576	676,084	82,155	-	82,155	1,067,815	309,576	758,239
8 Имот од пожар	28,869,281	7,784,157	21,085,124	9,373,441	1,047,387	8,326,054	38,242,722	8,831,544	29,411,178
9 Други осигурувања на имот	60,632,301	20,802,549	39,829,752	11,071,391	3,131,855	7,939,537	71,703,692	23,934,404	47,769,288
10 Одговорност-моторни возила	217,684,451	-	217,684,451	312,592,684	1,675,275	310,917,409	530,277,135	1,675,275	528,601,860
11 Одговорност-воздухоплови	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12 Одговорност-пловни објекти	328,555	-	328,555	-	-	-	328,555	-	328,555
13 Општа одговорност	6,352,610	722,472	5,630,138	20,688,841	16,134,569	4,554,272	27,041,451	16,857,041	10,184,410
14 Осигурување на кредити	12,888	-	12,888	-	-	-	12,888	-	12,888
15 Осигурување на гаранции	4,151	-	4,151	-	-	-	4,151	-	4,151
16 Финансиски загуби	2,008,497	-	2,008,497	-	-	-	2,008,497	-	2,008,497
17 Правна заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18 Туристичка помош	5,427,240	-	5,427,240	4,360,200	-	4,360,200	9,787,440	-	9,787,440
Вкупно	429,682,631	29,636,011	400,046,620	401,589,006	21,989,085	379,599,921	831,271,637	51,625,096	779,646,541

29. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	2020	2019
Долгорочни резервирања по основ на отпремнини за пензионирање и јубилејни награди	15,995,488	20,293,236
Вкупно	15,995,488	20,293,236

30. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	2020	2019
Обврски по штети	3,609,308	4,622,898
Останати обврски од непосредни работи на осигурување	14,490	667,516
Обврски кон Гарантен Фонд	144,790	80,000
Вкупно	3,768,588	5,370,414

31. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	2020	2019
Обврски за примени аванси по основ премија за осигурување и надомест на штети	101,151,833	101,163,492
Обврски кон вработени по основ на плати и придонеси	20,374,557	17,478,411
Обврски за провизија	6,975,327	7,993,760
Обврски по основ на законски пропишани давачки	3,749,417	5,207,748
Обврски кон добавувачи	4,343,206	4,916,326
Останати обврски	2,529,189	1,137,100
Вкупно	139,123,529	137,896,837

32. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ

	2020	2019
Помалку од една година	1,901,795	1,955,209
Вкупно	1,901,795	1,955,209

33. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

Согласно локалната законска регулатива, Групацијата вонбилансно евидентира резервација за пријавени штети по основ на непознати и неосигурани моторни возила и коресподентски штети. Средствата и обврските по овој основ на 31 декември 2020 година изнесуваат МКД 46.924.851 денари. Групацијата нема дополнителни обврски по овој основ

34. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ ЛИЦА

Групацијата е во доминантна сопственост на Позаваровалница САВА дд од Словенија која поседува 92,57% од вкупниот акционерски капитал на Друштвото, поради што истата припаѓа на Групацијата на САВА РЕ од Словенија. Побарувањата од, обврските кон како и соодветните приходи и расходи со матичното друштво, останатите друштва во Групацијата на САВА РЕ во 2020 и 2019 година се како што следува:

Салда и трансакции со САВА РЕ (матично друштво)

	2020	2019
Побарувања од реосигурувачите за удели во штети	5,969,480	8,175,173
Побарувања од реосигурувачите по основ на провизија	1,588,368	2,538,518
Обврски кон реосигурувачите	4,665,408	9,297,417
Дел за реосигурителот во бруто резерви за преносна премија	8,786,600	14,479,751
Дел за реосигурителот во бруто резерви за штети	27,003,498	4,553,050
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	52,144,679	62,367,677
Приход од удел на реосигурувачот во штети	18,947,849	12,626,737
Приход од провизија од реосигурување	6,767,215	7,978,251
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	(5,693,151)	2,415,943
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	22,450,448	(1,659,581)
Одложена провизија за реосигурување	1,849,924	-

Салда и трансакции со ентитети под заедничка контрола

	2020	2019
Побарувања по основ на премија	370,939	357,129
Останати побарувања	-	200,137
Обврски кон реосигурувачите	5,023,741	303,995
Дел за реосигурителот во бруто резерви за штети	1,345,500	899,986
Дел за реосигурителот во бруто резерви за преносна премија	5,023,741	-
Останати обврски	384,966	88,681
Расход по основ на пренесена премија во реосигурување	9,072,964	3,929,341
Промени во резервирани штети за делот на реосигурување	445,514	269,995
Промена во резерви за преносна премија за делот на реосигурување	5,023,741	-
Приходи по основ на премија за осигурување	643,845	664,385
Приход од провизија од реосигурување	283,448	275,044
Приходи од др. за осигурување по над. за обработка на услужни штети	69,092	315,770
Останати расходи	1,368,351	-
Бруто исплатени штети	334,073	521,131

Трансакции со клучниот менаџерски персонал

	2020	2019
Вкупен надомест на клучниот менаџерски персонал (вклучени во Трошоци за вработени)	13,581,283	15,149,822
Надомест за отпремини	-	6,559,124
Вкупно	13,581,283	21,708,946

35. ПОТЕНЦИЈАЛНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Групацијата дејствува во областа на осигурувањето и е предмет на судски постапки кои произлегуваат од неговото редовно работење. Тие се предмет на детална анализа од страна на Друштвото и врз основа на очекуваниот исход се вклучени во резервите за пријавени штети (види белешка 28). Во дополнение Друштвото е предмет на судски постапки кои не произлегуваат од договори за осигурување. Раководството не верува дека крајниот исход од овие постапки ќе има негативно материјално влијание на резултатите на Групацијата.

Неизвесни даночни обврски

Консолидираните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Групацијата подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години од поднесување на даночната пријава за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски коишто во оваа фаза не може да бидат утврдени со разумна точност. Сепак, раководството на Групацијата смета дека не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат материјално значајни обврски по овој основ.

Преземени обврски

До датумот на изготвување на финансиските извештаи, Групацијата нема преземени обврски.

36. УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2020 година Групацијата е усогласена со барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви. Друштвото има доволно средства за покривање на техничките резерви и покривање на капиталот во целост.

37. ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По денот на изготвување на овие финансиски извештаи не се случиле настани од материјално значење, а кои бараат корекција или обелоденување во финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2020.

Годишен
извештај за
работењето

КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН
ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ЗА 2020
ГОДИНА НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ
АД СКОПЈЕ

#

Содржина:

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА	4
II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО	6
1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ	7
2. РАКОВОДНИ ЛИЦА	10
III. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО	11
3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО	12
3.1. Најважни настани на Друштвото	12
3.2. Најважни настани во 2020 година	13
4. РАЗВОЈ ВО 2020 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2021	14
4.1. Визија, мисија и вредности	14
4.2. Профил на Друштвото	14
4.3. Дејност на Друштвото	16
4.4. Позначајни случувања за 2020 година	17
4.5. Развој во 2020	18
4.6. Очекуван иден развој во 2021.....	18
4.7. Опис на главните опасности и несигурности со кои се соочуваше Друштвото	20
5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ.....	21
5.1. Стретешки насоки на Друштвото	21
5.2. Исполнување на деловните цели	22
5.3. Овластени ревизори	23
5.4. Материјални фактори на ризик	23
5.5. Зделки со заинтересирана страна	25
5.6. Големи зделки	26
5.7. Измени во основната главнина и во резултатите за извештајниот период.....	26
5.8. Промена во сопственичката структура.....	26
5.9. Акционерски капитал и сопственичка структура.....	27
5.10. Организациона шема	28
5.11. Подружници на Друштвото	29
5.12. Податоци за продажната мрежа	31

#

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО	32
6.1. Макроекономски движења во 2020 и очекувања во 2021	32
6.2. Осигурителен пазар	37
IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ	40
7. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО	40
7.1. Најважни финансиски показатели за 2020 година.....	40
8. ПРЕМИЈА.....	41
8.1. Број на склучени договори за осигурување.....	41
8.2. Полисирана премија	43
8.2.1. Бруто полисирана премија по класи на осигурување	43
8.2.2. Структура на бруто полисирана премија	44
8.2.3. Полисирана премија по дистрибуциски канали	45
9. ШТЕТИ.....	46
9.1. Број на ликвидирани штети.....	46
9.2. Износ на ликвидирани штети.....	48
9.2.1. Ликвидирани штети по класи на осигурување	48
9.2.2. Структура на штети.....	48
9.2.3. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали	49
9.2.4. Штети / премија (loss ratio)	50
10. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ	51
10.1. Број на резервирани штети.....	51
10.2. Износ на резервирани штети.....	52
10.2.1. Бруто резервирани штети.....	52
10.2.2. Структура на бруто резервирани штети	53
11. РЕОСИГУРУВАЊЕ.....	54
12. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ.....	55
12.1. Бруто технички резерви	55
12.1.1. Бруто технички резервации по класи на осигурување	55
12.1.2. Структура на бруто технички резервации	56
12.2. Нето технички резерви.....	57

#

12.2.1.	Нето технички резервации по класи на осигурување.....	57
12.2.2.	Структура на нето технички резервации.....	59
V.	АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА СТЕЈШН ДООЕЛ СКОПЈЕ.....	60
13.	ПРОДУКЦИЈА НА ТЕХНИЧКАТА СТАНИЦА.....	61
VI.	КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ.....	62
14.	КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ.....	63
14.1.	Консолидиран резултат од работењето.....	63
15.	КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА.....	64
15.1.	Консолидирана актива и пасива.....	64
15.2.	Консолидирани капитал и резерви.....	65
VII.	ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО.....	66
16.	УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ.....	67
16.1.	Стратешки насоки од областа на управување со човечки ресурси.....	67
16.2.	Клучни активности од областа на управување со кадри во 2020 година.....	67
16.3.	Вработување и структура на вработени.....	68
16.3.1.	Вкупен број на вработени во САВА осигурување а.д. Скопје.....	68
16.3.1.1.	Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време).....	70
16.3.1.2.	Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование.....	70
16.3.1.3.	Вработени во Друштвото врз основа на возраст.....	70
16.3.1.4.	Вработени во Друштвото врз основа на пол.....	70
16.3.2.	Вкупен број на вработени во САВА Стејшн ДООЕЛ Скопје.....	70
17.	ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА.....	71

I. ОБРАЌАЊЕ НА УПРАВАТА

Почитувани акционери, деловни партнери, соработници и пријатели,

Овогодинешново обраќање до сите вас го започнуваме со искрено задоволство, горди на успехите и достигнувања во годината која измина, и со надеж за остварување на уште повисоки цели и подобри резултати во иднина.

Во изминатава година, која беше за сите нас невообичаена и исполнета со огромна неизвесност, работење уште понапорно и попосветено, незнаејќи што носи секој нареден месец и какви непријатности може да ни приреди оваа пандемија на Ковид-19 која го обзема светот. Токму оваа нова реалност ја докажа и потврди нашата стручност, нашата подготвност многу брзо да се прилагодиме на промените, нашата грижа за клиентите и за нашата најголема вредност - нашите вработени. Тоа се гледа и во постигнатиот финансиски резултат кој САВА осигурување а.д. Скопје го оствари во 2020 година. Ја завршивме годината со позитивен финансиски резултат во износ од 37.128.220 денари пред одданочување, што во однос на минатата година е пораст на резултатот за 140%. Во услови кога економијата во нашата земја и светот се соочуваше со тешки моменти и во услови кога многу дејности го запреа своето делување, САВА ја утврди својата стабилност со пад на премијата од само 4,3%, остварувајќи го планираното со ребалансот направен на почеток на кризата. Сето ова ја потврди и нашата позиција и оценката за добар рејтинг на македонскиот осигурителен пазар. Во услови на остра конкуренција и тешка економска состојба, успеавме да го одржиме нашето пазарно учество заклучно со третиот квартал на 10%. Сето ова е резултат на успешниот тим кој работи во нашата компанија, резултат на нашите стратешки определби и иновативните активности и проекти кои САВА продолжи да ги имплементира и во оваа кризна година.

Но, во оваа прилика би сакале да го нагласиме она без кое САВА не би била компанија која стабилно чекори во сегашноста и иднината. Особено оваа тешка година беше во знакот на грижата за нашиот највреден ресурс-нашите вработени. Во фокусот на нашата стратегија особено се посветивме кон грижата на нашите вработените, на зачувување на нивното здравје, градењето на здрава и пријатна работна атмосфера со меѓусебно добро изградени односи. Во нашиот фокус и наредните години ќе биде усовршувањето на нашите вработени, не само во делот на стручното усовршување, туку и во делот на развој на секој поединец и негово самоактуелизирање на своето работно место. Веруваме дека во секој наш вработен се крие лидер кој со сопствениот равој ќе даде максимален придонес за себе и за компанијата.

Преку нашата секојдневната работа и комуникација, преку иновативните решенија за нашите клиенти, со креирање на осигурувања по мерка, со навремената и адекватна исплата на штети, нашите осигуреници и деловни соработници во нас препознаваат сериозен и стабилен партнер, со висока корпоративна култура заснована на транспарентно и тимско работење. Зад сите овие процеси стои нашиот највреден ресурс-тим од повеќе од 200 вработени, кој и во кризата ја демонстрира својата професионалност, одлична организација и посветеност; моќна мрежа од продажни канали, подружници и агенти, онлајн продажба, банкоосигурување; две сопствени станици за технички преглед, сопствен 24/7 контакт-центар и сопствен асистентски центар за организација и координација на помош.

Во 2020 година палетата на производи на САВА се прошири со имплементирање на уште два нови продукти, со кои САВА го потврди своето реноме на иновативна осигурителна компанија. Тоа се продуктите Осигурување на велосипедисти и Осигурување на домашни

#

миленици. Веќе започнатите процеси на дигитализација во работењето, Ковид-19 пандемијата само ги забрза и креиравме решенија за нашите клиенти со кои се овозможува продажба и плаќање на полиси за осигурување без физички контакт, on line пријава на штети и останати услуги кои може да ги вршime на далечина. Остануваме лидери на пазарот и со проектот за банкоосигурување, кој продолжува успешно да функционира и расте.

Во семејството на нашата групација Сава Ре - Сава пензискиот фонд претставува поле за одлична можност за нови развојни перспективи, па така нашите продавачи се обучија и лиценцираа за продажба на продуктите на Сава пензиски фонд и клиентите како и сите заинтересирани, можат да побараат овластен агент за пензиско осигурување и во подружниците на САВА осигурување а.д. Скопје.

Постигнавме општествено одговорното однесување да биде вкоренето во работната етика на нашиот колектив независно од тоа што поради Ковид-19 кризата и ограничувањата кои таа ги наметна не бевме во можност да ги реализираме сите планирани активности. И во услови на Ковид-19 криза продолжија активностите и проектите поврзани со грижа за околината во која живееме и работиме: преку поддршка на маргинализирани групи, еднородителски семејства, крводарителски акции, спонзорирања во спортот, донации за здравствените работници со што и ја потврдуваме својата улога на позитивен пример во бизнис заедницата.

Искрено,

Генерален директор,
Ило Ристовски

Извршен директор,
Мелита Гугуловска

#

II. ИЗВЕШТАЈ ЗА УПРАВАТА НА ДРУШТВОТО

#

1. ПОДАТОЦИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ

Одборот на Директори го сочинуваат седум членови во следниот состав:

ИЛО РИСТОВСКИ, дипломиран електротехнички инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 26.04.1969 година во Велес, Р.Северна Македонија, пол машки, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена на ден 31.10.2018 година, како и нова согласност за новиот четиригодишен мандат на Извршниот член од ден 12.08.2020 година, за период од 05.09.2020 година до 05.07.2024 година, вработен во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Генерален директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

МЕЛИТА ГУГУЛОВСКА, дипломиран градежен инженер, извршен член на Одборот на директори на Друштвото, родена на 20.11.1966 година во Скопје, Р.Северна Македонија, пол женски, државјанство: македонско, датум на првично именување 24.07.2017 година, со дадена согласност за негово именување од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување на ден 14.09.2017 година, продолжена на ден 31.10.2018 година, како и нова согласност за новиот четиригодишен мандат на Извршниот член од ден 12.08.2020 година, за период од 05.09.2020 година до 05.07.2024 година, вработена во САВА осигурување, а.д. Скопје на работно место Извршен директор, дејност: неживотно осигурување, не членува во органи на управување и надзорни органи во други правни лица.

#

Бруто годишниот надоместок на извршните членови на Одборот на директори на Друштвото за 2020 година по основ на плата и други права кои им следуваат според Менаџерските договори изнесува вкупно 10.378.894 денари.

РОК МОЉК, дипломиран економист, претседател и неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 20.04.1968 година во Постојна, Република Словенија, машки пол, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 08.02.2012 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член на Управата на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија и член на надзорните органи на Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a. и Illyria Life Kompania e Sigurimit të Jëtës, sh.a. – Косово. Вработен во Заваровалница САВА, д.д. од Марибор, Р.Словенија, дејност: осигурување, на работно место член на Управа.

МИЛАН ВИРШЕК, дипломиран правник, неизвршен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 05.11.1968 година во Љубљана, Република Словенија, пол машки, без индивидуален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 25.03.2010 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, член во надзорните органи на Заваровалница САВА д.д., Република Словенија, САВА Монтенегро а.д. Подгорица - Црна Гора и Illyria Kompania e Sigurimeve sh.a., Приштина - Косово. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување, на работно место Директор на областа за надзор во Секторот за поддршка на Групацијата – надзор на неживотно осигурување и развој.

#

ПЕТЕР СКВАРЧА, М-р за европски интеграции (дипломиран политиколог), неизвршен член на Одборот на директори, роден на 01.02.1975 година во Крањ, Република Словенија, машки пол, Државјанство: словенечко, датум на првично именување: 22.11.2011 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година, овластено лице на Управата на Позаваровалница Сава д.д. Љубљана, дејност: неживотно осигурување. Тој не членуваше во органи на управување и надзорни органи во други правни лица. Вработен во Позаваровалница САВА, д.д. од Љубљана, Р.Словенија, дејност: реосигурување.

НЕНАД ЈОВАНОВИЌ, Дипломиран машински инженер, неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото, роден на 21.06.1966 година во Љубљана, Република Словенија, машки пол, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 550 ЕУР во денарска противвредност, државјанство: Р.Северна Македонија/Р.Словенија, датум на првично именување: 02.04.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Тој е вработен како Генерален секретар на Одборот на оснивачи на Друштвото ЕКОН ЕЛЕКТРОН.

САШО ТОНЕВСКИ, М-р за управување со цивилно воздухопловство (дипломиран политиколог), неизвршен и независен член на Одборот на директори на Друштвото,

#

роден на 07.06.1971 година во Скопје, Република Северна Македонија, пол машки, со индивидуален квартален надоместок за членување во Одборот на директори на САВА осигурување во износ од 500 ЕУР во денарска противвредност, државјанство: Р. С. Македонија, датум на првично именување: 27.12.2019 година со мандат до 05.09.2020 година, како и реизбор со нов четиригодишен мандат од 06.07.2020 година до 05.07.2024 година. Тој е вработен и Управител на ТД Делфино Рент а Кар Дооел и ТД Делфино Травел Агенци Дооел.

2. РАКОВОДНИ ЛИЦА

- Сектор за продажба, Кристиан Лешков, директор;
- Сектор за развој и преземање на ризици, Елена Петровска, директор;
- Сектор за штети (проценка и ликвидација);
- Сектор за финансии и сметководство, Мирче Маринковиќ, директор;
- Сектор за општи и правни работи;
- Самостојна служба за внатрешна ревизија, Наташа Џидрова, раководител;
- Самостојна служба за контролинг, Билјана Аргир, раководител;
- Самостојна служба за наплата на побарувања, Јасмина Џартова, раководител;
- Самостојна служба за актуарски работи, Владимир Стојаноски, раководител;
- Самостојна служба за ИТ, Александар Михајлоски, раководител;
- Самостојна служба за управување со ризици.

#

III. ДОСЕГАШЕН И ИДЕН РАЗВОЈ НА ДРУШТВОТО

#

3. ИСТОРИЈА НА ДРУШТВОТО

3.1. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ НА ДРУШТВОТО

Година	Најважни настани
1993	САВА осигурување, а.д. Скопје е основано како а.д. за осигурување ТАБАК – Скопје, на основачкото собрание одржано на 24.12.1993 година, со почетен капитал од 1 милион германски марки или 1000 обични акции со вредност од 1.000 ДЕМ по акција. После успешно спроведената втора емисија на акции, во текот на 1994 и 1995 година обезбеден е дополнителен капитал, со што вкупната главнина изнесувала 2.530.000 ДЕМ или 1.265.000 ЕУР. Со резервирање на 66,9% од остварената добивка во 2001 година и преку издавање на трета емисија на акции во 2002 година, акционерскиот капитал е зголемен за 3.010 акции, или за дополнителни 1.505.000 ЕУР.
2006	Во 2006 година сопственичката структура била распределена на 21 акционер, а 10 од нив контролирале 81% од вкупниот број на акции.
2007	Во почетокот на 2007 година SAVA RE Љубљана го откупила мнозинскиот пакет на акции, а во Ноември 2007 година Друштвото го промени името во Акционерско Друштво за осигурување САВА ТАБАК.
2008	Во Јануари 2008 година извршена е четвртата емисија на акции во износ од 230.000 ЕУР, со која се емитирани 460 обични акции, со цел усогласување со новите измени и дополнувања на Законот за супервизија на осигурувањето. Со овие измени основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР.
2011	На 10-ти Ноември 2011 година Друштвото се ребрендираше и го промени своето име во САВА осигурување а.д. Скопје. Со тоа Друштвото се унифицираше во својот корпоративен идентитет и лого со останатите придружни друштва на групацијата Сава Ре.
2013	Во август 2013 година Групацијата САВА РЕ стана сопственик на 100% од осигурителната компанија Заваровалница Марибор (Zavarovalnica Maribor) од Словенија, со што доживеа значајна трансформација и стана втората по големина осигурителна групација во регионот. Ова претставува остварување на важна стратешка цел – да се зацврсти позицијата на развиениот осигурителен пазар и да се воспостави бизнис модел кој е добро избалансиран во однос на локалните и светските трендови на осигурителниот пазар. Тоа се двата сегменти по кои групацијата ќе го очекува и најголемиот прилив, главно поради растот на премиите на осигурителниот пазар на Западен Балкан – чиј потенцијал е токму во неговата недоволна развиеност, а кој треба да обезбеди зајакнување на групацијата и поддршка на нејзината политика за дивиденда.
2014	На 22.12.2014 како целосна инвестиција на Друштвото беше основана станицата за технички преглед Сава Стејшн, која е уште една успешна приказна за словенечко-македонското партнерство и економска соработка. Сава Стејшн е нова членка на групацијата Сава Ре и проект на Сава осигурување а.д. Скопје. Станицата отпочна со работа во 2015 година со првичните резултати веќе ја зацврсти одличната позиционираност на Сава осигурување на македонскиот осигурителен пазар, но дава свој придонес во економскиот развој на општина Илинден, каде е лоцирана.
2015	Со вклучувањето на новата членка Заваровалница Марибор, групацијата од 2015 година планира значителен пораст на премијата и тоа, главно, на осигурителните пазари надвор од Словенија. Впрочем, главните цели на групацијата во наредните три години ќе бидат интеграцијата на осигурителниот пазар во Словенија и растот надвор од нејзините граници, поради што Сава Ре ќе биде во потрага по нови развојни можности во регионот.
2016	Во процесот на спојување на четири друштва за осигурување (Заваровалница Марибор, Заваровалница Тилија, Велебит осигурување и Велебит Животно осигурување), сите членови на групата Сава Ре се здружија и се формира нова осигурителна компанија под името Заваровалница Сава, д.д.
2017	На 24.07.2017 година, Собранието на акционери на Друштвото изгласа измени на Статутот на Друштвото, со кои бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото се зголеми од постоечките 5 на 7 члена, од кои 3 извршни членови, 3 неизвршни и 1 неизвршен и независен член. На ден 12.12.2017 година Сава Ре д.д. Љубљана потпиша договор за купување на 100% од акциите на НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Матичната куќа на САВА осигурување а.д. Скопје инвестира во развој на пензиското осигурување како дел од групацијата стратегија.

#

2018	Во март 2018 година, матичната куќа на Групација - Сава Ре д.д. ја доби согласноста од Македонската агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (МАПАС), како и сите останати одобренја од надлежните институции за аквизиција на компанијата НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со тоа се исполнети сите потребни услови за остварување на купопродажниот договор од 12 декември 2017 година. На 13 март 2018 година со купување на Македонска берза, Сава Ре д.д. Љубљана се стекна со 21200 акции, односно 100% од акционерскиот капитал во НЛБ Нов пензиски фонд АД Скопје. Со влегувањето на пазарот за пензиско осигурување во Република Македонија Сава Ре д.д. ја оствари својата стратегија за проширување на дејноста и зацврстување на својата позиција во Западен Балкан. Македонските членки на групацијата Сава Ре - Сава осигурување а.д. Скопје и Сава пензиско друштво а.д. Скопје склучија важен стратешки договор за соработка во делот на вршењето на работи на маркетинг на пензиски фондови во продажната мрежа на Сава осигурување а.д. Скопје.
2019	Во мај 2019 година Групацијата чија членка е САВА осигурување а.д. Скопје - брендот Сава Ре го замени со Sava Insurance Group на англиски јазик. На 53-тата седница на вонредно Собрание на акционери одржана на ден 03.01.2019 год. е донесена Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел воведување нова класа - осигурување на кредити. На Годишното Собрание на акционери на Друштвото 54-та седница одржана на ден 02.04.2019 година, Собранието донесе Одлука за измени на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Со овие измени на Статутот се врши промена односно зголемување на бројот на членови на Одборот на директори на Друштвото. Потоа, се усогласува Статутот со корпоративните барања на Групацијата во која Друштвото е членка. Во целиот текст на Статутот се вршат измени со цел поедноставување на содржината на Статутот на препорака на внатрешната ревизија на Друштвото, а во согласност со локалните законски и подзаконски прописи. Покрај наведеното, во целиот текст на Статутот се врши усогласување со Уставните амандмани со кои се изврши промена на Уставното име на државата. Исто така на 56-тата седница на вонредно Собрание на акционери на Друштвото, одржана на 27.12.2019 година, Собранието на Друштвото донесе Одлука за измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје. Овие измени и дополнувања на Статутот на САВА осигурување, а.д. Скопје се изготвени со цел намалување на бројот на извршни членови на Одборот на директори од постоечките 3 (три) извршни членови на 2 (два) членови, со кое намалување вкупниот број на членови на Одборот на директори од постоечките 8 (осум) членови се намалува на 7 (седум) членови. Намалувањето на бројот на извршни членови е како резултат на оставка на еден од извршните членови на Одборот на директори.
2020	Во текот на 2020 година Друштвото успешно се справи со предизвиците на Корона кризата и ширењето на Корона вирусот, се прилагоди на нови дигитални начини на работење и го подобри развојот на дигиталните системи и ИТ решенија. Во 2020 година истече постојниот мандат на сите членови на Одборот на директори и истиот состав беше реизбран со нов четиригодишен мандат.

3.2. НАЈВАЖНИ НАСТАНИ ВО 2020 ГОДИНА

#

4. РАЗВОЈ ВО 2020 И ОЧЕКУВАН РАЗВОЈ ВО 2021

4.1. ВИЗИЈА, МИСИЈА И ВРЕДНОСТИ

МИСИЈА

- Обезбедуваме континуитет во сигурноста, ги следиме во чекор сите новитети и потреби на осигурителниот пазар, се со цел поуспешно и поефикасно работење на Друштвото.

ВИЗИЈА

- Да бидеме осигурително друштво кое на домашниот пазар ќе го препознаваат како сериозен партнер кој нуди услуги со највисок квалитет и сигурност.

ВРЕДНОСТИ

- Ние сме посветени кон клиентите, иновативни, професионални и етични, ние сме успешни во работењето, одговорни кон околината, ние имаме приврзани и задоволни вработени и заедно го градиме угледот на Друштвото.

4.2. ПРОФИЛ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување а.д. со седиште во Скопје е подредено друштво на Позаваровалница САВА д.д Љубљана, која има доминантно учество од 92,57% во неговиот акционерски капитал.

Име:	САВА осигурување, а.д. Скопје
Седиште:	Ул. Загребска бр.28 А, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	www.sava.mk
Матичен број:	4778529
Основна дејност:	Неживотно осигурување
Година на основање:	1993
Основен капитал:	234.072.672 МКД (3.805.905 ЕУР)
Број на обични акции	18.326
Удел во капиталот:	Позаваровалница Сава, д. д. Љубљана: 92,57%
Органи на управување:	
Генерален директор:	Ило Ристовски

#

Извршен директор:	Мелита Гугуловска
Одбор на директори:	
Претседател:	Рок Мољк
Членови:	Милан Виршек
	Петер Скварча
	Ненад Јовановиќ
	Сашо Тоневски
	Ило Ристовски
	Мелита Гугуловска
Управувачка поврзаност:	Подредено друштво

На 02 јануари 2015 година, Друштвото вложи 12.300.000 денари како основачки влог во нов субјект, Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје (“подружница”). Основната дејност на новата подружница е техничко испитување и анализа на моторни возила. Сава Стејшн ДООЕЛ Скопје својата дејност ја врши преку две подружници-станции за технички преглед во Илинден и Брвеница.

Име:	САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје
Седиште:	Ул. Загребска бр.28 Б, локал 20, 1000 Скопје
Телефон:	+389 (2) 5101 500
Телефакс:	+389 (2) 5101 502
Web страна:	/
Матичен број:	7005350
Основна дејност:	Технички преглед на возила
Година на основање:	2014
Основен капитал:	12.300.000 MKD
Удел во капиталот:	САВА осигурување а.д. Скопје – 100%
Органи на управување:	Управител: Илија Николовски

#

4.3. ДЕЈНОСТ НА ДРУШТВОТО

САВА осигурување, а.д. Скопје обавува работи од дејноста на неживотно осигурување, со која обезбедува сигурност за клиентите, економска заштита на имотот, возилата и лицата од ризици и гарантира добро работење со капиталот.

Врз основа на Решение бр.18-23977/8-02 од 28.03.2003 година, Друштвото има дозвола за вршење на работи за осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Осигурување од последици на несреќен случај-незгода;
- Здравствено осигурување кое не е покриено со задолжителното здравствено осигурување;
- Осигурување на моторни возила (каска);
- Осигурување на шински возила (каска);
- Осигурување на воздухоплови (каска);
- Осигурување на пловни објекти (каска);
- Осигурување на стоки во превоз (карга);
- Осигурување на имот од пожар и природни непогоди;
- Други осигурувања на имот;
- Осигурувања од одговорност од употреба на моторни возила;
- Осигурувања од одговорност од употреба на воздухоплови;
- Осигурувања од одговорност од употреба на пловни објекти;
- Општото осигурување од одговорност;
- Осигурување на кредити;
- Осигурување на гаранции;
- Осигурување од финансиски загуби;
- Осигурување на правна заштита;
- Осигурување на туристичка помош за лица кои се соочуваат со проблеми при патување.

Основната дејност на Друштвото е поврзана со:

- склучување и исполнување на договори за неживотно осигурување;
- склучување и исполнување на договори за соосигурување.

Работењето се одвива преку:

- Сектор за развој и преземање на ризици;
- Сектор за продажба;
- Сектор за штети;
- Сектор за финансии и сметководство;
- Сектор за општи и правни работи;

#

- Самостојна служба за внатрешна ревизија;
- Самостојна служба за наплата на побарувања;
- Самостојна служба за контролинг;
- Самостојна служба за актуарски работи,
- Самостојна служба за управување со ризици и
- Самостојна служба за ИТ.

Според обемот и видот на работата Секторите имаат оптимален капацитет за квалитетно извршување на работењето и располагаат со кадар кој има повеќегодишно искуство и знаење, потврдена стручност и компетентност за обавување на работите од областа на осигурувањето.

Стратешка определба на Друштвото е развој на своите вработени, подобрување на квалитетот и перформансите во осигурувањето и зголемување на учеството на осигурителниот пазар.

Делувањето на Друштвото е во согласност со принципите на корпоративното управување преку кое се изразува сигурност, доверба, транспарентност и рејтинг. Потврда за успешното работење се досегашните достигнувања на домашниот пазар и високата позиција во осигурителната дејност во државата.

4.4. Позначајни случувања за 2020 година

- Во текот на 2020 година, на глобално ниво се соочивме со пандемија со коронавирус. Поради тоа, Друштвото го реорганизираше своето работење на начин да обезбеди услови за безбедна работа на вработените од работа и од дома, најде начин да обезбеди ефикасност и континуитет на работењето и го унапреди процесот на дигитализација на своето работење;

- Во текот на целата 2020 година редовно беа разгледувани од страна на Одборот на директори извештаи за измени во правната регулатива во Република Северна Македонија, како и Извештаи за ревизија на усогласеноста на Друштвото со прописите и се следеше остварувањето на препораките дадени од Секторот за општи и правни работи (compliance);

- Беа усвојувани нови акти на деловна политика или се вршеше измена и дополнување на постоечките;

- Беа усвојувани нови интерни акти на Друштвото или се усогласуваа постоечките со измените во законската регулатива и со изменетите оперативни процедури;

- На 06.07.2020 година Собранието на акционери на Друштвото ги отповика сите членови на Одборот на директори на Друштвото поради истек на нивниот постоечки мандат како и донесе одлука

#

за реизбор на сите постоечки членови на Одборот на директори на Друштвото со нов четиригодишен мандат до 05.07.2024 година.

4.5. РАЗВОЈ ВО 2020

Со цел да ја задржиме стекнатата позиција и во услови на светка пандемија која во голема мера го забави стопанството и економскиот развој, поставивме стабилни односи и брзо се вклопивме во новонастанатата ситуација. Друштвото без проблеми се прилагоди на новиот начин на работење, не ставајќи ги во ризик процесите и здравјето на вработените. Покрај сите промени во начините на работењето, Друштвото одговори и на сè поголемите барања на модерниот пазар и воедно го одржа волументот на работа и пласираше нови продукти.

Во своето работење перманентно ги следиме современите европски и светски трендови и воведуваме иновации во согласност со светските стандарди. Во фокусот на нашето работење и понатаму остануваат осигурениците, како и придонесот за развојот на економијата во земјата. Вложувањето во квалитетот, знаењето и вештините се компаративна предност и придобивка за клиентите/осигурениците, акционерите и вработените.

Друштвото во работењето се базира на следните вредности:

- Доверба и интегритет;
- Задоволство на клиентите;
- Продукти кои се формираат според потребите на клиентите;
- Грижа за угледот и напредокот на Друштвото;
- Користење на вкупните способности и капацитет, за развој и остварување на добри резултати во работењето;
- Задоволство и лојалност на вработените;
- Компетентност и одговорност во работењето;
- Транспарентност во работењето;
- Тимско и успешно работење.

4.6. ОЧЕКУВАН ИДЕН РАЗВОЈ ВО 2021

Како и во изминатите години така и во 2021 година се планира развој на постоечките, како и воведување на нови продукти кои ќе ја зајакнат конкурентската предност на компанијата, при што квалитетот на понуденото покритие останува носечки елемент на развојот. Во технологијата на

#

работењето ќе се имплементираат современи деловни методи и ќе се вложува во знаење и вештини на нашите вработени. Така ќе обезбедиме сигурна иднина за своите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им се обезбедат најдобри услуги, целокупен сервис во поглед на водење на осигурувањето и ризикот. Тоа е стратегија на нашето Друштво и гаранција за идниот развој.

Развојни цели во 2021 година се следните:

- **Фокус кон клиентите (CRM):** надоградба на контактниот / помошниот центар, проширување на НПС интервјуата на Продажба, воспоставување на интегрирана датотека за клиентите, користење на најдобри маркетиншки стратегии на понуди, уредување на базата на податоци на клиентите.

- **Развој на постоечките и воведување на нови канали на продажба:** Унапредување на работењето со НЛБ Банка ад Скопје, потпишување на договор со уште една мала или средна банка, понатамошен развој на сопствена продажна мрежа преку дополнителни активности за инкубаторот, анализа и оптимизација на продажните канали.

- **Развој на нови производи и услуги во осигурувањето:** Осигурување на електрична опрема и направи, осигурување на фотоволтаични централи. Понатамошен развој на асистентски услуги - cyber, велосипеди, ветеринарна асистенција, асистенција на постари лица, асистенција на мали фирми.

- **Продажни активности**

- On-line за инкубатор и за ела продажна мрежа
- Продажни акции пред се кај здравственото осигурување и и мотните осигурувања за SME-а
- Нови канали на продажба – агенции за недвижности и градежни компании
- Подобрување на постоечките продажни канали и проширување на продажбата преку продавачи на население I-style
- Старатели кај значајни канали на продажба.

- **Препознавање на пазарот и употреба на модерни пристапи и нови технологии за продажба:** Додавање на нови производи на листата на online продажба (привремена асистенција на автоомобилски осигурувања, патничко осигурување, активности на социјалните мрежи.

- **Развој на осигурување во соработка со технолошки, иновативни и специјални партнери.**

- **Подобрување на продуктивност и економичноста:** Понатамошен развој на безхартиено работење, web услуги (развој на API).

- **Останати активности:**

- Дигитализација на интерните процеси

#

- Нови софтверски решенија и функционалности како и унапредување на постојните функционалности
- Оптимизација на моделот на наградување на продажната мрежа
- Оптимизација на продажната мрежа по параметрите на продуктивност и профитабилност
- Намалување на трошоците на работењето и подобрување на процесот на набавки
- Синергијски фокус до Сава Пензиско Друштво и Сава Стејшн
- Отварање на две нови станици за ТП и амбуланта за физикална терапија
- Брвеница (акционен план).

4.7. ОПИС НА ГЛАВНИТЕ ОПАСНОСТИ И НЕСИГУРНОСТИ СО КОИ СЕ СООЧУВАШЕ ДРУШТВОТО

Во 2020 година на македонскиот осигурителен пазар, кој сеуште спаѓа во категоријата на неразвиени осигурителни пазари, се повеќе се чувствува силна конкуренција и борба на пазарот. Покрај силната конкуренција САВА осигурување успешно се бори на пазарот, остварува напредок и го држи четвртото место во вкупното бруто осигурување во Република Северна Македонија со 9,9% пазарно учество заклучно со третиот квартал на 2020 година.

Конкуренцијата во наредниот период ќе биде силна, беспопштедна и поагресивна, поради што ќе биде неопходно да се инвестира многу повеќе во развојот, квалитетот и маркетингот.

Главните оперативни опасности во 2020 година беа:

- состојбата со коронавирусот;
- нелојална конкуренција;
- ниска куповна моќ;
- мал финансиски пазар;
- низок степен на ликвидност на стопанските субјекти;
- општ тренд на намалување на премиските стапки, особено за учество на тендерите, кои ја кршат економската логика и рентабилноста на работењето;
- општ тренд на зголемување на просечната провизиска стапка на пазарот.

#

5. КОРПОРАТИВНО УПРАВУВАЊЕ

5.1. СТРЕТЕШКИ НАСОКИ НА ДРУШТВОТО

Во 2020 година активно се работеше на усовршување на дигитализацијата на процесите, воведување современи методи и организација на работење, прилагодување на новото нормално работење, но истовремено и на подобрување на квалитетот на осигурувањето. Исто така, динамично се развиваше процесот на воспоставување на сигурни и доверливи односи со клиентите. Проектот за непосредно и систематично поврзување со осигурениците и задоволување на нивните интереси, односно обликување на процесот на работење спрема потребите и интересите на клиентите, успешно се остварува.

Во 2021 година ќе се развиваат конкурентските предности на пазарот, ќе се вложува во квалитетот на понудите и во продажната мрежа. Во технологијата на работењето ќе се имплементираат нови современи методи на работење и пред се ќе се вложува во знаењето, вештините и односите на вработените. На овој начин ќе обезбедиме сигурна иднина за нашите клиенти, акционери и вработени.

Квалитетот на услугите и потребите на осигурениците секогаш ќе бидат на прво место во работењето на Друштвото, а на нашите клиенти (осигуреници) ќе им обезбедиме најдобри услуги, целокупно сервисирање од аспект на управување со осигурувањето и ризикот. Ова е стратегијата на нашето Друштво која претставува гаранција за идниот развој.

Развојот на продажните места, во што ги вклучуваме регионалните канцеларии, осигурителните застапници и агенти, исто така претставува значаен проект на Друштвото, кој дава добри резултати. До крајот на 2020 година се отворени и опремени 49 канцеларии надвор од седиштето на Друштвото.

Традицијата и високиот рејтинг, заедно со кадровската екипираност, се основа за натамошен успешен развој на САВА осигурување.

Долгорочни развојни цели на Друштвото:

- Постојан развој и раст на Друштвото како афирмирана осигурителна компанија, која е силно етаблирана на македонскиот пазар;
- Заштита на интересите на акционерите, осигурениците и на вработените, одржување и зголемување на стабилноста и финансиската моќ;
- Поефикасно и подинамично работење и целосна ориентираност кон корисниците и пазарот;
- Зголемување на квалитетот и на финансиската сила на Друштвото;

#

- Зголемување на довербата и рејтингот на Друштвото и подобрување на перформансите на Друштвото;
- Поголема дисперзија на осигурителното портфолио и поголемо учество на мали и средни компании и граѓаните во портфолиото на Друштвото;
- Воспоставување на темелните процеси во новиот информациски систем;
- Унапредување на работењето и развивање модел на корпоративно управување.

5.2. ИСПОЛНУВАЊЕ НА ДЕЛОВНИТЕ ЦЕЛИ

Во текот на 2020 година, како година која неспецифично ги помести очекувањата на деловните цели на компаниите и на економијата во целост, Друштвото ги корегираше своите плански позиции според новонастанатата пандемиска ситуација. Утврдената стратегија на Друштвото во однос на реализација на премијата за 2020 година е во рамките на ревидираниот план на премија, односно незначајно е потфрлен за 0,2%, додека во однос на ревидираниот план на ликвидации на штетите исто така е потфрлен за 4,2%.

Се правеа големи напори и главните активности беа насочени кон остварување на следните принципи во осигурителното работење:

- Квалитетни услуги кои ќе ги задоволат потребите на осигурениците;
- Постојана ликвидност во работењето;
- Задржување на постоечкиот обем на работа и зголемување на осигурителното портфолио со придобивање на нови осигуреници;
- Афирмирање на работењето, обезбедување поповолни услови на осигурување и поповолна коњуктура, работа според пазарните услови и постоечката конкуренција;
- Максимална сигурност во исплатата на штетите на осигурениците и нивна што пореална проценка, за да се заштитат и задоволат интересите на осигурениците;
- Зголемување на ангажираноста, професионалноста и лојалноста на вработените во вршењето на осигурителните услуги;
- Прилагодување на условите и тарифите во согласност со техничкиот резултат;
- Развивање и јакнење на софтверската поддршка;
- Одржување на финансиската стабилност и обезбедување на профит за акционерите и за Друштвото.

#

5.3. ОВЛАСТЕНИ РЕВИЗОРИ

Собранието на акционери на Друштвото донесе Одлука, Друштвото за ревизија КПМГ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје да изврши ревизија на Годишната сметка и финансиските извештаи на Друштвото за деловната 2020 година. Врз основа на Одлуката, Друштвото побара и доби согласност од Агецијата за супервизија на осигурување за овластениот ревизор КПМГ МАКЕДОНИЈА ДОО Скопје да врши ревизија за деловната 2020 година.

5.4. МАТЕРИЈАЛНИ ФАКТОРИ НА РИЗИК

САВА осигурување ја креира политиката за управување со ризикот согласно прописите за управување со ризикот на Групацијата и според Законот за супервизија на осигурување, водејќи сметка за потребното ниво на обемот на капиталот, маргината на солвентноста, износот на техничките резерви, вредноста на средствата, вложувања и локализацијата на средствата кои ги покриваат техничките резерви.

Службата за управување со ризици ги идентификува, мери и проценува ризиците на кои е изложено Друштвото во своето работење, односно управува со истите така што се обезбедува трајно одржување на степенот на изложеност на ризици, без притоа да го загрози капиталот и работењето на Друштвото. Воедно, обезбедува соодветна заштита на интересите на осигурениците, корисниците на осигурувањето, третите оштетени лица и другите доверители на Друштвото, во согласност со Законот, Политиката за управување со ризици и внатрешните акти на Друштвото.

Во 2020 година Друштвото се соочи со светска пандемија предизвикана од вирусот Ковид-19 која го промени целокупниот начин на работење и допринесе за поголема изложеност на Друштвото кон предвидените ризици. Навременото детектирање на областите во Друштвото каде што Ковид-19 имаше најголемо влијание во работењето допринесе за минимизирање на последиците и одржување на процесот на работа во границите на нормалното работење. Управувањето и оценувањето на ризиците во изминатиот период беше во согласност со измените на законската регулатива донесена од законодавецот и регулаторот (АСО). Во процесот на оценување на ризиците секогаш беше вклучено и влијанието на Ковид-19 за конкретниот ризик, доколку го имаше.

Во директна корелација со падот на Бруто домашниот производ, Друштвото предвиди оперативен ризик од пад во своето работење. Кризата со пандемијата имаше директен импакт на определни класи на осигурување, како зелената карта, патничкото осигурување и транспортот, но Друштвото ги

#

превзема сите потребни мерки и брзо се прилагоди на новите начини на работење и стабилно го одржа нивото на реализација. Од друга страна рестрикциите во движење и другите владини мерки беа во корист на помалку пријавени штети оваа година, но и пад во ликвидираниите штети, иако износот на ликвидации на Осигурувањето од одговорност на моторни возила беше во пораст. Ковид-19 кризата немаше голем имакт на пазарните ризици, но и минимален импакт на ликвидносните ризици.

Постојаните следења на состојбите и трендовите од страна на Управата доведоа до стабилно работење и брзи реакции и прилагодувања на новите ситуации.

Управата смета дека постојните мерки нема да имаат големо вилјание врз понатамошното работење на Друштвото, односно ризиците од влијанието на Ковид-19 врз процесите е мало.

Процедурите, инструкциите, постапките и дејствата со кои Друштвото управува со ризиците опфаќаат квалитативен и квантитативен начин на управување со истите.

Управувањето со ризиците е во согласност со прописите, правилата на струката, добрите деловни обичаи и деловната етика.

Друштвото во своето работење е изложено на следните ризици:

- Ризик од неисполнување на обврски од договорени страни
- Ризик од осигурување
- Пазарен ризик
- Оперативен ризик
- Ликвидносен ризик
- Стратегиски ризик

Самостојната служба за управување со ризици заедно со Органот на управување на Друштвото преземаат мерки за отстранување на наведените ризици и со нив управуваат на следниов начин:

Ризик од осигурување - Друштвото ги елиминира и смалува ризиците на осигурување на тој начин што се прави адекватна процена на ризикот кој се превзема во осигурувањето. Воедно, Друштвото се грижи за адекватно одредување на премијата, како од аспект на висината, така и во однос на структурата.

САВА осигурување адекватно го утврдува и нивото на самопридржајот, при што вишокот на ризик над самопридржајот го пренесува во реосигурување. Друштвото настојува да избере оптимално реосигурување и при тоа многу се води сметка за рејтингот на реосигурувачот.

Исто така, Друштвото адекватно ги утврдува техничките резерви, при што, како и до сега, на овој ризик му се пристапува со големо внимание. Ова се обезбедува со употреба на прилагодени актуарски методи и анализи.

Пазарен ризик - При прилагодувањето, спрема барањата на корисниците на услугите од осигурувањето, Друштвото води сметка за нивната адекватност. Воедно, Друштвото се спротиставува

#

на нелојалната конкуренција, во согласност со прописите, кои ја регулираат оваа област. САВА осигурување ги превзема сите можни мерки да обезбеди адекватно управување со имотот и обврските. При тоа, посебно се води сметка да се обезбеди адекватна заштита од промена на каматните стапки, промена на цената на хартиите од вредност, промена на цената на недвижностите и др.

Оперативен ризик - Друштвото перманентно ги проверува внатрешните процедури и прописи, со што се отстрануваат и намалуваат можностите за пропусти во работењето. Воедно, се настојува на добра организациска поставеност и систематизација на работните места.

Ликвидносен ризик - Друштвото перманентно ја следи солвентноста и ликвидноста на компанијата во работењето, соодветно управува со средствата и обврските. Врши правилна проценка, евидентирање, презентирање и транспарентност во објавување на вредноста на средствата, изворите на средства, како и приходите, расходите и разутатите од работење.

Ризик од неисполнување на обврски од договорните страни - Друштвото перманентно го следи ризикот од неисполнување на обврските - ризик дека издавачот на обврзници нема да е во можност во целост да ја подмири обврската, неисполнување на обврски по договори за реосигурување и др. Исто така континуирано се следи ризикот од намалување на кредитниот рејтинг на комингентите.

Стратегискиот ризик - Друштвото го контролира и управува на тој начин што врши следење и отстранување на можностите од појава на ризик од неочекуван пад на вредноста на компанијата како резултат на негативен ефект од менаџерска одлука, промени на бизнис средината како и промена во развојот на пазарната економија.

Постојниот информатички систем постојано се надградува и прилагодува спрема потребите на Друштвото.

5.5. ЗДЕЛКИ СО ЗАИНТЕРЕСИРАНА СТРАНА

Друштвото во 2020 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2021 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2021 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,

#

- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
- General Third Party Liability surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица,
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица,
- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),
- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност,
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лос договор за реосигурување на продолжена гаранција,
- Stop Loss Mobile devices – Стоп Лос договор за реосигурување на мобилна и техничка опрема,
- Stop Loss Livestock – Стоп Лос договор за реосигурување на животни.

5.6. ГОЛЕМИ ЗДЕЛКИ

Во 2020 година Друштвото нема склучено голема зделка.

5.7. ИЗМЕНИ ВО ОСНОВНАТА ГЛАВНИНА И ВО РЕЗУЛТАТИТЕ ЗА ИЗВЕШТАЈНИОТ ПЕРИОД

Во 2020 година не настанале промени во основната главнина на Друштвото, па соодветно на тоа немало никакво влијание од таков карактер на резултатите на Друштвото.

5.8. ПРОМЕНА ВО СОПСТВЕНИЧКАТА СТРУКТУРА

Во 2020 година во акционерската структура на САВА осигурување а.д. Скопје има промена единствено кај еден сопственик на акции и тоа на акционерот ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД Скопје над

#

кој е отворена стечајна постапка и истиот има промена на називот кој сега гласи: ЕУРОСТАНДАРД БАНКА АД Скопје (во стечај).

Pozavarovalnica SAVA D.D Ljubljana како во 2019 така и на крајот на 2020 година поседува вкупно 16.964 или 92,57 % од вкупниот број на издадени акции.

5.9. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ И СОПСТВЕНИЧКА СТРУКТУРА

На ден 31.12.2020 година акционерскиот капитал на САВА осигурување а.д. Скопје изнесува 3.805.905 ЕУР. Акционерскиот капитал на САВА осигурување е поделен на 18.326 обични акции со номинална вредност на 1 акција од 207,6779 ЕУР. Една обична акција дава право на еден глас во Собранието на акционери на САВА осигурување, а.д. Скопје. Акционерите - сопственици на обични акции од САВА осигурување, а.д. Скопје ги имаат следниве права од акциите, и тоа:

1. Право на глас во Собранието на Друштвото,
2. Право на исплата на дел од добивката (дивиденда) и
3. Право на исплата на дел од остатокот на ликвидационата, односно стечајната маса на Друштвото.

Табела 5.9.1 Акционерска структура

Акционер	Број на акции	Номинална вредност на акциите (eur)	Структура %
Позаваровалница САВА Д.Д. Словенија, Љубљана	16.964	3.523.048	92,57%
Друштво за трговија и услуги МТ ДОО ШТИП-ВО СТЕЧАЈ	920	191.064	5,02%
Еуростандард Банка Скопје (во стечај)	237	49.220	1,29%
Крсте Таневски	135	28.037	0,74%
Премиум Инвест Дооел Увоз-Извоз Скопје	46	9.553	0,25%
Југотутун АД Скопје	13	2.700	0,07%
Ѓорѓи Јованов	11	2.284	0,06%
ВКУПНО	18.326	3.805.905	100,0%

Членовите на Одборот на директори немаат сопственост на акции во акционерскиот капитал на САВА осигурување.

Табела 5.9.2. Учество на правни и физички лица во акционерската структура

Акционери	Број акции	% во сите издадени акции
Правни лица	18.180	99,2%
Физички лица	146	0,8%
Фондови	-	/
ВКУПНО	18.326	100,0%

Денес САВА осигурување е дел од групацијата на САВА осигурителна група која е една од најголемите осигурителни групации во Централна Европа. Привилегијата да се биде дел од ваква групација е многукратна. Покрај сигурноста која ја има клиентот, тука е и многугодишното искуство во

#

осигурителната сфера, но и перспективата за воведување на нови развојни начини на продажба на нашиот осигурителен пазар.

Изминатите периоди не потсетија на комплексноста на управувањето со ризикот, што всушност е задача која што никогаш не е завршена. Исто така, се испостави дека глобализацијата сепак содржи позитивни и негативни импликации за речиси секоја економија и секоја компанија.

САВА осигурителната група ја задржи својата бонитетна оцена во А со прогноза „стабилна“, според еволуацијата од компанијата Standard & Poor's од Август 2020 година, и според А.М. Best со рејтинг А од Октомври 2020 година.

Слика 5.9.1. Групација Сава Ре

5.10. ОРГАНИЗАЦИОНА ШЕМА

Слика 5.10.1. Организациона структура

```

graph TD
    GD[ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР] --> ED[ИЗВЕЩЕН ДИРЕКТОР]
    GD --> D1[САМОСТОЯТЕЛНА СЛУЖБА ЗА ИЗКУПИТЕЛНА РАБОТА]
    GD --> D2[САМОСТОЯТЕЛНА СЛУЖБА ЗА НАТУРА]
    GD --> D3[САМОСТОЯТЕЛНА СЛУЖБА ЗА ИНФОРМАЦИОННА ТЕХНОЛОГИЯ - ИТ]
    GD --> D4[САМОСТОЯТЕЛНА СЛУЖБА ЗА КОНТРОЛ]
    GD --> D5[САМОСТОЯТЕЛНА СЛУЖБА ЗА УПРАВЛЕНИЕ СО РАБОТА]

    D1 --> S1[СЕКТОР ЗА ПРОЦЕДУРА]
    D2 --> S2[СЕКТОР ЗА РАЗВИИ И ПРИЗЕМАЊЕ НА ПРОЕКТИ]
    D3 --> S3[СЕКТОР ЗА ШЕТИ]
    D4 --> S4[СЕКТОР ЗА ФИНАНСИИ И СМЕТОВОДСТВО]
    D5 --> S5[СЕКТОР ЗА ОПШТИ И ПРАВНИ РАБОТИ]

    S1 --> S1_1[СЛУЖБА ЗА НАДЗОРИРАНИ РАБОТИ]
    S1 --> S1_2[СЛУЖБА ЗА НАДЗОРИРАНИ РАБОТИ НА ПРОЦЕДУРА]
    S1 --> S1_3[СЛУЖБА ЗА КОРЕСПОНДЕНЦИИ КОМПАНИИ]
    S1_1 --> S1_1_1[СЛУЖБА ЗА РАЗВИИ НА АО КОМУНИКАЦИЈА]
    S1_2 --> S1_2_1[ЦЕНТРАЛЕН ЗАБЕЛЕЖУВАЊЕ]
    S1_2 --> S1_2_2[ЦЕНТРАЛЕН ЗАБЕЛЕЖУВАЊЕ]
    S1_2 --> S1_2_3[ЦЕНТРАЛЕН ЗАБЕЛЕЖУВАЊЕ]
    S1_3 --> S1_3_1[РЕГУЛАТОРНИ КРИТЕРИИ]
    S1_3_1 --> S1_3_1_1[Сектор]
    S1_3_1 --> S1_3_1_2[Правен]
    S1_3_1 --> S1_3_1_3[Приватен]
    S1_3_1 --> S1_3_1_4[Публичен]

    S2 --> S2_1[СЛ ЗА КОРЕСПОНДЕНЦИИ КОМУНИКАЦИЈА]
    S2 --> S2_2[СЛ ЗА ПОДГОТОВКА НА РАБОТНИ ПРОЦЕСИ]
    S2 --> S2_3[СЛ ЗА ИНДИВИДУАЛНИ КОМУНИКАЦИЈА]

    S3 --> S3_1[СЛ ЗА ПРОГРАМ ЛЕВИТИЗАЦИЈА]
    S3 --> S3_2[СЛ ЗА ТЕХНИЧКА ЛЕВИТИЗАЦИЈА]

    S4 --> S4_1[СЛ ЗА СМЕТОВОДСТВО]
    S4 --> S4_2[СЛ ЗА ФИНАНСИИ]

    S5 --> S5_1[СЛ ЗА ПРАВНИ И АДВОКАТСКИ РАБОТИ]
    S5 --> S5_2[СЛ ЗА ОПШТИ И АДВОКАТСКИ РАБОТИ]
  
```

#

12. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Грација*, со седиште во Скопје, на ул.Максим Горки бр.19 Скопје#
13. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Дебар*, со седиште во Дебар на ул.Братство Единство бр.1, Дебар#
14. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Делчево*, со седиште во Делчево, на ул.Булевар Македонија бб Делчево#
15. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Дирекција*, со седиште во Скопје, на ул.Загребска бр.28А Скопје#
16. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Илинден*, со седиште во Скопје, на ул.Трница бр.1 Скопје#
17. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Каменица*, со седиште во Каменица, на ул.Александар Македонски бр.11/2-1 Каменица
18. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Карпош*, со седиште во Скопје на ул.Булевар Партизански одреди бр.62/2-13 Скопје#
19. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кавадарци 1*, со седиште во Кавадарци, на ул.Ц. Поп-Ристов бр. 7 1/1-1, Кавадарци#
20. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Кисела вода*, со седиште во Скопје, на ул.Дренак бр.10/1-1 Скопје
21. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кичево*, со седиште во Кичево на ул.бул.Ослободување бр.81 Кичево#
22. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кочани 1*, со седиште во Кочани на ул.29-ти Ноември бр.1-3 Кочани#
23. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Крива Паланка*, со седиште во Крива Паланка на ул.Маршал Тито бр. 1/7 Крива Паланка#
24. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово*, со седиште во Куманово, на ул.Ленинова бр.2 лок.4 Куманово#
25. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 1*, со седиште во Куманово, на ул.Козјачка бр.7, Куманово#
26. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Куманово 2*, со седиште во Куманово, на ул. 11-ти Октомври бр.1/3 Куманово#
27. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Кривогаштани*, со седиште во Кривогаштани, на ул.Филип Втори бр.90В, Кривогаштани#
28. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Неготино*, со седиште во Неготино, на ул.Јане Сандански бр.23, Неготино#
29. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид*, со седиште во Охрид, на ул.Булевар Туристичка бр. 36а Охрид#
30. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 1*, со седиште во Охрид, на ул.Јане Сандански бр.49, Охрид#
31. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 2*, со седиште во Охрид на ул.15-ти Корпус бр.93, Охрид#
32. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Охрид 3*, со седиште во Охрид на ул.Лазо Трпоски бр.1, Охрид#
33. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Прилеп*, со седиште во Прилеп, на ул.11-ти Октомври бр.80 Прилеп#
34. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Пробиштип*, со седиште во Пробиштип, на ул.Миро Барага бр.1 Пробиштип#
35. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Радовиш*, со седиште во Радовиш, на ул.Булевар Александар Македонски бб Радовиш#
36. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Ресен*, со седиште во Ресен, на ул.29-ти Ноември бр.30/ГТЦ Ресен#

#

37. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Свети Николе*, со седиште во Свети Николе, на ул.Кумановска бр.66 Св.Николе#
38. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струга*, со седиште во Струга, на ул.ЈНА бр.26А, Струга#
39. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица*, со седиште во Струмица, на ул.24-ти Октомври бр.46 Струмица#
40. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 1*, со седиште во Струмица, на ул.Ленинова бр.96 Струмица#
41. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 2*, со седиште во Струмица, на ул.Климент Охридски бб Струмица
42. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Струмица 3*, со седиште во Струмица, на ул.Населено место без уличен систем бр.246 с. Турново Струмица
43. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово*, со седиште во Тетово, на ул.Јане Сандански бр.101 Тетово#
44. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Тетово 1*, со седиште во Тетово, на ул.29-ти Ноември бр.108, Тетово
45. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Три Бисери Скопје*, со седиште во Скопје, на ул.Булевар Јане Сандански бр.7 ТЦ-Три Бисери Скопје#
46. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Кафасан*, со седиште во Струга, на Граничен премин Кафасан, Струга#
47. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Чаир*, со седиште во Скопје, на ул. Џон Кенеди бр.5/1-3, Скопје#
48. САВА осигурување а.д. Скопје – *Подружница Чешиново-Облешево*, со седиште во Чешиново-Облешево на ул.Јоаким Крчовски бр.1 Облешево
49. САВА осигурување а.д. Скопје - *Подружница Штип*, со седиште во Штип на ул.Кеј Маршал Тито бб.

5.12. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОДАЖНАТА МРЕЖА

САВА осигурување во Секторот продажба располага со добро развиена мрежа на агенти во 49 подружници во Скопје и во градовите низ Републиката. Патот на постигнатите резултати беше тежок, но се работеше за млада и амбициозна екипа која имаше доверба во себе и во одговорните кои беа со нив.

Агентската мрежа во Скопје, продажбата ја почна ставајќи акцент на физички лица и на мали и средни претпријатија, и тоа: осигурување на имот, возила, незгода и осигурување на имотот на вработените. Изградени се добри односи со осигурениците и во наредниот период не се очекуваат проблеми од аспект на продажбата, обнова на полиси и ширење на продажбата.

Продажната мрежа, односно продажбата на осигурување се врши во Секторот за продажба во Скопје и во подружниците во поголемите градови низ Републиката и продажните места - шалтери во помалите градови, и тоа со:

- 57 редовно вработени агенти;
- 58 надворешни агенти;

#

- 32 брокерски друштва;
- 3 деловни банки;
- 98 туристички агенции,
- 1 увозник на возила;
- 2 агенции за застапување во осигурување;
- и останати канали на продажба.

Агентите продолжија со добрата практика - еден вработен со еден клиент и можност за пружање целосна услуга од сите видови на осигурување. На вработените во Секторот за продажба овозможено им е целосно да се фокусираат на продажбата и на работата со клиентите. Нивните резултати програмски се евидентираат и врз основа на резултатите стимулативно се наградуваат.

Од овој начин на продажба има забележливи резултати и голем број на предности меѓу кои: унифицирано работење во сите центри на продажба - подружници, зголемен квалитет на услугата, брзо, квалитетно и навремено изготвување на понудите и пресметките по електронски пат, ефикасна контрола на изготвените полиси, зголемена контрола во наплатата на полисираната премија и пред се остварени добри односи со клиентите. Воспоставената деловна соработка е доста успешна и резултира со зголемен број на договори и полиси.

6. ОПИС НА СОСТОЈБАТА ВО СТОПАНСТВОТО

6.1. МАКРОЕКОНОМСКИ ДВИЖЕЊА ВО 2020 И ОЧЕКУВАЊА ВО 2021 ¹

Меѓународно економско окружување-Пандемијата предизвикана од коронавирусот и мерките преземени за заштита на јавното здравје имаа силен негативен одраз како врз глобалната, така и врз домашната економија. Со оглед на влошувањето на епидемиолошката состојба и појавата на вториот бран од вирусната инфекција, којашто најверојатно ќе биде присутна најмалку и во првата половина на 2021 година, извесно е дека негативните ефекти од пандемијата ќе бидат посилни од првично очекуваните, а економското закрепнување до преткризното ниво ќе биде побавно. Иако се очекува дека новиот бран од здравствената криза ќе биде проследен со целни и помалку рестриктивни мерки од оние коишто беа воведени при справувањето со првиот бран на ширење на пандемијата, сепак

¹ Превземено од Квартален извештај_ноември 2019 на НБРСМ (http://nbrm.mk/content/MPI%20publikacii/Istrazuvanje_Kvartalen_izvestaj_noemvri_2019.pdf)

#

натамошното присуство на вирусот и неизвесноста ќе придонесат за делумна воздржаност кај економските субјекти во еден подолг период. Информациите за можна појава на вакцина порано од првичните очекувања, со оглед на засилените глобални напори на тоа поле, претставуваат позитивен ризик. Оттука, макроекономските проекции и во овој циклус подлежат на исклучително висока неизвесност поврзана со претпоставките за ширењето на коронавирусот, односно од изгледите за справување со него. Брзата, навремена и координирана реакција на монетарната и фискалната политика како одговор на кризата го ублажи првичниот удар врз реалниот сектор, со најави за задржување на приспособливиот карактер на политиките во подолг период од претходно очекуваниот, до надминувањето на кризната состојба.

Според проекциите на ММФ од октомври, се оценува дека во 2020 година глобалната економија ќе забележи пад од 4,4%, додека во 2021 година се очекува закрепнување и економски раст од 5,2%, така што нивото на БДП во 2021 година ќе биде само малку над нивото од 2019 година. Овие бројки значат мала нагорна ревизија за 2020 година во однос на јунските проекции, при подобри остварувања од претходно очекуваните, посебно во развиените земји, поради отворањето на економиите почнувајќи од мај - јуни, како и поради посилното закрепнување во третиот квартал. Кога станува збор за 2021 година, октомвриските проекции упатуваат на малку послаб раст од претходно очекуваниот, одразувајќи го притоа поблагиот пад којшто се предвидува за 2020 година. Основното сценарио претпоставува дека дел од мерките за спречување на ширењето на вирусот ќе продолжат и во 2021 година, но согласно очекувањата за појавата на вакцина и подобрување на терапијата којашто се користи за справување со вирусот, тие постепено ќе почнат да се намалуваат во текот на годината.

Македонска економија - Споредбата на последните макроекономски показатели од домашната економија со нивната проектирана динамика во рамките на октомврискиот циклус проекции упатува на одредени отстапувања во одделните сегменти од економијата. Согласно со објавените проценети податоци за БДП, во третиот квартал од 2020 година реалниот БДП бележи пад од 3,3% на годишна основа, што претставува значително забавување во однос на падот во претходниот квартал (од 14,9%). Ова е во согласност со привременото стабилизирање на состојбата со пандемијата во овој период од годината и постепено олабавување на мерките за спречување на нејзиното ширење, надолжително со ефектот од преземените монетарни и фискални мерки. Во просек, согласно со направените ревизии, во првите три квартали на 2020 година, економијата бележи реален пад од 5,9% што е во согласност со очекувањата од октомвриската проекција (проектиран пад од 6,1%). Гледано по компоненти, значителното забавување на падот во третиот квартал доаѓа од растот на домашната побарувачка, што се должи најмногу на растот на инвестициите (по нивниот длабок пад во претходниот квартал) и на поумерениот пад на личната потрошувачка, а свој придонес имаше и забрзаниот раст на јавната

#

потрошувачка. Од друга страна, кај нето-извозот се забележува негативен придонес, по позитивниот придонес во претходниот квартал, што главно произлегува од побрзото закрепнување на увозот. Тековно расположливите високофреквентни податоци за четвртиот квартал од 2020 година се ограничени за поцелосно согледување на состојбите, но општо земено, засега упатуваат на поумерени негативни ефекти од здравствената криза врз економската активност. Имено, податоците за октомври покажуваат натамошно, но поумерено, забавување на падот на индустриското производство и на прометот во вкупната трговија, во споредба со годишниот пад од третиот квартал, во услови на повторно воведување рестриктивни мерки заради спречување на ширењето на Ковид-19, но во значително поблага форма, во споредба со тие од почетокот на пандемијата. Според проекциите на ММФ се очекува 2020 година да заврши со пад на БДП од 5,4% додека во 2021 се проектира раст од 5,5%.

Вработеност и плати - Неповолната состојба поврзана со пандемијата на Ковид-19 и натаму има негативно, но ограничено влијание врз поместувањата на пазарот на труд. Така, бројот на вработени лица забележа годишен пад од 1,7%, што предизвика натамошно намалување на стапката на вработеност за 0,5 п.п. во однос на претходниот квартал (од 47,1% во вториот квартал на 46,6% во третиот квартал). Од друга страна, стапката на невработеност во третиот квартал од годината забележа намалување и изнесува 16,5% (16,7% во претходниот квартал) што, при намалување на бројот на вработените, во целост е резултат на порастот на неактивното население.

Инфлација - Во третиот квартал од 2020 година, годишната стапка на инфлација изнесува 1,5% (наспроти 0,5% во претходниот квартал). Забрзувањето на растот на потрошувачките цени се должи на повисоките остварувања кај сите три компоненти. Најголем ефект врз ваквата динамика има значителното намалување на негативниот придонес на цените на енергетската компонента, главно како одраз на забавувањето на падот на цените на нафтените деривати и зголемувањето на домашната цена на електрична енергија во август. Исто така, во овој квартал се забележува и поголем позитивен придонес од растот на цените на прехранбената и базичната компонента. Растот на цените на храната и базичната инфлација делумно ги отсликува и случувањата поврзани со Ковид-19, во еден дел поврзано со олабавувањето на рестриктивните мерки и поизразената потрошувачка на одредени производи и услуги во овој период, а одреден ефект веројатно имаат и ограничувањата на страната на понудата. Кога станува збор за патеката на идното движење на цените, поголемиот дел од домашните и меѓународните институции очекуваат релативно ниска стапка на инфлација во 2020 година и постепено и умерено забрзување на стапката на инфлација во наредните две години. Според истражувањето од Анкетата за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП52 спроведено во септември, во 2020 година се очекува дека инфлацијата ќе изнесува 0,6%. Во

#

текот на наредните две години, според економските аналитичари, растот на домашните потрошувачки цени ќе забрза и ќе достигне 1,3% во 2021 и 1,6% во 2022 година.

Биланс на плаќања – Во вториот квартал на 2020 година, дефицитот на тековната сметка на билансот на плаќања забележа мало годишно продлабочување, коешто во целост се должи на намалувањето на суфицитот кај секундарниот доход. Кризата предизвикана од пандемијата на ковид-19 имаше силни ефекти врз понудата на девизи кај менувачкото работење. Имено, затворањето на границите и мерките за ограничување на движењето значително делуваа врз дознаките коишто влегуваат во економијата во готовинска форма, што го намали и суфицитот на секундарниот доход. Овие неповолни движења, делумно беа ублажени од стеснувањето на трговскиот дефицит, примарниот доход, но и од подобрувањето кај суфицитот на услугите присутно кај неколку категории на услуги. Истовремено, кај финансиската сметка, во текот на второто тримесечје се остварени високи нето-приливи, коишто во најголем дел произлегуваат од задолжувањето на државата преку издавање на еврообврзница на меѓународниот пазар на капитал и во форма на долгорочни кредити и заеми кај официјални меѓународни финансиски институции (ММФ). Ваквите поместувања во билансот на плаќања овозможија целосно финансирање на дефицитот во тековната сметка и раст на девизните резерви во второто тримесечје на 2020 година..

Монетарна политика - Во текот на третиот квартал од годината Народната банка не ја промени поставеноста на монетарната политика, при што основната каматна стапка се задржа на нивото од 1,5%, по трите намалувања од почетокот на годината. Досегашното олеснување на монетарната политика придонесе кон поддршка на кредитните текови во економијата и зголемување на ликвидноста во банкарскиот систем. Девизните резерви во третото тримесечје од годината и понатаму се на соодветното ниво и се одржуваат во сигурната зона. Вкупните депозити и вкупните кредити сè уште растат на годишна основа. Народната банка и натаму внимателно ќе ги следи показателите и потенцијалните ризици од домашното и надворешното окружување заради соодветно приспособување на поставеноста на монетарната политика.

Движења на финансиските пазари - Меѓубанкарската каматна стапка на пазарот на депозити во третиот квартал од 2020 година забележа мало намалување и во просек изнесува 1,03%. При непроменетост на основната каматна стапка на Народната банка, не се забележаа значителни промени кај котациите на СКИБОР, со исклучок на шестмесечните и дванаесетмесечните каматни стапки, каде што е забележано мало надолно поместување. На примарниот пазар на државни хартии од вредност, новите емисии беа главно на подолги рокови и во домашна валута, додека на секундарниот пазар се тргуваше претежно со државни записи. На Македонската берза постои неизвесност од страна на инвеститорите за можните негативни економски последици од состојбата со вирусната инфекција ковид-19, при што берзанскиот промет беше помал во споредба со претходниот квартал. Сепак, под

#

влијание на вредноста на акциите на неколку акционерски друштва, вредноста на МБИ-10 забележа раст, за разлика од надолните поместувања на берзанските индекси од регионот во услови на очекување на втор бран на ширење на инфекцијата со корона-вирусот. На меѓународните финансиски пазари, индексите за променливост на финансиските услови се намалија, што упатува на извесно стабилизирање на очекувањата. Приносите на македонските еврообврзници забележаа поголемо намалување во однос на намалувањето кај германските државни обврзници, што придонесе за стеснување на распоните меѓу овие две обврзници.

Јавни финансии – Економските последици од здравствената криза во вториот квартал на 2020 година имаа неповолен ефект и врз фискалниот сектор. Имено, во услови на длабок пад на економската активност, вкупните буџетски приходи забележаа намалување од 18,2% на годишна основа, при натамошен раст на буџетските расходи од 10,3%. Во вакви услови, буџетскиот дефицит достигна 2,8% од БДП и е повисок во споредба со остварувањето во истиот квартал од минатата година. Во услови на натамошно, но значително поумерено влошување на економските остварувања во јули и август, за периодот јануари - август од 2020 година, буџетскиот дефицит се прошири на 5,2% од БДП, што претставува 75,6% од ребалансот на Буџетот за 2020 година 78. Финансирањето на буџетскиот дефицит во периодот јануари-август, во најголем дел се изврши преку странско задолжување, а во еден дел и преку домашно задолжување, при што дел од приливите беа задржани како депозити на државата во Народната банка. Вкупниот јавен долг на крајот на вториот квартал на 2020 година изнесува 59,9% од БДП и е повисок за 8,9 п.п. во споредба со претходниот квартал.

Табела 4.1 – Макроекономски индикатори

	2016	2017	2018	2019	Е2020	П2021
БДП реална стапка на раст (во %)	2,9	0	3,1	3,6	-5,4	5,5
БДП (во милиони денари)	598.881	619.788	663.250	697.545	674.293	711.379
БДП (во милиони евра)	9.723	10.081	10.786	11.341	10.964	11.567
Стапка на невработеност (просек, во %)	23,7	22,4	21,6	17,1	16,6	15,1
Инфлација (просек, во%)	-0,2	1,4	1,7	2	1,9	1,3
Население (милиони)	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
БДП/жител (во евра)	4.630	4.800	5.136	5.401	5.221	5.508
Осигурителна премија (во милиони евра)	141,5	146,3	161,5	172,1	164,9	175,1
- раст/пад осигурителна премија	5,30%	3,40%	10,39%	6,56%	-4,09%	6,10%
Осигурителна премија - неживот (во милиони евра)	120,6	122,7	134,3	142,3	136,5	144,8
- раст/пад осигурителна премија - неживот	3,30%	1,80%	9,45%	5,96%	-4,50%	6,50%
Осигурителна премија - живот (во милиони евра)	21	23,5	27,2	29,8	28,5	30,3
- раст/пад осигурителна премија - живот	17,90%	12,00%	15,74%	9,56%	-3,50%	3,20%
Премија/жител (во евра)	67,4	69,7	38,0	82,0	78,5	69,0
Премија/жител (во евра) неживот	57,4	58,4	32,4	67,8	65,0	69,0
Премија/жител (во евра) живот	10	11,2	5,6	14,2	13,6	14,4
Премија/БДП (во %)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Премија/БДП (во%) неживот	1,2	1,2	1,2	1,3	1,2	1,3
Премија/БДП (во%) живот	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
Просечна месечна нето плата (во евра)	351	388	394	419	447,7	471,9
Среден курс MKD/EUR	61,6	61,48	61,49	61,49	61,5	61,5

#

Извор: НБРМ и проценки на САВА осигурување а.д. Скопје

6.2. ОСИГУРИТЕЛЕН ПАЗАР ²

Пазарот на осигурување во Р. Северна Македонија во последните неколку години бележеше тренд на пораст, раст на бруто полисираната премија и бројот на вработени. Овој тренд се должеше пред сè на зголемената понуда на нови продукти, подобрување на продажната услуга на друштвата за осигурување од една страна и зголемената свесност на физичките и правни лица за потребата од осигурување од друга страна. Трендот на раст е присутен и во првиот квартал од 2020 година, додека во вториот и третиот квартал од 2020 бележи пад како резултат на пандемијата предизвикана од Ковид-19.

На пазарот на осигурување активно работат 16 друштва за осигурување, од кои 11 друштва вршат работи на неживотно осигурување, додека останатите 5 друштва за осигурување работат на осигурување на живот.

Друштвата за осигурување се во доминантна сопственост на странски правни лица од финансиски сектор, кои се делумно или целосно присутни во 15 од вкупно 16 друштва за осигурување на пазарот. Притоа, 11 друштва за осигурување се дел од осигурителни групации со седиште во земји-членки на ЕУ, додека само едно друштво за осигурување е во целосна сопственост на домашни инвеститори. На пазарот на осигурување делуваат 36 осигурително брокерски друштва, 10 друштвата за застапување во осигурување и 6 деловни банки кои делуваат како застапници во осигурување. Законот за супервизија на осигурување, Законот за задолжително осигурување во сообраќајот и Законот за доброволно здравствено осигурување се основна законска рамка која ги регулира условите и начинот на вршење работи на осигурување и реосигурување, начинот и условите на вршење работи на посредување во осигурувањето и спроведувањето супервизија врз работењето на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување.

Пазарот на осигурување според последните пресметани показатели од 2019 година, Степен на пенетрација (учеството на бруто полисираните премии во БДП) кој изнесува 1,5% и Степен на густина (бруто полисирани премии по жител) кој изнесува 5.039,72 мкд, се карактеризира како недоволно развиен, но со оглед на тоа дека во последните неколку години важноста на компаниите за

² Податоци превземени од извештаи од АСО на РСМ

#

осигурување како дел од финансискиот сектор значително се зголеми постои голем потенцијал за негов развој.

Во период 01.01.2020-30.09.2020 на осигурителниот пазар во Р.Северна Македонија е остварена бруто полисираната премија во вкупен износ од 7,52 милијарди денари (2019: 7,94 милијарди денари), што претставува пад од 5,2% во однос на БПП остварена во истиот период 2019 година.

Негативен тренд е забележан во двата сегмента на осигурувањето. Во делот за неживотно осигурување, остварена е БПП во износ од 6,34 милијарди денари (2019: 6,70 милијарди денари) или истата претставува 84,3% од вкупната БПП на осигурителниот сектор и претставува намалување од 5,4% во однос на истиот период минатата година. Во групата на осигурување на живот е остварена БПП во износ од 1,18 милиони денари (2019: 1,24 милиони денари), односно намалување од 4,3% во однос на минатата година. Учеството на бруто полисираната премија во делот за животно осигурување во вкупната БПП на осигурителниот сектор е 15,7%.

На осигурителниот пазар во Северна Македонија ниту едно друштво не го поминува прагот од над 20,0% учество на пазарот. Во период 01.01.2020-30.09.2020 година САВА осигурување а.д. Скопје учествува со 8,3% во вкупната бруто полисирана премија на пазарот. САВА осигурување а.д. Скопје во истиот период има остварено бруто полисирана премија во износ од 626,7 милиони денари (2019: 665,7 милион денари) односно оствари пад од 5,9% во однос на истиот период во 2019 година.

Табела 6.1.1. – БПП на пазарот на осигурување на РСМ

Осигурителна компанија-неживот	IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1 Триглав	1.115.119	962.249	-152.870	-13,7%	16,6%	15,2%
2 Еуролинк	816.283	750.996	-65.287	-8,0%	12,2%	11,9%
3 Македонија	767.351	723.259	-44.092	-5,7%	11,5%	11,4%
4 Сава	665.704	626.755	-38.949	-5,9%	9,9%	9,9%
5 Халк	365.974	611.130	245.156	67,0%	5,5%	9,6%
6 Уника	575.581	592.882	17.301	3,0%	8,6%	9,4%
7 Евроинс	629.127	568.473	-60.654	-9,6%	9,4%	9,0%
8 Винер	614.868	539.181	-75.687	-12,3%	9,2%	8,5%
9 Ос.Полиса	523.898	437.449	-86.449	-16,5%	7,8%	6,9%
10 Кроација	349.763	335.284	-14.479	-4,1%	5,2%	5,3%
11 Граве	274.311	189.397	-84.914	-31,0%	4,1%	3,0%
Вкупно-неживот	6.697.979	6.337.055	-360.924	-5,4%	84,4%	84,3%
Осигурителна компанија-живот	IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1 Кроација	554.899	453.641	-101.258	-18,2%	44,9%	38,3%
2 Граве	367.467	366.207	-1.260	-0,3%	29,7%	31,0%
3 Винер	200.757	211.413	10.656	5,3%	16,2%	17,9%
4 Уника	91.036	118.238	27.202	29,9%	7,4%	10,0%
5 Триглав	22.009	33.690	11.681	53,1%	1,8%	2,8%
Вкупно-живот	1.236.168	1.183.189	-52.979	-4,3%	15,6%	15,7%
Вкупно пазар	7.934.147	7.520.244	-413.903	-5,2%	100,0%	100,0%

#

Бруто ликвидираниите штети заклучно со 30.09.2020 година на пазарот изнесуваат 2,75 милијарди денари и во споредба со 3К2019 година бруто ликвидираниите штети бележат пад од 7,1% (3К2019: 2,97 милијарди денари). При тоа, друштвата за неживотно осигурување исплатиле 2,46 милијарди денари и во споредба со 3К2019 година бруто исплатените штети бележат пад од 9,2 % (3К2019: 2,71 милијарди денари), Друштвата за осигурување на живот исплатиле 292,65 милиони денари и во споредба со 3К2019 година е забележан пораст од 15,4% (3К2019: 253,63 милиони денари).

Табела 6.1.2. – Бруто ликвидирани штети на пазарот на осигурување на РСМ

Осигурителна компанија-неживот	IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1 Триглав	425.797	358.947	-66.850	-15,70%	15,67%	14,55%
2 Еуролинк	296.642	274.691	-21.951	-7,40%	10,92%	11,14%
3 Сава	279.173	271.395	-7.778	-2,79%	10,28%	11,00%
4 Евроинс	292.734	269.908	-22.826	-7,80%	10,78%	10,94%
5 Винер	241.797	231.475	-10.322	-4,27%	8,90%	9,38%
6 Уника	260.463	217.564	-42.899	-16,47%	9,59%	8,82%
7 Халк	194.069	214.632	20.563	10,60%	7,14%	8,70%
8 Македонија	214.144	204.198	-9.946	-4,64%	7,88%	8,28%
9 Ос.Полиса	223.070	189.143	-33.927	-15,21%	8,21%	7,67%
10 Кроација	150.723	130.838	-19.885	-13,19%	5,55%	5,30%
11 Граве	137.807	103.743	-34.064	-24,72%	5,07%	4,21%
Вкупно-неживот	2.716.419	2.466.534	-249.885	-9,20%	91,46%	89,39%
Осигурителна компанија-живот	IIIQ2019	IIIQ2020	IIIQ2020- IIIQ2019	% пад/раст	Пазарен удел IIIQ2019	Пазарен удел IIIQ2020
1 Кроација	121.267	155.981	34.714	28,63%	47,81%	53,30%
2 Граве	93.045	88.215	-4.830	-5,19%	36,69%	30,14%
3 Винер	28.219	20.138	-8.081	-28,64%	11,13%	6,88%
4 Уника	9.746	15.221	5.475	56,18%	3,84%	5,20%
5 Триглав	1.354	13.098	11.744	867,36%	0,53%	4,48%
Вкупно-живот	253.631	292.653	39.022	15,39%	8,54%	10,61%
Вкупно пазар	2.970.050	2.759.187	-210.863	-7,10%	100,00%	100,00%

Во структурата на каналите на продажба кај неживотното осигурување, најголемо учество зазема директната продажба со 48,93%, потоа следи продажбата преку осигурително брокерски друштва со 28,43%, продажбата преку застапници (физички лица) со 11,99%, продажба преку друштва за застапување во осигурување со 8,21%, банките со 1,93% и 0,50% преку останати дистрибутивни канали.

#

IV. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА ОСИГУРУВАЊЕ АД СКОПЈЕ

7. КЛУЧНИТЕ ИНДИКАТОРИ НА РАБОТЕЊЕТО НА ДРУШТВОТО

7.1. НАЈВАЖНИ ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА 2020 ГОДИНА

Табела 7.1.1. - Финансиски показатели за 2020 година

САВА Осигурување а.д. Скопје	01.01- 31.12.2019	01.01- 31.12.2020	Ребаланс 01.01- 31.12.2020	2020-2019	2020- РП2020	2020/2019	2020/РП2020
------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------------------	-----------	-----------------	-----------	-------------

#

Пресметана осигурителна полисирана премија	886.425.349	848.399.024	850.518.116	-38.026.325	-2.119.092	-4,3%	-0,2%
Чисти приходи од премија	759.331.030	766.708.705	764.459.064	7.377.675	2.249.641	1,0%	0,3%
Пресметани ликвидирани штети	375.389.834	363.155.551	379.104.651	-12.234.282	-15.949.100	-3,3%	-4,2%
Чисти расходи за штети	346.207.418	365.791.653	361.638.217	19.584.236	4.153.436	5,7%	1,1%
Бруто трошоци за работењето	374.682.213	343.697.411	349.772.485	-30.984.802	-6.075.074	-8,3%	-1,7%
Едноставен штетен количник	42,3%	42,8%	44,6%	0,5%	-1,8%	1,1%	-4,0%
Бруто меродавен коефициент	45,4%	47,5%	43,0%	2,1%	4,5%	4,7%	10,4%
Нето меродавен коефициент	45,6%	47,7%	47,3%	2,1%	0,4%	4,6%	0,9%
Бруто трошковен коефициент	42,5%	40,5%	41,1%	-2,0%	-0,6%	-4,8%	-1,4%
Нето трошковен коефициент	48,2%	43,6%	44,6%	-4,7%	-1,1%	-9,7%	-2,4%
Нето комбиниран коефициент S&P	100,7%	98,0%	99,3%	-2,7%	-1,2%	-2,7%	-1,3%
% на трошоци за стекнување во бруто полисирана премија	31,9%	30,5%	30,6%	-1,4%	-0,1%	-4,4%	-0,2%
% на останати трошоци во премија	10,6%	10,0%	10,5%	-0,7%	-0,5%	-6,2%	-4,9%
% на нето премија во бруто полисирана премија	85,7%	90,4%	89,9%	4,7%	0,5%	5,5%	0,5%
Ретенција на расходите за штети (меродавен показател)	91,1%	90,1%	98,0%	-1,0%	-7,9%	-1,1%	-8,1%
Осигурително-технички резултат	-11.165.001	12.115.542	3.004.926	23.280.543	9.110.615	-208,5%	303,2%
Резултат од финансиски пласмани	21.182.260	21.374.725	24.712.334	192.465	-3.337.609	0,9%	-13,5%
Резултат останато	5.428.527	3.637.953	2.678.431	-1.790.573	959.522	-33,0%	35,8%
Резултат пред одданочување	15.445.785	37.128.220	30.395.691	21.682.435	6.732.528	140,4%	22,1%
Резултат по одданочување	12.428.177	33.334.963	27.356.122	20.906.786	5.978.841	168,2%	21,9%
Нето осигурително-технички резервации	779.646.543	788.383.018	779.228.941	8.736.475	9.154.077	1,1%	1,2%
Актива	1.397.878.475	1.473.675.638	1.423.324.996	75.797.163	50.350.642	5,4%	3,5%
Капитал	375.884.394	409.337.382	403.906.740	33.452.988	5.430.642	8,9%	1,3%
ROA	0,9%	2,3%	1,9%	1,4%	0,4%	165,9%	22,9%
ROE	3,2%	8,5%	6,7%	5,3%	1,8%	163,7%	26,2%
ROR	1,6%	4,3%	3,6%	2,7%	0,8%	165,6%	21,5%
Бруто осигурително-технички резервации	831.271.637	867.498.349	813.906.840	36.226.712	53.591.509	4,4%	6,6%
Инвестиционно портфолио	940.500.858	960.807.122	973.603.217	20.306.264	-12.796.095	2,2%	-1,3%
Вработени	224,75	223,75	224,25	-1,00	-0,5	-0,4%	-0,2%
Полисирана премија по вработен	3.944.050	3.791.727	3.792.723	-152.323	-995	-3,9%	0,0%

*Податоците се во согласност со известувањето спрема матичната компанија Сава Ре Љубљана

8. ПРЕМИЈА

8.1. БРОЈ НА СКЛУЧЕНИ ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ

Во периодот од 01.01 до 31.12.2020 година САВА осигурување склучи 234.116 полиси (2019: 318.194), што преставува намалување на бројот на полиси за 84.078 во однос на претходната година или пад од 26,4% во однос на 2019 година. Бројот на полиси е намален поради глобалната тешка

#

пандемиска состојба во која се најде светот, па и нашата економија. Покрај сите променети услови за работа и потешкотиите во кои се најдоа определена група бизниси, Друштвото стабилно продолжи со својата продукција. Неизбежен беше падот кај Зелената карта како најмногу ефектуирано осигурување, но исто така и кај Патничкото осигурување, поради затворените граници и рестрикциите во патувањара. Приличен импакт кризата имаше и на Осигурувањето од незгодата.

Табела бр.8.1.1. - Број на склучени договори за осигурување

Класи на осигурување	Број на склучени договори за осигурување		Индекс	Разлика помеѓу
	2019	2020		2020/2019
01 Осигурување од незгода	128.654	98.744	76,8	-29.910
02 Здравствено осигурување	2.324	2.622	112,8	298
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	7.342	7.447	101,4	105
06 Осигурување на стока превоз (карго)	7	7	100,0	0
07 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	299	308	103,0	9
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	9.572	9.871	103,1	299
09 Останати осигурувања на имот	24.799	32.421	130,7	7.622
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	74.376	65.059	87,5	-9.317
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	193	222	115,0	29
13 Општо осигурување од одговорност	503	479	95,2	-24
14 Кредити	3	13	433,3	10
15 Гаранциско осигурување	4.477	3	0,1	-4.474
16 Финансиски штети	153	157	102,6	4
18 Осигурување на туристичка помош	65.492	16.763	25,6	-48.729
Вкупно	318.194	234.116	73,6	-84.078

Графикон бр.8.1.1. Број на склучени договори за осигурување Графикон бр.8.1.2. Структура на број на склучени договори за осигурување

Друштвото успеа преку сопствената продажна мрежа да обезбеди диверзифицирано потфолио и органски раст на премијата на повеќето свои продукти. Зголемување на бројот на склучени осигурувања бележат сите класи на осигурување, со исклучок на класите Осигурување од незгода, Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила и Осигурување на туристичка помош. Намалувањето се должи на необновени полиси кои се случуваа претходната деловна година поради постоечката пандемија со Ковид – 19. Гаранциско осигурување во тековната година е префрлено на класата Останати осигурувања на имот. Најголемо зголемување на бројот на полиси Друштвото

#

реализираа во класите на Имотните осигурувања. Ова зголемување првенствено е резултат на новите, односно изменети продукти на овие класи на осигурување.

Напорите за зголемување на обемот на работа Друштвото ќе ги негува и во претстоечките изменети услови на работа и ќе се стреми кон градење на портфолио со дисперзиран ризик и поквалитетни осигурувања.

8.2. ПОЛИСИРАНА ПРЕМИЈА

8.2.1. Бруто полисирана премија по класи на осигурување

Во 2020 година САВА Осигурување реализираше бруто премија во износ од 848.399.024 денари (2019: 886.425.349 денари) и реализираше пад во однос на минатата година од 38.026.325 денари или пад од 4,3% во однос на полисираната премија во 2019 година. Годишниот план на премија е остварен во предвидените рамки, односно бележи незначителен пад од 0,2%, или реализирана премија е помала од планираната за 2.119.092 денари.

Табела бр.8.2.1 – Бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	87.535.063	85.721.052	84.585.050	97,9	101,3	-1.814.011	1.136.002
02 Здравствено осигурување	8.926.979	10.531.015	12.056.892	118,0	87,3	1.604.036	-1.525.877
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	136.848.623	143.997.048	139.294.447	105,2	103,4	7.148.426	4.702.601
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	148.145	121.209	154.361	81,8	78,5	-26.936	-33.151
07 Осигурување на стока превоз (карго)	4.931.313	2.671.780	3.746.017	54,2	71,3	-2.259.533	-1.074.237
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	53.663.672	56.566.206	57.357.375	105,4	98,6	2.902.534	-791.169
09 Останати осигурувања на имот	106.700.856	119.887.642	111.908.097	112,4	107,1	13.186.786	7.979.545
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	433.669.097	394.166.516	402.560.949	90,9	97,9	-39.502.581	-8.394.433
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	633.203	729.279	815.158	115,2	89,5	96.077	-85.879
13 Општо осигурување од одговорност	9.414.073	8.362.539	8.150.162	88,8	102,6	-1.051.534	212.376
14 Кредити	38.776	9.762.087	10.905.052	25.175,6	89,5	9.723.311	-1.142.966
15 Гаранциско осигурување	4.944.902	747	2.117	0,0	35,3	-4.944.155	-1.370
16 Финансиски штети	3.424.815	3.629.887	3.640.806	106,0	99,7	205.071	-10.920
18 Осигурување на туристичка помош	35.545.833	12.252.018	15.341.632	34,5	79,9	-23.293.815	-3.089.614
Вкупно	886.425.349	848.399.024	850.518.116	95,7	99,8	-38.026.325	-2.119.092

Изминатава 2020 година беше година на тешки сосостојби во стопанството предизвикани од глобалната пандемија, но Друштвото успеа да го минимизира негативниот економски имакт врз своето работење, брзо и ефикасно се прилагоди на новите услови на продажба покажувајќи воедно техничка подготвеност, грижа за своите вработени и своите осигуреници. Порастот по класи на осигурување е најизразен кај Имотните осигурувања. Најпогодени од кризата беа Зелената карта, Незгодата и Осигурување на туристичка помош. Стабилната реализација на премијата во 2020 година во крајна

#

линија е резултат на големите напори и успешно спроведените проекти кои Друштвото ги оствари во изминатава деловна година.

Просечно остварената премија на Друштвото, по број на вработен, во 2020 година изнесува 3.791.727 денари (2019: 3.944.050 денари) и истата е пониска во однос на минатата 2019 година за 152.323 денари или за 3,9% поради ширење на сопствената продажна мрежа и генералниот пад на просечната премија на пазарот. Истата е на ниво на планираната просечна премија по вработен.

8.2.2. Структура на бруто полисирана премија

Осигурителното портфолио на Друштвото е стабилно профилирано и дисперзирано по сите видови на осигурување. Забележително намалување е евидентно во учеството на премијата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила која оваа година учествува со 46,5% (2019: 48,9%) во вкупното осигурување како и на Осигурување на туристичка помош кое учествува со 1,4% оваа година (2019: 4,0%). Најголема промена во учеството во вкупната премија забележуваме во полза на Останати осигурувања на имот (зголемување од 1,0 п.п.), што е и наша стратешка определба.

Табела бр.8.2.2 – Структура на бруто полисирана премја

Класи на осигурување	Бруто премија			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	9,9%	10,1%	9,9%	0,2%	0,2%
02 Здравствено осигурување	1,0%	1,2%	1,4%	0,2%	-0,2%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	15,4%	17,0%	16,4%	1,5%	0,6%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,6%	0,3%	0,4%	-0,2%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	6,1%	6,7%	6,7%	0,6%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	12,0%	14,1%	13,2%	2,1%	1,0%
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	48,9%	46,5%	47,3%	-2,5%	-0,9%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,1%	1,0%	1,0%	-0,1%	0,0%
14 Кредити	0,0%	1,2%	1,3%	1,1%	-0,1%
15 Гаранциско осигурување	0,6%	0,0%	0,0%	-0,6%	0,0%
16 Финансиски штети	0,4%	0,4%	0,4%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	4,0%	1,4%	1,8%	-2,6%	-0,4%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%

Графикон бр.8.2.1- Бруто полисирана премија

Графикон бр.8.2.2-Структура на бруто полисирана премија

#

8.2.3. Полисирана премија по дистрибуциски канали

Структурата на премијата по продажни канали покажува дека 80,4% (2019: 81,0%) од вкупната премија е остварена од сопствената продажна мрежа (Комерцијалисти, Сопствени застапници, Агенции и Интернет продажба), а остатокот од 19,6% од надворешната продажна мрежа, што во однос на минатата година покажува намалување на продажбата преку сопствени канали на продажба за 0,6 п.п..

Табела бр.8.2.3 – Бруто полисирана премја по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	Структура % 2020
Сопствени застапници	129.556.246	129.554.655	124.669.973	100,0	103,9	15,3%
Комерцијалисти	561.122.922	534.673.522	557.612.843	95,3	95,9	63,0%
Агенции	25.031.661	16.774.959	17.829.938	67,0	94,1	2,0%
Интернет продажба	2.096.594	805.128	1.402.742	38,4	57,4	0,1%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	717.807.423	681.808.264	701.515.496	95,0	97,2	80,4%
Посредници	123.597.570	123.226.510	113.705.131	99,7	108,4	14,5%
Надворешни продажни места	5.346.386	1.228.808	1.876.517	23,0	65,5	0,1%
Банки	39.673.970	42.135.442	33.420.972	106,2	126,1	5,0%
Вкупно надворешна продажна мрежа	168.617.926	166.590.760	149.002.620	98,8	111,8	19,6%
Вкупно	886.425.349	848.399.024	850.518.116	95,7	99,8	100,0%

Графикон бр.8.2.3-Структура на бруто полисирана премија по дистрибуциски канали

#

9. ШТЕТИ

9.1. БРОЈ НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

Во 2020 година ликвидирани се 6.367 штети (2019: 6.861) со што е остварен пад на бројот на ликвидирани штети за 7,2% или ликвидирани се 494 штети помалку од 2019 година.

Табела бр.9.1.1. – Број на ликвидирани штети

Класи на осигурување	Број на штети		Индекс 2020 / 2019	Разлика пomeѓу 2020 & 2019
	2019	2020		
01 Осигурување од незгода	986	926	93,9	-60
02 Здравствено осигурување	300	385	128,3	85
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	1.460	1.302	89,2	-158
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0	1	0,0	1
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1	5	500,0	4
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	96	99	103,1	3
09 Останати осигурувања на имот	881	905	102,7	24
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	2.406	2.288	95,1	-118
13 Општо осигурување од одговорност	12	6	50,0	-6
15 Гаранциско осигурување	0	66	0,0	66
16 Финансиски штети	0	1	0,0	1
18 Осигурување на туристичка помош	719	383	53,3	-336
Вкупно	6.861	6.367	92,8	-494

Графикон бр.9.1.1.- Број на ликвидирани штети

Графикон бр.9.1.2.- Структура на број на ликвидирани штети

Во изминатава година имаше помал број на штетни настани споредено со претходната година, делумо и поради пандемиската сосотјба на економијата, рестрикциите во патувањата, намаленото движење на населението.

Во 2020 години во класата на Осигурување на посеви и плодови имаме мален број на пријави на штети во однос на 2019 година. Исто така и ликвидираниот износ е помал.

#

Забележителен пораст имаме во класата на Здравствено осигурување кое е во корелација со новите продукти кои беа воведени на оваа класа на осигурување. Сепак ликвидацијата е во рамки на планираното.

Кај класата на Осигурување на имот од пожар и некои други опасности за разлика од 2019 година, каде имавме пријавени и ликвидирани штети на Базни станици кои беа 100% реосигурани како и пријавени и ликвидирани штети на опрема на мали хидроелектрични центри, ликвидираниот износ во 2020 е многу помал.

Сепак за 2020 година би одвоиле:

Зголемување на ликвидирани износ во 2020 година во однос на 2019 и во однос на ребаланс на план за 2020 година кај класата Осигурување од незгода, и покрај тоа што по број на ликвидирани штети во 2020 година е забележан пад во однос на ликвидирани штети во 2019 година. Зголемувањето на ликвидираниот износ се должи на тоа што во споредба со 2019 година има повеќе пријавени штети по основ смрт и ликвидираниот износ по поединечни штети се поголеми во 2020 година во однос на ликвидираниот износ во 2019 година.

Забележано е зголемување на ликвидирани износ во 2020 година во однос на 2019 година кај класата Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила. Зголемувањето се должи на ликвидирани поголеми штети во однос на 2019 година, за кои е водена судска постапка и исплатата е врз основа на правосилни пресуди, како и на ликвидирани две поголеми штети по зелена карта.

Пад на ликвидирани штети има кај класата Осигурување на туристичка помош, а истото се должи поради намалена продажба на полиси од оваа класа на осигурување, а истото е поради состојбата со пандемијата.

Во 2020 година отворени се вкупно 84 судски предмети (во 2019 беа отворени вкупно 95 предмети), што е на пониско ниво во споредба со 2019 година.

Во однос на регресните постапки (билансни), во 2020 година постапено е по 115 предмети – регреси, а во 2019 година имаме постапено по 106 предмети.

Вкупно во 2020 година имало остварен приход по основ на регреси од 10.157.061 денари, додека во 2019 година по овој основ имало остварен приход од 13.073.801 денари. Намалениот приход се должи на состојбата со пандемијата, намалената платежна моќ кај регресните должници и поради уредба со законска сила за запирање на извршување во рок од 3 месеци (од април до јуни), како и на тоа што во 2019 година поголем износ на наплатени регреси беше забележан поради новото кадровско и организационо решение во овој дел на работењето на Секторот штети.

#

9.2. ИЗНОС НА ЛИКВИДИРАНИ ШТЕТИ

9.2.1. Ликвидирани штети по класи на осигурување

Во извештајниот период ликвидирани се штети во износ од 363.155.551 денари (2019: 375.389.834 денари), што е на пониско ниво со истиот период претходната година или ликвидациите бележат пад од 12.234.282 денари или 3,3% во однос на минатата година.

Планираниот износ на ликвидациите отстапува од реализацијата на ликвидираниот износ за 15.949.100 денари или 4,2% помалку реализирани ликвидации од планираните за 2020 година.

Табела бр.9.2.1 – Бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	27.546.502	33.042.944	27.388.065	120,0	120,6	5.496.442	5.654.879
02 Здравствено осигурување	4.462.498	7.469.676	6.539.052	167,4	114,2	3.007.178	930.624
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	90.345.111	68.977.540	83.634.075	76,3	82,5	-21.367.571	-14.656.535
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0	128.679		0,0	0,0	128.679	128.679
07 Осигурување на стока превоз (карга)	11.757	243.268	513.778	2.069,2	47,3	231.511	-270.510
Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	13.443.381	10.911.372	11.962.128	81,2	91,2	-2.532.009	-1.050.756
09 Останати осигурувања на имот	47.806.603	32.938.613	42.824.811	68,9	76,9	-14.867.990	-9.886.197
Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	166.574.212	199.173.386	185.552.459	119,6	107,3	32.599.173	13.620.927
13 Општо осигурување од одговорност	13.048.594	823.903	11.955.158	6,3	6,9	-12.224.691	-11.131.255
15 Гаранциско осигурување	0	682.424	108.648	0,0	628,1	682.424	573.777
16 Финансиски штети	0	2.053.486	487.546	0,0	421,2	2.053.486	1.565.940
18 Осигурување на туристичка помош	12.151.175	6.710.259	8.138.932	55,2	82,4	-5.440.916	-1.428.672
Вкупно	375.389.834	363.155.551	379.104.651	96,7	95,8	-12.234.282	-15.949.100

9.2.2. Структура на штети

Структурата на ликвидациите на Друштвото во 2020 година во најголем дел се состои од класата на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила 54,8% (2019: 44,4%) кади е евидентно најголем пораст во структурата од 5,9 п.п. во однос на 2019 година; Осигурување на патнички возила (каска) 19,0% (2019: 24,1%) каде е забележан најголем пад во структурата на ликвидациите; потоа следи Останати осигурувања на имот со 9,1% (2019: 12,7%).

#

Табела бр 9.2.2 – Структура на бруто ликвидирани штети

Класи на осигурување	Бруто ликвидирани штети			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	7,3%	9,1%	7,2%	1,8%	1,9%
02 Здравствено осигурување	1,2%	2,1%	1,7%	0,9%	0,3%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	24,1%	19,0%	22,1%	-5,1%	-3,1%
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,6%	3,0%	3,2%	-0,6%	-0,2%
09 Останати осигурувања на имот	12,7%	9,1%	11,3%	-3,7%	-2,2%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	44,4%	54,8%	48,9%	10,5%	5,9%
13 Општо осигурување од одговорност	3,5%	0,2%	3,2%	-3,2%	-2,9%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,2%
16 Финансиски штети	0,0%	0,6%	0,1%	0,6%	0,4%
18 Осигурување на туристичка помош	3,2%	1,8%	2,1%	-1,4%	-0,3%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.9.2.1.- Бруто ликвидирани штети

Графикон бр.9.2.2.- Структура на бруто ликвидирани штети

9.2.3. Ликвидирани штети по дистрибуциски канали

По основ на премија на внатрешната продажна мрежа Друштвото ликвидирало 86,4% (2019: 84,8%) од вкупните ликвидирани штети, а останатиот дел е од Надворешната продажна мрежа 13,6% (2019: 15,2%), и тоа кај Посредниците 11,4% (2019: 12,9%), Банките 2,0% (2019: 1,8%) и незначајни 0,2% (2019: 0,5%) кај Останатите продавачи.

#

Табела бр.9.2.3. – Бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

Дистрибуциски канали	2019	2020	2020 / 2019	Структура% 2020
Сопствени застапници	58.130.836	49.887.345	85,8	13,6%
Комерцијалисти	256.978.006	258.839.715	100,7	70,5%
Агенции	9.751.292	7.976.479	81,8	2,2%
Интернет продажба	311.607	280.479	90,0	0,1%
Сопствени продажни места	765.573	32.736	4,3	0,0%
Вкупно внатрешна продажна мрежа	325.937.314	317.016.753	97,3	86,4%
Посредници	49.572.579	41.997.987	84,7	11,4%
Надворешни продажни места	1.854.848	762.097	41,1	0,2%
Банки	6.875.696	7.171.620	104,3	2,0%
Вкупно надворешна продажна мрежа	58.303.123	49.931.705	85,6	13,6%
Вкупно	384.240.437	366.948.458	95,5	100,0%

Графикон бр.9.2.3-Структура на бруто ликвидирани штети по дистрибуциски канали

9.2.4. Штети / премија (loss ratio)

Вкупното учеството на бруто ликвидирани штети во бруто полисираната премија во 2020 година изнесува 42,8% (2019: 42,3%), и истото е зголемено во споредба со претходната година за 0,5 п.п.. Поради помалиот износ на ликвидирани штети, Друштвото годината ја заврши во пониски рамки на планираниот коефициент за 1,8 п.п..

Штетниот резултат изнесува 485.243.473 денари (2019: 511.035.515 денари), и во споредба со 2019 година бележи пад 25.792.042 од денари или пад од 5,1%.

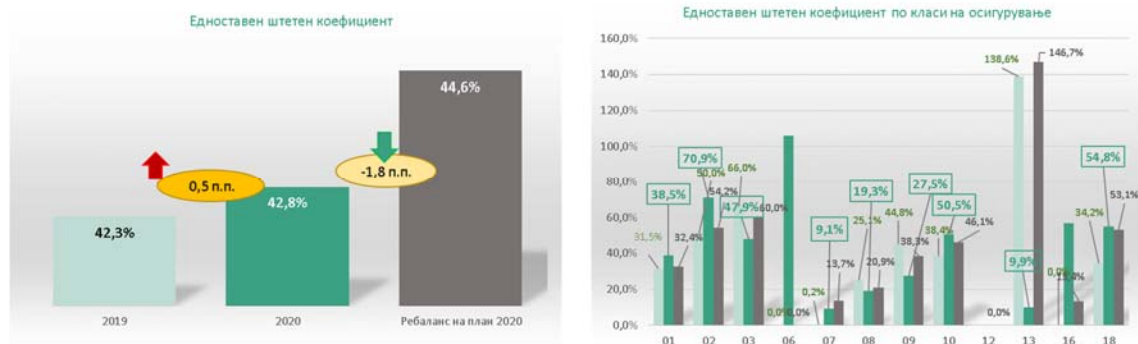
Внатрешната продажна мрежа во вкупниот штетен резултат има учество 75,8% (2019: 78,0%) или учествува со 364.791.511 денари (2019: 391.870.109 денари), додека останатиот дел е реализиран од надворешната продажна мрежа, и тоа во износ од 116.659.055 денари (2019: 110.314.803 денари) или 24,2% (2019: 22,0%). Штетниот коефициент на Внатрешната продажна мрежа изнесува 46,5% (2019: 45,4%), додека Надворешната мрежа бележи штетен коефициент од 30,0% (2019: 34,6%).

#

Табела бр.9.2.4 – Едноставен штетен коефициент по класи на осигурување

Класи на осигурување	Едноставен штетен коефициент			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	31,5%	38,5%	32,4%	7,1%	6,2%
02 Здравствено осигурување	50,0%	70,9%	54,2%	20,9%	16,7%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	66,0%	47,9%	60,0%	-18,1%	-12,1%
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	0,0%	106,2%	0,0%	106,2%	106,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,2%	9,1%	13,7%	8,9%	-4,6%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	25,1%	19,3%	20,9%	-5,8%	-1,6%
09 Останати осигурувања на имот	44,8%	27,5%	38,3%	-17,3%	-10,8%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	38,4%	50,5%	46,1%	12,1%	4,4%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	138,6%	9,9%	146,7%	-128,8%	-136,8%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	91334,5%	5132,7%	91334,5%	86201,8%
16 Финансиски штети	0,0%	56,6%	13,4%	56,6%	43,2%
18 Осигурување на туристичка помош	34,2%	54,8%	53,1%	20,6%	1,7%
Вкупно	42,3%	42,8%	44,6%	0,5%	-1,8%

Графикон бр.9.2.4- Едноставен штетен коефициент по години и класи на осигурување

10. РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.1. БРОЈ НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

На крајот на извештајниот период (31 Декември 2020), резервирани се 1.948 штети (2019: 2.020) или 72 штети помалку отколку во истиот период претходната година. Со тоа бројот на резервирани штети е намален за 3,6% во однос на 2019 година. Подинамичен раст на бројот на резервираните штети бележиме кај Здравствено осигурување кое е во корелација со зголемениот број на склучени договори на овие класи на осигурување.

#

Табела бр.10.1.1. – Број на резервирани штети

Класи на осигурување	Број на резервирани штети		Индекс 2020 / 2019	Разлика помеѓу 2020 & 2019
	2019	2020		
01 Осигурување од незгода	224	209	93,3	-15
02 Здравствено осигурување	37	144	389,2	107
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	311	279	89,7	-32
07 Осигурување на стока превоз (карго)	2	0	0,0	-2
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	50	40	80,0	-10
09 Останати осигурувања на имот	176	220	125,0	44
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	1.018	934	91,7	-84
13 Општо осигурување од одговорност	13	14	107,7	1
15 Гаранциско осигурување	0	26	0,0	26
18 Осигурување на туристичка помош	189	82	43,4	-107
Вкупно	2.020	1.948	96,4	-72

Графикон бр.10.1.1.- Број на резервирани штети

Графикон бр.10.1.2.- Структура на број на резервирани штети

10.2. ИЗНОС НА РЕЗЕРВИРАНИ ШТЕТИ

10.2.1. Бруто резервирани штети

Состојбата на резервациите за штети на 31 декември 2020 година изнесува 288.451.453 денари (2019: 259.035.884 денари), и е повисока за 11,4% во споредба со состојбата на истиот ден во 2019 година, односно резервацијата е повисока за 29.415.569 денари.

Во однос на годишниот план резервациите бележат поголем износ за 54.255.188 денари или за 23,2%. Најголема причина за ова отстапување лежи во зголемувањата на резервациите за штети кај класата на осигурување од автоодговорност, заради покачувањето на износите на резервациите на неколку судски штети во втората половина од годината. Покрај ова, најголем дел од штетите кај класата за осигурување од општа одговорност, кои беа планирани да бидат ликвидирани, на крајот на годината

#

останаа во резервација. Воедно, во последниот квартал од 2020 година, дојде и до делумно покачување на резервациите кај осигурувањето од незгода.

Табела бр.10.2.1. – Бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	6.018.653	11.545.692	6.536.652	191,8	176,6	5.527.039	5.009.040
02 Здравствено осигурување	393.600	1.686.095	796.977	428,4	211,6	1.292.495	889.118
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	19.549.310	22.718.721	22.869.803	116,2	99,3	3.169.411	-151.082
07 Осигурување на стока превоз (карго)	79.377	0	0	0,0	0,0	-79.377	0
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	8.252.465	11.213.004	10.254.788	135,9	109,3	2.960.539	958.216
09 Останати осигурувања на имот	8.040.776	17.243.329	10.953.048	214,4	157,4	9.202.553	6.290.281
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	194.959.861	207.659.446	175.383.050	106,5	118,4	12.699.585	32.276.396
13 Општо осигурување од одговорност	18.172.016	14.508.016	3.437.841	79,8	422,0	-3.664.000	11.070.175
14 Кредити	0	0	600.000	0,0	0,0	0	-600.000
16 Финансиски штети	0	0	300.000	0,0	0,0	0	-300.000
18 Осигурување на туристичка помош	3.569.826	1.877.150	3.288.957	52,6	57,1	-1.692.676	-1.411.807
Вкупно	259.035.884	288.451.453	234.421.116	111,4	123,0	29.415.569	54.030.337

10.2.2. Структура на бруто резервирани штети

Во структурата на износот на резервираните штети најголемо учество опфаќаат резервациите на Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила со 72,0% (2019: 75,3%) и е намалено за 3,3 п.п., додека Општо осигурување од одговорност го намали своето учество на 5,0% (2019: 7,0%) и го намали своето учество за 2,0 п.п.. Најголемо зголемување во структурата забележа Останати осигурувања на имот, и тоа од 2,9 п.п..

Табела бр.10.2.2. – Структура на бруто резервирани штети

Класи на осигурување	Бруто резервирани штети			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	2,3%	4,0%	2,8%	1,7%	1,2%
02 Здравствено осигурување	0,2%	0,6%	0,3%	0,4%	0,2%
03 Осигурување на патнички возила (каска)	7,5%	7,9%	9,8%	0,3%	-1,9%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,2%	3,9%	4,4%	0,7%	-0,5%
09 Останати осигурувања на имот	3,1%	6,0%	4,7%	2,9%	1,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	75,3%	72,0%	74,8%	-3,3%	-2,8%
13 Општо осигурување од одговорност	7,0%	5,0%	1,5%	-2,0%	3,6%
18 Осигурување на туристичка помош	1,4%	0,7%	1,4%	-0,7%	-0,8%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

#

Графикон бр.10.2.2. Бруто резервирани штети

Графикон бр.10.2.3- Структура на бруто резервирани штети

11. РЕОСИГУРУВАЊЕ

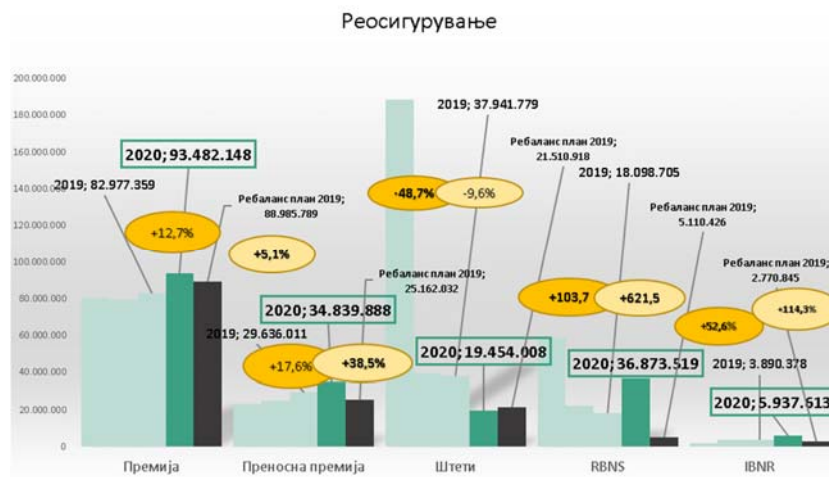
Друштвото во 2020 година изврши избор на реосигурителна компанија со цел да обезбеди реосигурително покритие за деловната 2021 година при што ќе бидат склучени повеќе договори за реосигурување со Позаваровалница САВА д.д. кои се однесуваат на 2020 година со кои се врши реосигурување на ризиците на САВА осигурување кои се над максималното покритие на компанијата, и тоа:

- Property and Technical branches surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за имотно реосигурување на вишок на ризик,
- Property & Engineering Risk XL Treaty-Непропорционален вишок на штети договор за имотно осигурување,
- General Third Party Liability surplus treaty reinsurance agreement-Пропорционален договор за реосигурување на вишок на ризик за одговорност кон трети лица
- Earthquake Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување за ризикот земјотрес,
- Catastrophe Excess of loss-Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети,
- Personal Accident Catastrophe Excess of loss – Непропорционален вишок на штети договор за реосигурување на катастрофални штети при незгода,
- Crops Quota Share Quota Share Treaty-Пропорционален договор за имотно осигурување на посеви и плодови,
- Domestic and Green card XL MTPL -Непропорционален вишок на штети договор за осигурување на одговорност кон трети лица (договорот во 2019 вклучува покритие за реосигурување на каско осигурување),
- Cargo surplus reporter (со вклучено покритие за ЦМР осигурување),

#

- GTPL surplus treaty – Пропорционален договор за реосигурување на општа одговорност,
- Stop Loss Extended Warranty – Стоп лосс договор за реосигурување на продолжена гаранција,
- Stop Loss Mobile devices – Стоп Лос договор за реосигурување на мобилна и техничка опрема,
- Stop Loss Livestock – Стоп Лос договор за реосигурување на животни.

Графикон бр.11.1.1. - Реосигурување 2020 година

12. ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.1.1. Бруто технички резервации по класи на осигурување

Техничките резерви се пресметани и издвоени во согласност со одредбите од Законот за супервизија на осигурување и Правилникот за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви и истите овозможуваат долгорочно исполнување на обврските од договорите за осигурување.

Техничките резерви се состојат од:

- **резерви за преносни премии**, пресметани по принципот *pro rata temporis*;
- **резерви за бонуси и попусти**; и
- **резерви за штети**, кои ги вклучуваат резервите за пријавените, а сеуште неликвидирани штети, резервите за настанати, но непријавени штети и резервите за трошоци за штети.

#

Табела бр.12.1.1. – Бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	46.297.162	53.644.731	47.867.192	115,9	112,1	7.347.569	5.777.539
02 Здравствено осигурување	4.404.049	7.481.480	7.641.065	169,9	97,9	3.077.431	-159.585
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	100.028.459	107.329.591	104.385.790	107,3	102,8	7.301.132	2.943.801
06 Осигурување на пловни објекти (каско)	67.621	61.149	81.487	90,4	75,0	-6.472	-20.338
07 Осигурување на стока превоз (карго)	1.067.815	687.148	1.206.000	64,4	57,0	-380.667	-518.852
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	38.242.722	44.517.067	42.884.594	116,4	103,8	6.274.345	1.632.473
09 Останати осигурувања на имот	71.703.692	88.568.320	80.566.242	123,5	109,9	16.864.628	8.002.078
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	530.277.135	532.178.426	508.412.343	100,4	104,7	1.901.291	23.766.083
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	328.555	390.623	454.378	118,9	86,0	62.068	-63.755
13 Општо осигурување од одговорност	27.041.451	22.361.129	8.579.822	82,7	260,6	-4.680.322	13.781.307
14 Кредити	12.888	2.537.398	2.348.930	19.688,1	108,0	2.524.510	188.468
15 Гаранциско осигурување	4.151	3.154	1.172	76,0	269,1	-997	1.982
16 Финансиски штети	2.008.497	2.481.160	2.557.675	123,5	97,0	472.663	-76.515
18 Осигурување на туристичка помош	9.787.440	5.256.973	6.920.150	53,7	76,0	-4.530.467	-1.663.177
Вкупно	831.271.637	867.498.349	813.906.840	104,4	106,6	36.226.712	53.591.509

Бруто техничките резерви на Друштвото на 31.12.2020 година изнесуваат 867.498.349 денари (2019: 831.271.637 денари) , што е за 4,4 п.п. повеќе споредено со претходната година.

Во однос на планот за 2020 година, бруто техничките резерви исто така бележат повисок износ за 53.591.509 денари, односно истите се повисоки од планираните за 6,6%.

12.1.2. Структура на бруто технички резервации

Табела бр.6.12.1.2. – Структура на бруто технички резервации

Класи на осигурување	Бруто технички резервации			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	5,6%	6,2%	5,9%	0,6%	0,3%
02 Здравствено осигурување	0,5%	0,9%	0,9%	0,3%	-0,1%
03 Осигурув. на патнички возила(каско)	12,0%	12,4%	12,8%	0,3%	-0,5%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	4,6%	5,1%	5,3%	0,5%	-0,1%
09 Останати осигурувања на имот	8,6%	10,2%	9,9%	1,6%	0,3%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	63,8%	61,3%	62,5%	-2,4%	-1,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	3,3%	2,6%	1,1%	-0,7%	1,5%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,2%	0,3%	0,3%	0,0%	0,0%
18 Осигурување на туристичка помош	1,2%	0,6%	0,9%	-0,6%	-0,2%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

#

Графикон бр.12.1.2.- Бруто технички резервации

Графикон бр.12.1.3.- Структура на бруто технички резервации

12.2. НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

12.2.1. Нето технички резервации по класи на осигурување

Нето техничките резерви (бруто технички резерви намалени за износот предаден во реосигурување) се за 1,1% или 8.736.475 денари повисоки во однос на претходната година.

Најмногу е зголемен износот кај останатите осигурувања на имот, каде што покрај порастот на резервите за штети, имаме и пораст на резервите за преносни премии (имотните осигурувања, како и каско осигурувањето забележаа пораст во премија и покрај целокупната ситуација со коронавирусот).

Од друга страна, забележителен е падот на нето техничките резервации кај осигурувањето на туристичка помош, заради веќе спомнатите околности во 2020 година.

Промените кај вкупните нето технички резервации во однос на минатата година, генерално соодветствуваат на движењата на параметрите на Друштвото (обем на премија, динамика и износ на ликвидација на штети и др.) и го следат благиот пораст на заработената премија во однос на ланската година.

#

Табела бр.12.2.1. – Нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	46.279.906	53.627.459	47.847.339	115,9	112,1	7.347.554	5.780.120
02 Здравствено осигурување	4.404.049	7.481.480	7.641.065	169,9	97,9	3.077.431	-159.585
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	100.028.459	107.321.759	104.354.689	107,3	102,8	7.293.300	2.967.070
06 Осигурување на пловни објекти (каска)	67.621	61.149	81.487	90,4	75,0	-6.472	-20.338
07 Осигурување на стока превоз (карга)	758.239	679.457	1.206.000	89,6	56,3	-78.782	-526.543
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	29.411.003	30.635.990	33.585.036	104,2	91,2	1.224.987	-2.949.046
09 Останати осигурувања на имот	47.769.291	63.493.725	63.749.035	132,9	99,6	15.724.434	-255.310
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	528.601.873	511.908.443	506.511.594	96,8	101,1	-16.693.430	5.396.849
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	328.555	390.623	454.378	118,9	86,0	62.068	-63.755
13 Општо осигурување од одговорност	10.184.572	6.338.807	4.295.685	62,2	147,6	-3.845.765	2.043.122
14 Кредити	12.888	0	24.000	0,0	0,0	-12.888	-24.000
15 Гаранциско осигурување	4.151	3.154	1.172	76,0	269,1	-997	1.982
16 Финансиски штети	2.008.497	1.183.999	2.557.675	58,9	46,3	-824.498	-1.373.676
18 Осигурување на туристичка помош	9.787.440	5.256.973	6.919.786	53,7	76,0	-4.530.467	-1.662.813
Вкупно	779.646.543	788.383.018	779.228.941	101,1	101,2	8.736.475	9.154.077

Табела бр.6.12.2.2. – Бруто и нето технички резервации

	Нето технички резервации			Индекс		Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020/2019	2020/РП 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
Преносна премија	420.672.303	415.387.762	413.271.587	98,7	100,5	-5.284.541	2.116.175
Преносна премија во РЕ	29.636.011	34.839.888	25.162.032	117,6	138,5	5.203.877	9.677.856
НЕТО ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА	391.036.292	380.547.874	388.109.555	97,3	98,1	-10.488.418	-7.561.681
Резерви за пријавени штети	259.035.884	288.451.453	234.421.116	111,4	123,0	29.415.569	54.030.337
Резерви за пријавени штети во РЕ	18.098.705	36.873.519	5.110.426	203,7	721,5	18.774.814	31.763.093
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА ПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	240.937.179	251.577.934	229.310.690	104,4	109,7	10.640.755	22.267.244
Резерви за непријавени штети	125.165.150	136.799.731	138.256.520	109,3	98,9	11.634.581	-1.456.789
Резерви за непријавени штети во РЕ	3.890.378	5.937.613	2.770.845	152,6	214,3	2.047.235	3.166.768
НЕТО РЕЗЕРВАЦИИ ЗА НЕПРИЈАВЕНИ ШТЕТИ	121.274.772	130.862.118	135.485.675	107,9	96,6	9.587.346	-4.623.557
Нето резерви за бонуси и попусти	3.940.937	2.379.134	2.405.486	60,4	98,9	-1.561.803	-26.352
Нето резерви за директни и индиректни трошоци	13.447.035	15.309.042	14.907.105	113,8	102,7	1.862.007	401.937
Нето резерви за ризици, кои не се истечени	9.010.328	7.706.916	9.010.430	85,5	85,5	-1.303.412	-1.303.514
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВАЦИИ	26.398.300	25.395.092	26.323.021	96,2	96,5	-1.003.208	-927.929
НЕТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	779.646.543	788.383.018	779.228.941	101,1	101,2	8.736.475	9.154.077

#

12.2.2. Структура на нето технички резервации

Табела бр.6.12.2.3. – Структура на нето технички резервации

Класи на осигурување	Нето технички резервации			Разлика помеѓу	
	2019	2020	Ребаланс на план 2020	2020 & 2019	2020 & РП 2020
01 Осигурување од незгода	5,9%	6,8%	6,1%	0,9%	0,7%
02 Здравствено осигурување	0,6%	0,9%	1,0%	0,4%	0,0%
03 Осигурув. на патнички возила(каска)	12,8%	13,6%	13,4%	0,8%	0,2%
07 Осигурување на стока превоз (карго)	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%	-0,1%
08 Осигурување на имот од пожар и природни непогоди	3,8%	3,9%	4,3%	0,1%	-0,4%
09 Останати осигурувања на имот	6,1%	8,1%	8,2%	1,9%	-0,1%
10 Осигурување од одговорност од употреба на моторни возила	67,8%	64,9%	65,0%	-2,9%	-0,1%
12 Осигурув. од одговорност пловни објекти	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%
13 Општо осигурување од одговорност	1,3%	0,8%	0,6%	-0,5%	0,3%
14 Кредити	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
15 Гаранциско осигурување	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
16 Финансиски штети	0,3%	0,2%	0,3%	-0,1%	-0,2%
18 Осигурување на туристичка помош	1,3%	0,7%	0,9%	-0,6%	-0,2%
Вкупно	100,0%	100,0%	100,0%		

Графикон бр.12..2.2.- Нето технички резервации

Графикон бр.12.2.3.- Структура на нето технички резервации

#

V. АНАЛИЗА НА РАБОТЕЊЕТО НА САВА СТЕЈШН ДООЕЛ СКОПЈЕ

#

13. ПРОДУКЦИЈА НА ТЕХНИЧКАТА СТАНИЦА

Табела бр.13.1.1. - Продукција на ТС Сава Стејшн според број на предмети и возила

Вид на возило	2019		2020		Индекс 2020/2019		Разлика 2020 & 2019	
	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила	Број на предмети	Број на возила
Патничко	3.248	3.248	3.215	3.215	99,0	99,0	-33	-33
Товарно	910	910	679	679	74,6	74,6	-231	-231
Останати услуги	447	0	456	0	102,0	0,0	9	0
Полномошно	528	0	229	0	43,4	0,0	-299	0
Тегнач	227	227	169	169	74,4	74,4	-58	-58
Полуприколка	249	249	185	185	74,3	74,3	-64	-64
Пробни табели	56	0	53	0	94,6	0,0	-3	0
Автобус	33	33	21	21	63,6	63,6	-12	-12
Меѓународна возачка	83	0	19	0	22,9	0,0	-64	0
Специјално товарно	41	41	32	32	78,0	78,0	-9	-9
Товарно приклучно	19	19	17	17	89,5	89,5	-2	-2
Работно возило	0	0	0	0	0,0	0,0	0	0
Специјално патничко	6	6	2	2	33,3	33,3	-4	-4
Специјално приклучно	1	1	1	1	100,0	100,0	0	0
Вкупно	5.848	4.734	5.078	4.321	86,8	91,3	-770	-413

Во делот продукција на Сава Стејшн, вклучувајќи ја и новата СТП Бравеница, забележуваме дека реализацијата е под минатогодишната и под планираните вредности.

Покрај актуелната состојба со пандемијата на Ковид -19, дел од причините за ваквата состојба се отворени се две нови станици за технички преглед во близина и устројените норми околу прегледот на возилата.

Табела 13.1.2.- Продукција на ТС Сава Стејшн според број на предмети и возила

Вкупен извештај за 2020 година										
Вид на возило	Број на предмети	Број на возила	Технички преглед со вклучен ддв	Полномошно со вклучен ддв	Меѓународна возачка со вклучен ддв	Потврда за пробно возење со вклучен ддв	Пробни табели со вклучен ддв	Комплетирање документација со вклучен ддв	Обрасци и материјали со вклучен ддв	Вкупно
Автобус	21	21	25.877	0	0	0	0	6.101	762	32.740
Меѓународна возачка	19	0	0	0	13.452	0	0	0	0	13.452
Останати услуги	456	0	0	0	0	0	0	161.424	18.174	179.598
Патничко	3.215	3.215	3.169.137	0	0	0	0	1.481.863	124.091	4.775.091
Полномошно	229	0	0	121.599	0	0	0	0	0	121.599
Полуприколка	185	185	155.384	0	0	0	0	72.431	6.379	234.193
Пробни табели	53	0	0	0	0	12.508	34.397	18.762	0	65.667
Специјално патничко	2	2	2.498	0	0	0	0	984	80	3.562
Специјално приклучно	1	1	0	0	0	0	0	394	40	434
Специјално товарно	32	32	49.633	0	0	0	0	15.746	1.284	66.663
Тегнач	169	169	243.255	0	0	0	0	64.631	5.737	313.623
Товарно	679	679	904.982	0	0	0	0	318.546	25.958	1.249.485
Товарно приклучно	17	17	12.353	0	0	0	0	7.087	642	20.082
Вкупно	5.078	4.321	4.563.119	121.599	13.452	12.508	34.397	2.147.968	183.148	7.076.191

Вкупниот промет по сите основи на Сава Стејшн за 2020 година изнесува 7.076.191. денари (2018: 8.070.981 денари), што значи Сава Стејшн белажи пад во прометот од 12,3% или пад во износ од 994.790 денари.

Во 2020 во однос на 2019 година вкупните приходи се зголемени за 2,1% или за 187.705 денари. Од друга страна вкупните расходи се зголемени за 61%, или за 6.290.559 денари.

VI. КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

#

14. КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

14.1. КОНСОЛИДИРАН РЕЗУЛТАТ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во 2020 година САВА осигурување оствари консолидиран позитивен финансиски резултат од своето работење во износ од 25.635.785 денари (2019: 10.830.322 денари) после платениот данок, а 29.429.042 денари (2019: 13.847.930 денари) консолидирана добивка пред одданочување.

Вкупните консолидирани приходи од работењето изнесуваат 813.362.853 денари (2019: 813.168.471 денари), што е на приближно исто ниво како и минатата 2019 година, односно обележат зголемување од 194.382 денари во однос на минатата деловна година.

Вкупните консолидирани расходи од работењето во 2020 година изнесуваа 783.933.811 денари (2019: 799.320.542 денари), што е за 1,9 % или 15.386.731 денари помалку од минатата 2019 година.

Табела 14.1.1.-Консолидиран биланс на успех за 2020 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2020/2019
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	813.362.853	813.168.471	100,0
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА	766.682.831	759.301.356	101,0
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА	21.393.001	22.555.261	94,8
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.363.014	9.126.149	91,6
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	5.588.834	8.300.160	67,3
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	11.335.173	13.885.545	81,6
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	783.933.811	799.320.542	98,1
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ	365.791.653	346.207.418	105,7
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	-1.561.803	1.449.575	-107,7
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	29.511.374	28.438.542	103,8
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО	352.123.209	379.780.292	92,7
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА	18.304	1.373.012	1,3
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	41.808.388	41.140.292	101,6
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	-5.138.257	-13.390	38.373,8
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКУПУВАЈКИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	1.380.942	944.800	146,2
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ	29.429.042	13.847.930	212,5
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	3.793.257	3.017.608	125,7
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ	25.635.785	10.830.322	236,7

Графикон бр.14.1.1.- Движење на консолидираниот резултат од работењето во периодот 2013-2020 година

#

15. КОНСОЛИДИРАНА ФИНАНСИСКА ПОЛОЖБА

15.1. КОНСОЛИДИРАНА АКТИВА И ПАСИВА

САВА осигурување а.д. во 2020 година работи со стабилно портфолио и адекватна структура на капитал.

Вкупната консолидирана актива на Друштвото изнесуваат 1.472.318.308 денари (2019: 1.401.484.888 денари), што е повеќе од претходната година за 70.833.420 денари или повеќе за 5,1%.

Најзначајни ставки во билансот на состојба на Друштвото за 2020 година се:

- **Вложувањата** се во износ од 1.066.906.474 денари (2019: 1.050.766.508 денари). Вложувањата се зголемени во однос на минатата деловна година за 1,5% или за 16.139.966 денари. Најголемо влијание врз зголемување на вложувањата е значајното намалување на трошоците во тековната година како и добрата наплата на премија. Учеството на вложувањата во вкупната актива на Друштвото опфаќа 72,5% (2019: 75,0%).

- **Побарувањата** оваа деловна година се зголемени за 15,2% или 33.161.593 денари, и изнесуваат 250.709.020 денари (2019: 217.547.427 денари). Разликата во најголем дел произлегува поради побарувања од осигуреници поради одложување и тешката економска ситуација во која се најдоа голем дел од осигурениците.

- **Бруто техничките резерви** на крајот на 2020 година се во износ од 867.498.349 денари (2019: 831.271.637 денари) и се поголеми за 36.226.712 денари, или 4,4% во однос на крајот на 2019 година. Ова зголемување е резултат на зголемениот износ на резервите за штети, пред сè кај осигурувањето од автоодговорност, имотните осигурувања, како и осигурувањето од незгода. Нивното учество во вкупната пасива на Друштвото опфаќа 58,9% (2019: 59,3%).

- **Обврските** на Друштвото се во износ од 177.396.720 денари (2019: 166.321.404 денари) и се повисоки во однос на лани за 11.075.316 денари или бележат пораст за 6,7%. Порастот на обврските пред сè се должи на зголемените обврски за реосигурување каде во тековната година се повисоки за износ од 11.450.450 денари, а намалување на обврските Друштвото бележи во делот на останати обврски од непосредни работи на осигурување за износ од 1.261.044.

#

Табела 15.1.1. – Консолидиран биланс на состојба за 2020 година

Опис на позиција	Износ		Индекс 2019/2018
	Тековна деловна година	Претходна деловна година	
АКТИВА	1.472.318.308	1.401.484.888	105,1
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	3.930.787	4.279.766	91,8
Б. ВЛОЖУВАЊА	1.066.906.474	1.050.766.508	101,5
В. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ	79.115.331	51.625.096	153,2
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА	328.717	467.543	70,3
Ѓ. ПОБАРУВАЊА	250.709.020	217.547.427	115,2
Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА	38.585.418	44.285.805	87,1
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА	32.742.561	32.512.742	100,7
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	46.924.851	45.166.746	103,9
ПАСИВА	1.472.318.308	1.401.484.888	105,1
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	407.396.211	381.642.402	106,7
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	867.498.349	831.271.637	104,4
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	15.995.488	20.293.236	78,8
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ	1.704.055	748.489	227,7
Ж. ОБВРСКИ	177.396.720	166.321.404	106,7
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	2.327.485	1.207.720	192,7
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	46.924.851	45.166.746	103,9

15.2. КОНСОЛИДИРАНИ КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Спрема важечката Законска регулатива (Сл.весник 79/2007) сите осигурителни друштва кои обавуваат неживотни осигурувања требаат до крајот на годината да обезбедат минимален капитал во износ од 3 милиони ЕУР во гарантниот фонд.

Во текот на 2020 година САВА осигурување а.д. бележи зголемување на вкупниот консолидиран капитал на Друштвото за 6,7% или 25.753.809 денари во однос на минатата 2019 година, поради остварениот консолидиран позитивен финансиски резултат на крајот на 2020 година. Друштвото бележи зголемување и во останатите делови од Капиталот, и тоа во Ревалоризационите резерви, Резервите на капиталот и Нераспоредената добивка.

Графикон бр.15.1.2. - Движење на консолидираната актива и капитал на Друштвото во периодот 2013-2020 година

#

VII. ОСТАНАТИ ПОДАТОЦИ ЗНАЧАЈНИ ЗА РАБОТЕЊЕТО

#

16. УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

16.1. СТРАТЕШКИ НАСОКИ ОД ОБЛАСТА НА УПРАВУВАЊЕ СО ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Во САВА осигурување, а.д. Скопје ги следиме следните стратешки насоки во областа на управувањето со човечките ресурси, и тоа:

- развој на HR функцијата во Друштвото,
- развој на организациската култура,
- развој и обука на вработените на сите нивоа во организацијата,
- грижа за безбедноста и здравјето на вработените и
- почитување на правата на вработените согласно Законот за работни односи и општиот колективен договор.

16.2. Клучни активности од областа на управување со кадри во 2020 година

Во 2020 година во областа на управувањето со човечките ресурси се фокусиравме на следниве активности, и тоа:

- нови вработувања, продолжување на постоечки договори за вработување и престанок на постоечки вработувања,
- обуки на вработените на сите нивоа во Друштвото,
- воведни и дополнителни обуки за сите нови вработени во Друштвото, (воведните обуки се изведувани од страна на Секторот за општи и правни работи, а дополнителните обуки се изведувани од страна на Секторот за штети, Секторот за финансии и сметководство, Самостојна служба за наплата и Самостојна служба за контролинг)
- различни модели на мотивирање и наградување на вработените (зголемување на платата на работникот, унапредување во работната позиција, парични награди, посета на обуки, тим билдинг, доделување на награди за колегијалност и сл.).
- во текот на 2020 година се одржаа повеќе обуки од страна на надворешно правно лице Примал ЦПД од областа на лидерството и развивањето на лидерските вештини на кои беа вклучени членовите на Управата на Друштвото, останатите раководни лица во Друштвото и Управителот на САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје.

#

16.3. ВРАБОТУВАЊЕ И СТРУКТУРА НА ВРАБОТЕНИ

Главно вработувањата во текот на 2020 година во најголем дел се однесуваа на нови вработувања заради потребите на продажбата следејќи ја политиката на Друштвото за развој на сопствената продажна мрежа, а помал дел на трансформација на веќе вработени во Друштвото од определено на неопределено време. Престанокот на вработувањата во најголем дел се однесуваа на лица кои не постигнале задоволителни резултати во своето работење со што не им е продолжен договорот за вработување во Друштвото, а помал дел на самоиницијативно заминување од Друштвото. Најголемиот дел од флукуацијата на вработени се случува во Секторот за продажба и тоа во агентската мрежа.

16.3.1. Вкупен број на вработени во САВА осигурување а.д. Скопје

На 31.12.2020 година вкупниот број на вработени лица во Друштвото изнесува 232, што претставува за 6 вработени лица помалку во однос на претходната година.

Политиката на вработување во 2020 година беше непосредно поврзана со потребите на работата, односно поврзана со обемот на активности во делот на продажбата и адекватната поддршка која треба да ја добива Друштвото од другите сектори, а главната цел е мотивација, усовршување и оптимално користење на потенцијалот на вработените.

Во САВА осигурување во сите сектори и самостојни служби во текот на 2020 година беше евидентирана следнава состојба на вработени и тоа:

1. **Секторот за штети** на 31.12.2020 год. брои 18 вработени, за 1 вработен помалку во однос на 31.12.2019 година,
2. Во **Секторот за продажба** бројот на вработени на 31.12.2020 година изнесува 166 вработени, и тоа за 9 вработени помалку во однос на 31.12.2019 година,
3. **Секторот за развој и преземање на ризици** на 31.12.2020 година брои 14 вработени, за 1 вработен повеќе во однос на претходната година,
4. **Секторот за финансии и сметководство** брои 7 вработени на 31.12.2020 година, и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година,
5. **Секторот за општи и правни работи** (контрола на усогласеноста на работењето со прописите, набавки на средства) брои 8 вработени на 31.12.2020 година и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година,

#

6. **Самостојна служба за контролинг** брои 2 вработени на 31.12.2020 година, а во однос на 31.12.2019 година бројот на вработени не е променет,
7. **Самостојна служба за наплата на побарувања** брои 7 вработени на 31.12.2020 година, а во однос на 31.12.2019 година бројот на вработени не е променет,
8. **Самостојна служба за ИТ** брои 4 вработени на 31.12.2020 година, и тоа за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година,
9. Бројот на вработени во **Управата на Друштвото** на ден 31.12.2020 година брои 5 вработени, ист број во однос на 31.12.2019 година,
10. Бројот на вработени во **Самостојната Служба за актуарски работи** на ден 31.12.2020 година брои 2 вработени односно за 1 вработен повеќе во однос на 31.12.2019 година и
11. Бројот на вработени во **Самостојната Служба за внатрешна ревизија** на ден 31.12.2020 година не е променет како и во однос на 31.12.2019 година и изнесува 1 вработен и
12. Во **Самостојната служба за управување со ризикот** на ден 31.12.2020 година нема вработени исто како и состојбата на 31.12.2019 година.

Табела бр. 16.3.1. Број на вработени

Број на вработени	Вкупен број на вработени			Еквивалент на ефективно работно време		
	31.12.2020	31.12.2019	Разлика 31.12.2020 & 31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019	Разлика 31.12.2020 & 31.12.2019
Кабинет на Генерален директор	5	5	0	6	5,00	0,50
Продажба - застапници	57	52	5	51	47,75	3,25
Развој - склучување и превземање на ризик за комплексни осигурувања, реосигурувања	2	2	0	2	2,00	0,00
Продажба - раководство (менаџмент), шефови на регионални центри	36	33	3	36	32,00	4,00
Поддршка на продажба, администрација, реклама и останато	48	83	-35	48	76,00	-28,25
Продажба - комерцијалисти, референти	23	5	18	23	5,00	17,50
Книговодство на премии и штети	3	3	0	3	3,00	0,00
Управување со побарувања и наплата	7	7	0	6	7,00	-1,00
Тарифирање	0	0	0	0	0,00	0,00
Штети и регреси	18	19	-1	18	19,00	-1,00
ИТ и работни процеси	4	4	0	4	4,00	0,00
Финансии	3	2	1	3	2,00	1,00
Сметководство	4	4	0	4	4,00	0,00
Контролинг	2	2	0	2	2,00	0,00
Општи и правни работи	6	5	1	5	4,00	1,00
Купување и одржување на одновни средства	1	1	0	1	1,00	0,00
Внатрешна ревизија	1	1	0	1	1,00	0,00
Актуарство	2	1	1	2	1,00	1,00
Управување со ризик	0	0	0	0	0,00	0,00
Контрола на усогласеноста на работењето со прописите	1	1	0	1	1,00	0,00
Развој	9	8	1	9	8,00	1,00
Вкупно	232	238	-6	223,75	224,75	-1,00

#

16.3.1.1. Број на вработени во Друштвото врз основа на типот на вработеност (скратено/полно работно време)

Табела бр. 16.3.1.1. Број на вработени врз основа на типот на вработеност

	2020		2019	
Вработени врз основа на работно време	Број	Процент (во %)	Број	Процент (во %)
Скратено работно време	18	7,8	17	7,1
Полно работно време	214	92,2	221	92,9
Вкупно	232	100,0	238	100,0

16.3.1.2. Вработени во Друштвото врз основа на степенот на образование

Табела бр. 16.3.1.2. Број на вработени по степен на образование

	2020		2019	
Степен на образование	Број	Во (%)	Број	Во (%)
I-IV - Степен	1	0,4	1	0,4
V- Степен	81	34,9	86	36,1
VI- Степен	4	1,7	5	2,1
VII- Степен	132	56,9	127	53,4
Магистри и Доктори	14	6,0	19	8,0
Вкупно	232	100,0	238	100,0

16.3.1.3. Вработени во Друштвото врз основа на возраст

Табела бр. 16.3.1.3. Број на вработени по старосна група

	2020		2019	
Старосна група	Број	Во (%)	Број	Во (%)
20–25	11	4,7	15	6,3
26–30	35	15,1	35	14,7
31–35	57	24,6	57	23,9
36–40	48	20,7	43	18,1
41–45	42	18,1	43	18,1
46–50	11	4,7	13	5,5
51–55	17	7,3	16	6,7
56 и повеќе	11	4,7	16	6,7
Вкупно	232	100,0	238	100,0

16.3.1.4. Вработени во Друштвото врз основа на пол

Табела бр. 16.3.1.4. Број на вработени според пол

	2020		2019	
Пол	Број	Во (%)	Број	Во (%)
Жени	150	64,7	149	62,6
Мажи	82	35,3	89	37,4
Вкупно	232	100,0	238	100,0

16.3.2. Вкупен број на вработени во САВА Стејшн ДООЕЛ Скопје

На 31.12.2020 година вкупниот број на вработени лица во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје изнесува 14 работници, плус 1 отстапен работник преку Приватна агенција за вработување Декра Арбеит Македонија.

#

Во САВА СТЕЈШН ДООЕЛ Скопје на 31.12.2020 година беше евидентирана следнава состојба на вработени, и тоа:

- 1 Управител,
- 2 Раководители,
- 6 Контролори,
- 5 Администратори,
- 1 Шанкер во бифе, отстапен преку Приватна агенција за вработување Декра Арбеит Македонија.

17. ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Информатичката технологија е клучен фактор за зголемување на перформансите и за современо работење и подобрување на ефектите во работењето.

САВА Осигурување постојано ги следи и имплементира новините во информатичката технологија. Сите нови софтверски и хардверски иновации тековно се имплементирани во постоечката структура.

Голем дел од работењето на ИТ службата е фокусиран кон безбедноста на системите, како и постојани обуки на вработените.

Во текот на 2020 година се доопремија сите постоечки локации со нова ИТ и телекомуникациска опрема.

СОФТВЕР:

- Бизнис апликацијата АСП е надоградена со нови модули,
- Продолжување и проширување на договорот со Microsoft со M365 E3 и E5 лиценци.
- Развиен е и пуштен во продукција нов портал за клиенти portal.sava.mk, во моментот се користи за продажба на ПЗО.

- На веб страницата е додаден нов модул за онлине плаќања (e-pay)
- На веб страницата е додадена нова апликација за онлине пријава на штета
- Развиено е ново софтверско решение за контакт центар (COCOS)
- Извешени се сите редовни контроли за безбедноста на системот.
- Започната имплементација на SIEM решение IBM qradar

ХАРДВЕР:

- Нова ИТ опрема за доопремување на сите постоечки канцелари,
- Набавка на нов STORAGE Dell ME-4024 со вклучена 7 годишна гаранција

#

- Проширување на лиценци на firewall за користење VPN конекции за работење од далечина
- Извршена е замена на стари работни станици со нови
 - Персонални сметачи,
 - Мултифункционални уреди,
 - Преносни работни станици.

ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ:

- Тековно се извршуваат промени на постоечките договори за фиксната телефонија и интернетот
- Сите линкови се мониторираат преку локалниот firewall Sonicwall NSA2600
- Во подружниците каде имаше техничка можност, сите линкови се заменети со оптика.

Обновени се двогодишните договори со мобилните оператори кои истоа така се вклучени во интернет решенијата како можност за бекап.

Генерален директор

Извршен директор

Ило Ристовски

Мелита Гугуловска,

Датум: 22.03.2021 година, Скопје

A vertical bar with a blue gradient, transitioning from a darker blue at the top to a lighter blue at the bottom, positioned on the right side of the page.

Неревидирана
консолидирана
годишна сметка

Неревидирана годишна сметка

Годишната сметка на Групата се состои од билансот на состојба на 31 декември 2020 година и билансот на успех за годината тогаш завршена.

Формата и содржината на годишната сметка е регулирана во *“Правилникот за пропишување на формата и содржината на годишната сметка”* (“Правилникот”) објавен во Службен весник на Република Северна Македонија.

Пропишаната форма и содржина на годишната сметка во Правилникот, се разликува од изискувањата за формата и содржината на финансиските извештаи изготвени во согласност со сметководствената рамка наведена во ревидираните финансиски извештаи. Последователно, постојат разлики во презентацијата на ставките од билансот на состојба и билансот на успех во годишната сметка и ставките во ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Годишната сметка на Групата беше надвор од опсегот на нашиот ангажман и не беше предмет на нашата ревизија. Последователно, ние не изразуваме мнение за истата.

ЕМБС: 04778529

Целосно име: САВА осигурување а.д. Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Консолидирана годишна сметка

Тип на документ: Консолидирана годишна сметка

Година : 2020

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	4.279.766,00			3.930.787,00
3	-- Останати нематеријални средства	4.279.766,00			3.930.787,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	158.195.821,00			153.029.279,00
5	-- Недвижности (006+007)	141.724.541,00			139.671.672,00
7	-- Градежни објекти	141.724.541,00			139.671.672,00
8	-- Постројки и опрема	15.597.523,00			12.648.265,00
12	-- Останати материјални средства	873.757,00			709.342,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	909.041.967,00			927.234.802,00
15	-- II.ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА (016+017+018+019+020)	17.225.036,00			17.390.502,00
17	-- Вложувања во акции, удели и сопственички хартии од вредност во придружени друштва и заеднички контролирани друштва	17.225.036,00			17.390.502,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	891.816.931,00			909.844.300,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	652.307.878,00			663.162.605,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	652.307.878,00			663.162.605,00
27	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	138.069.019,00			34.835.629,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	350.934.120,00			452.321.590,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	163.304.739,00			176.005.386,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	239.509.053,00			246.681.695,00
36	-- Депозити	239.509.053,00			246.681.695,00
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	51.625.096,00			79.115.331,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто	29.636.011,00			34.839.888,00

	резервите за преносни премии			
46	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	21.989.085,00		42.811.132,00
47	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти			1.464.311,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	218.014.971,00		251.037.737,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	187.010.380,00		226.973.267,00
53	-- Побарувања од осигуреници	182.809.776,00		222.756.180,00
54	-- Побарувања од застапници и од посредници	4.200.604,00		4.217.087,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	8.497.354,00		6.449.070,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	22.507.237,00		17.615.400,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	12.612.919,00		7.671.734,00
59	-- Побарувања по основ на вложувања	1.596.080,00		1.562.532,00
60	-- Тековни даночни средства	467.543,00		328.717,00
61	-- Останати побарувања	7.830.695,00		8.052.417,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	27.781.973,00		25.189.450,00
63	-- З. ЗАЛИХИ	32.553,00		38.361,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	32.512.741,00		32.742.561,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	1.401.484.888,00		1.472.318.308,00
67	-- J. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА – АКТИВА	45.166.746,00		46.924.851,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	381.642.402,00		407.396.211,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	234.072.672,00		234.072.672,00
73	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА	5.202.280,00		5.320.305,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	41.761.548,00		45.904.274,00
75	-- Законски резерви	41.761.548,00		45.904.274,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	89.775.580,00		96.463.175,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	10.830.322,00		25.635.785,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	831.271.637,00		867.498.349,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	429.682.631,00		423.094.678,00
89	-- Бруто резерви за штети	397.648.069,00		440.560.226,00
90	-- Бруто резерви за бонуси и попусти	3.940.937,00		3.843.445,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	20.293.236,00		15.995.488,00
95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	20.293.236,00		15.995.488,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	167.069.893,00		179.100.775,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	5.370.414,00		3.768.588,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	4.622.898,00		3.609.308,00

103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	747.516,00			159.280,00
104	-- II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ	23.054.153,00			34.504.603,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	138.645.326,00			140.827.584,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	114.893.845,00			113.632.800,00
108	-- Обврски кон вработените	16.387.004,00			19.607.266,00
109	-- Тековни даночни обврски	755.619,00			1.709.848,00
110	-- Останати обврски	6.608.858,00			5.877.670,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	1.207.720,00			2.327.485,00
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	1.401.484.888,00			1.472.318.308,00
114	-- И.ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА ПАСИВА	45.166.746,00			46.924.851,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	813.168.473,00			813.362.852,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	759.301.358,00			766.682.831,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	886.395.677,00			848.373.150,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	82.977.359,00			93.482.148,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	48.627.534,00			-6.587.953,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	4.510.574,00			5.203.876,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	22.555.261,00			21.393.001,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	22.555.261,00			21.344.412,00
220	-- Приходи од камати	17.736.758,00			18.698.735,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	1.327.526,00			921.255,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	3.490.977,00			1.724.422,00
225	-- Финансиски вложувања расположливи за продажба	3.490.977,00			1.724.422,00
228	-- Останати приходи од вложувања (229+233)				48.589,00
233	-- Останати приходи од вложувања				48.589,00
234	-- III. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	17.426.309,00			13.951.847,00

235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	13.885.545,00			11.335.173,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	799.320.543,00			783.933.810,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	346.207.418,00			365.791.653,00
238	-- Бруто исплатени штети	388.463.635,00			371.768.050,00
239	-- Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	13.073.801,00			8.612.499,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија	37.941.779,00			19.454.008,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	4.696.256,00			42.912.157,00
244	-- Промени во бруто резервите за штети-дел за реосигурување	-4.063.107,00			20.822.047,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	1.449.575,00			-1.561.803,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	1.449.575,00			-1.561.803,00
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	1.449.575,00			-97.492,00
254	-- Промени во останати бруто технички резерви-дел за соосигурување и реосигурување				1.464.311,00
258	-- IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (259+260)	28.438.542,00			29.511.374,00
259	-- Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	2.482.338,00			3.912.118,00
260	-- Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	25.956.204,00			25.599.256,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	379.780.294,00			352.123.209,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	207.952.180,00			196.315.762,00
263	-- Провизија	71.940.303,00			68.149.523,00
264	-- Останати трошоци	26.952.840,00			22.164.558,00
265	-- Промена во одложените трошоци за стекнување	-1.614.915,00			-1.188.731,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	110.673.952,00			107.190.412,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	171.828.114,00			155.807.447,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	12.761.437,00			12.677.727,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	73.270.735,00			64.627.944,00
270	-- Плати и надоместоци	38.134.315,00			37.875.461,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	4.165.617,00			3.428.210,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	15.773.469,00			15.659.364,00
273	-- Трошоци за дополнително пензиско	3.228.648,00			3.193.694,00

осигурување за вработени				
274	-- Останати трошоци за вработените	11.968.686,00		4.471.215,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	4.374.884,00		6.358.170,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	81.421.058,00		72.143.606,00
277	-- Трошоци за услуги	54.071.789,00		54.529.475,00
278	-- Материјални трошоци	10.501.299,00		9.176.565,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	16.847.970,00		8.437.566,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	1.375.024,00		18.304,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	1.375.024,00		18.304,00
289	-- Расходи за курсни разлики	1.373.012,00		18.304,00
295	-- Останати расходи од вложувања (296+297)	2.012,00		
297	-- Загуби од обезвреднување на вложувањата и останати расходи од вложувања	2.012,00		
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	41.140.292,00		41.808.388,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	41.140.292,00		41.808.388,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	929.398,00		-3.757.315,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-13.390,00		-5.138.257,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	942.788,00		1.380.942,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	13.847.930,00		29.429.042,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	13.847.930,00		29.429.042,00
312	-- Данок на добивка	3.017.608,00		3.793.257,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	10.830.322,00		25.635.785,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	240,00		246,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
329	-- Добивка за годината	10.830.322,00		25.635.785,00
348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	10.830.322,00		25.635.785,00

Ило Ристовски
Генерален Директор

Мелита Гугуловска
Извршен Директор

[Handwritten signature]

Мирче Маринковиќ
(овластен сметководител бр. на уверение 0106855)

[Handwritten signature]